Sfântul ierarh Ioan de la Râşca şi Secu, arhiepiscopul Romanului

(30 august)

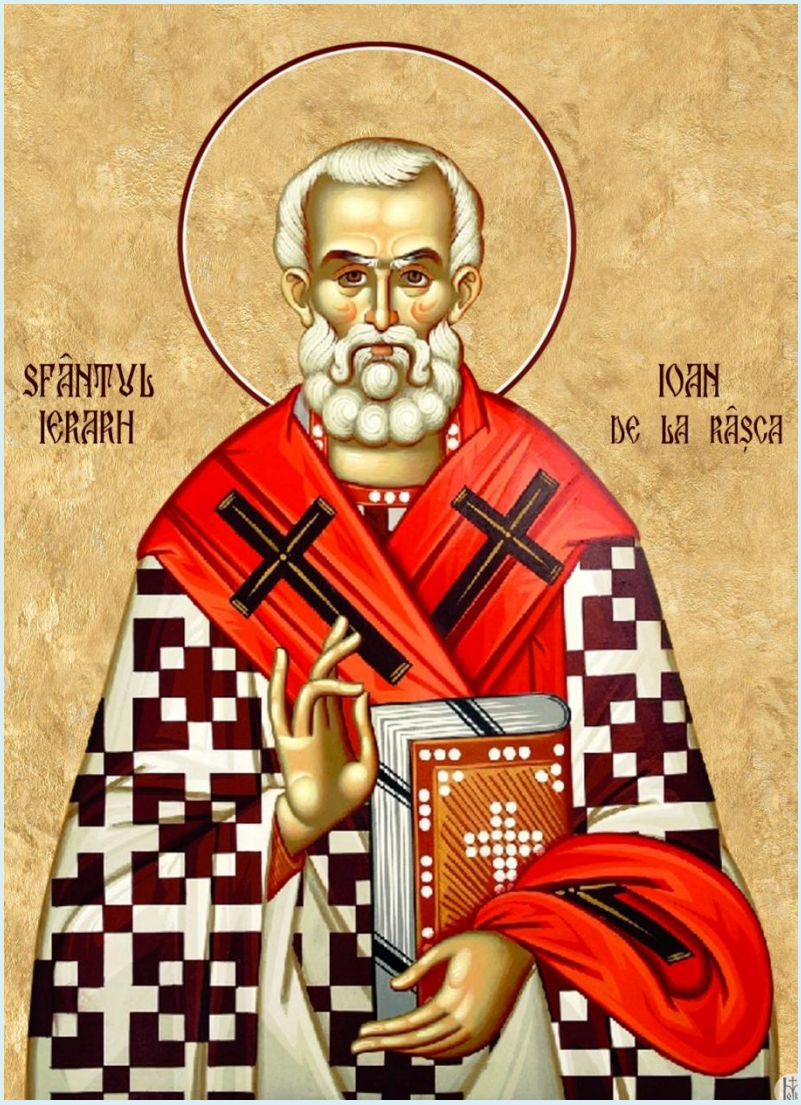

Materiale despre Sfântul ierarh Ioan de la Râşca şi Secu, arhiepiscopul Romanului:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-ier-Ioan-de-la-R%C3%A2%C5%9Fca-%C5%9Fi-Secu-(30-aug)

https://archive.org/details/@steaemy?query=Ioan+de+la+R%C3%A2%C5%9Fca+%C5%9Fi+Secu

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=R%C3%A2%C5%9Fca

***

S-a născut în ţinutul Putnei (judeţul Vrancea de astăzi), în familia răzeşilor Gheorghe şi Anastasia, rudă cu Sfântul Varlaam, viitorul mitropolit al Moldovei. Sfântul cuvios Ioan a intrat în monahism la Mănăstirea Râşca, a fost ales apoi egumen la mănăstirea cu hramul "Sfântul ierarh Nicolae" din Cetatea Neamţ şi apoi a fost egumen la Secu. A păstorit ca episcop la Huşi şi la Roman fiind un colaborator apropiat al Sfântului mitropolit Dosoftei al Moldovei, care-l numea, în lucrarea "Viaţa şi petrecerea svinţilor", "arhiepiscopul cel sfânt şi minunat". Ca episcop de Roman, a pus, împreună cu vornicul Moţoc din Odobeşti, temeliile Mănăstirii Mera, din părţile Vrancei (terminată de Constantin Vodă Cantemir) şi a rectitorit Mănăstirea Vărzăreşti. Când Ioan a fost egumen la mănăstirea din Cetatea Neamţului a botezat-o, în anul 1650, pe fiica lui Joldea, armaşul cetăţii, cea care avea să fie, peste ani, marea sihastră, Sfânta cuvioasă Teodora de la Sihla, şi tot el i-a fost duhovnic şi îndrumător până la vârsta de 16 ani, îndemnând-o să aleagă viaţa monahală. S-a mutat la cele veşnice în anul 1685, fiind înmormântat lângă biserica de la Mănăstirea Secu, în partea de nord. Cuvioasa Teodora, după ce şi-a condus duhovnicul pe drumul spre veşnicie, s-a retras în singurătate în Munţii Sihlei, urmând pilda vieţii duhovnicescului său părinte. Luând în considerare viaţa de sfinţenie şi cinstirea de care s-a bucurat încă din viaţă ierarhul Ioan al Romanului, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române l-a trecut în rândul Sfinţilor în data de 7 martie 2008, având zi de pomenire la 30 august, împreună cu Sfântul ierarh Varlaam, mitropolitul Moldovei.

Index

Slujba Sfântului cuvios Ioan de la Râşca şi Secu.....4
Canon de rugăciune către Sfântul ierarh Ioan de la Râşca şi Secu, arhiepiscopul Romanului 27
Acatistul Sfântului ierarh Ioan de la Râşca şi Secu, arhiepiscopul Romanului .35
Imnografie.....54
Viaţa şi nevoinţele Sfântului ierarh Ioan de la Râşca şi Secu.....55
Arhimandritul Ioanichie Bălan - Sfântul Ioan arhiepiscopul - de ce era numit „cel sfânt şi minunat”?.....63
Viaţa Sfântului ierarh Ioan de la Râşca şi Secu, episcopul Romanului.....66
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfinţii ierarhi Varlaam, mitropolitul Moldovei şi Ioan de la Râşca şi Secu, episcopul Romanului; Sfinţii ierarhi Alexandru, Ioan şi Pavel cel nou, patriarhii Constantinopolului.....70
Iulian Dumitraşcu - Sinaxar: Sfinţii ierarhi moldoveni Varlaam şi Ioan 72

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - †) Sfinţii ierarhi Varlaam, mitropolitul Moldovei, și Ioan de la Râșca și Secu, episcopul Romanului; Sfinţii ierarhi Alexandru, Ioan și Pavel cel nou, patriarhii Constantinopolului.....76
Arhimandritul Mihail Daniliuc - Viaţa unui călugăr, subiect de roman 86
Mănăstirea Râșca 90
Icoane 94

Slujba Sfântului cuvios Ioan de la Râşca şi Secu

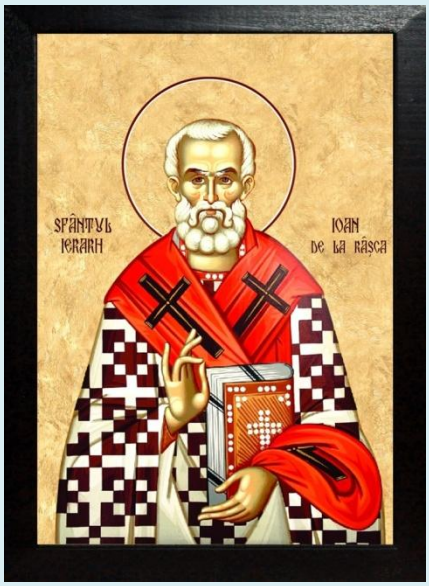

Vecernia mică

La „Doamne, strigat-am…,” **stihirile** pe 4, glas 1:

Podobie: Prea lăudaţilor mucenici...;

Părinte Ioane, ales ai fost de Dumnezeu ca să împodobești cu viața ta pământul Moldovei și cu slujirea ta cea bine plăcută să cinstești sfintele altare. După vrednicie te lăudăm, părinte fericite.

Slugă bună și înțeleaptă, curgerea vieții ți-ai petrecut-o în sfinte osteneli, în rugăciuni și în milostenii. Pentru aceasta și Milostivul Dumnezeu ți-a pregătit în cer loc fericit împreună cu aleșii Săi.

Veniți să lăudăm cu cântări duhovnicești pe părintele Ioan, sfințitul ierarh, atletul Domnului, cel ce alergarea vieții a săvârșit și a primit în ceruri de la Dumnezeu cununa cea nevestejită a măririi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, glasul al 3-lea

Podobie: De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie?

Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

În Cetatea Neamț, un sfert de veac ai viețuit și pe fiica armașului Joldea, Teodora, spre frumusețea Raiului prin osteneli sfinte, ai îndrumat-o. Pentru aceasta adunându-ne, ierarhe, lăudăm pomenirea ta cea cinstită.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei)

Acoperământul tău cel grabnic, ajutorul și mila, arat-o spre robul tău, și îmblânzește, curată, valurile gândurilor celor deșarte și sufletul meu cel căzut ridică-l, de Dumnezeu Născătoare. Că știu, Fecioară, că poți toate câte le voiești.

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 2-lea:

Podobia: Casa Eufratului, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobeşte-ţi casa, întru care Cel Dumnezeiesc se naşte.

Bucură-te, Sfinte Ioane, părintele nostru, purtătorule de Dumnezeu, lauda ierarhilor și al nostru către Dumnezeu fierbinte rugător.

Stih: Cinstită este înaintea Domnului, moartea cuviosului lui.

Pomenirea ta, de lumină purtătorule, cu laude săvârșind și după vrednicie cinstind, lăudăm neîncetat pe Hristos, cel ce te-a mărit.

Stih: Preoții Tăi, Doamne, se vor îmbrăca întru dreptate și cuvioșii Tăi cu bucurie se vor bucura.

Tu, părinte, pe pământul binecuvântat al Moldovei, la Huși și la Roman păstorind, dreapta credință ai păstrat și cu osârdie o ai apărat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, glasul al 5-lea

Cuvioase părinte, ierarhe prea mărit, închinându-ți tinerețile lui Hristos, de apostoleasca învățătură te-ai îndestulat și locaș dumnezeiescului Duh prin viață îmbunătățită te-ai arătat, biruind patimile și arătându-te stâlp și apărător al dreptei credințe de Dumnezeu. De aceea la slujirea arhierească ai fost chemat, păstorind cu

vrednicie eparhiile Hușilor și Romanului. Pentru aceasta, toți cei credincioși te lăudăm și te rugăm să mijlocești înaintea lui Dumnezeu pentru cei care cu dragoste te cinstesc.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei), asemenea

Ceea ce ai încăput în pântecele tău pe Dumnezeu cel neîncăput, pe Cel ce S-a făcut om pentru iubirea de oameni, și amestecarea noastră din tine a luat și a îndumnezeit-o în chip vădit, nu mă trece cu vederea acum, Preacurată, pe mine cel necăjit, ci mă miluiește degrab și din toată vrăjmășia și vătămarea celui viclean mă izbăvește.

Troparul ierarhului Ioan, glasul al 4-lea: Ucenic prea ales al Sfinților mitropoliți Varlaam și Dosoftei ai Moldovei, prin rânduiala lui Dumnezeu ai fost ierarh sfânt și minunat, episcop al Hușilor și arhiepiscop al Romanului. Păzind dreapta credință ai păstorit turma lui Hristos și în sfințenie viețuind ai binecuvântat sfintele mănăstiri Râșca și Secu. Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre!

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei)

Ectenia mică și Apolisul.

La Vecernia mare

După Psalmul de seară 103 și Ectenia mare, cântăm „Fericit bărbatul...”.La „Doamne strigat-am..”., se pun stihirile pe 8: 2 ale Înaintemergătorului, 2 ale ierarhului Ioan, 2 ale Sfântului ierarh Varlaam și 2 ale patriarhilor Constantinopolului: Alexandru, Ioan și Pavel cel nou.

Stihirile Înaintemergătorului Ioan, glasul al 4-lea:

Podobie: Cel ce de sus ești chemat...

Cel ce ești dumnezeiesc mijlocitor al Legii Vechi și celei Noi, prooroc și Înaintemergător, îngerul cel fără de trup, mustrarea nelegiuirii, odrasla pântecelui celui sterp, gura cea de foc răsuflătoare, pe Irod cel ce făcea fărădelegea l-ai mustrat. Iar el, mustrarea ta nesuferind-o, a poruncit să ți se taie capul și să fie adus ca o mân-

care. Dar desfătarea înfrânării cea dumnezeiască, pe tipsie fiind, mai mult înfrunta pe cel nesățios.

Fata cea fără de lege, fiind îndemnată de mama ei cea prea desfrânată, care nu sufe-rea mustrările tale, a cerut capul tău cel pururea fericit. Pentru aceasta, aducând capul tău pe tipsie, a întors veselia oaspeților în jale, urâciunea nesațiului și mai mult mustrând-o, fericite. Roagă pe Hristos să mântuiască sufletele noastre.

Apoi (două), trei **Stihiri** ale Sfântului ierarh Ioan, glas 1:

Podobie: Prea lăudaților mucenici...

Părinte Ioane, ales ai fost de Dumnezeu ca să împodobești cu viața ta pământul Moldovei și cu slujirea ta cea bine plăcută să cinstești sfintele altare. După vrednicie te lăudăm, părinte fericite.

Slugă bună și înțeleaptă, curgerea vieții ți-ai petrecut-o în sfinte osteneli, în rugăciuni și în milostenii. Pentru aceasta și Milostivul Dumnezeu ți-a pregătit în cer loc fericit împreună cu aleșii Săi.

Veniți să lăudăm cu cântări duhovnicești pe părintele Ioan, sfințitul ierarh, atletul Domnului, cel ce alergarea vieții a săvârșit și a primit în ceruri de la Dumnezeu cununa cea nevestejită a măririi.

Apoi două ale Sfântului ierarh Varlaam al Moldovei, glasul 1:

Podobie: Prea lăudaților mucenici...

Adevărul cuvintelor tale, prea cinstite ierarhe Varlaame, a înfrumusețat Biserica dreptmăritoare a Moldovei, iar înțelepciunea ta s-a făcut cunoscută în toată Ortodoxia. Pentru aceasta, noi, cei ce ne-am făcut moștenitori darurilor lăsate ție de Dumnezeu, la prăznuirea ta cea de peste an te lăudăm după cuviință și te rugăm să mijlocești la Hristos pentru mântuirea sufletelor noastre.

La Sinodul de la Iași te-ai arătat vrednic apărător al Ortodoxiei și ai adeverit Mărturisirea de credință a Sfântului mitropolit Petru Movilă, cel de un neam cu tine, ierarhe Varlaam. Drept aceea, noi, poporul cel bine credincios te cinstim cu dragoste ca pe un mare păstor și slujitor al Adevărului și rugător pentru sufletele noastre.

Urmează trei **stihiri** ale patriarhilor, din Minei, același glas și Podobie:

Prea fericite Alexandru, făcutu-te-ai păstor al Bisericii și apărător al dreptei credințe, eresul lui Arie surpându-l înțelepțește. Căci cu rugăciunile tale, cu care te-ai rugat, prea înțelepte, l-ai făcut a-și lepăda rău sufletul său, în locurile cele necurate. Pentru aceasta, cu un glas te cinstim pe tine, mărite.

Ioane cinstite, urât-ai stricăciunea trupului prin înfrânare și prin credință, prin priveghere și prin mărturisire te-ai făcut înger pământesc și om ceresc. Roagă pe Hristos Dumnezeu să dăruiască sufletelor noastre pace și mare milă.

Plecatu-te-ai cu adevărat lămurit dogmelor celor dumnezeiești ale lui Pavel, cu înălțimea bunătăților până la al treilea cer te-ai înălțat, cuvioase, și ai auzit negrăitele și dumnezeieștile graiuri ale Duhului. Pavele fericite, temei neclintit al dreptslăvitorilor, roagă neîncetat pe Mântuitorul să dăruiască sufletelor noastre pace și mare milă.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Înaintemergătorului, din Minei, glasul al 6-lea

Sărbătorindu-se ziua nașterii lui Irod, acesta fără de rușine și-a plinit legătura jurământului făcut cu necurata jucătoare, că, tăiat fiind capul Înaintemergătorului, a fost adus ca o mâncare în blid la cei ce ședeau la masă. O, ospăț urât! O, lucru necuvios și plin de ucidere! Dar noi pe Botezătorul, ca pe cel mai mare între cei născuți din femeie, după vrednicie cinstindu-l, îl fericim.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei)

Noianul iubirii tale de oameni și adâncul milostivirii tale și adunările cele nenumărate ale bunătății, arată-le, prea curată Fecioară, spre mine ticălosul. Oprește pășunea păcatului, întreagă înțelepciune dăruindu-mi,- și curățește-mi sufletul și trupul, ceea ce ai născut pe Mântuitorul.

Vohod, Lumină lină. Prochimenul zilei. Paremiile de la Slujba Sfântului ierarh Nicolae (6 decembrie)

La Litie

Stihira hramului bisericii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, glasul al 6-lea

Bunule părinte, în fapte bune strălucind, ai bineplăcut lui Hristos. Că ostenindu-te întâi în viața călugărească, patimile ai biruit și sufletul și trupul ți-ai sfințit. Apoi, fiind chemat de Milostivul Dumnezeu la slujirea arhieriei, ai făcut lumea a se minuna de ostenelile și de faptele tale cele bune. Ai îndrumat pe cei credincioși pe calea mântuirii, zi și noapte ostenindu-te, rugându-te și învățând. Întru neagoniseală și în alese virtuți ți-ai petrecut viața, iar acum, în ceruri strălucind, cu îndrăzneală roagă-te lui Dumnezeu să dăruiască mântuire celor care cu evlavie, te cinstesc.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei), glasul al 5-lea

Fericimu-te, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, și te mărim credincioșii după datorie, cetatea cea neclintită, zidul cel nesurpat, folositoarea cea tare și scăparea sufletelor noastre.

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 2-lea:

Podobia: Casa Eufratului, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobeşte-ţi casa, întru care Cel Dumnezeiesc se naşte.

Bucură-te, Sfinte Ioane, părintele nostru, purtătorule de Dumnezeu, lauda ierarhilor și al nostru către Dumnezeu fierbinte rugător.

Stih: Cinstită este înaintea Domnului, moartea cuviosului lui.

Pomenirea ta, de lumină purtătorule, cu laude săvârșind și după vrednicie cinstind, lăudăm neîncetat pe Hristos, cel ce te-a mărit.

Stih: Preoții Tăi, Doamne, se vor îmbrăca întru dreptate și cuvioșii Tăi cu bucurie se vor bucura.

Tu, părinte, pe pământul binecuvântat al Moldovei, la Huși și la Roman păstorind, dreapta credința ai păstrat și cu osârdie o ai apărat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a Înaintemergătorului, glasul al 4-lea

Irod a sărbătorit ziua nașterii sale celei fărădelege cu ospăț fără de rușine; pentru că, îndulcindu-se și îmbolnăvindu-se de nebunie femeiască, cea fărădelege, a tăiat capul Înaintemergătorului. Dar limba cea proorocească, care înfrunta nelegiuirea

lui, nu a tăiat-o. A vărsat sânge nevinovat, vrând să acopere păcatul cel fărădelege, dar cu aceasta n-a acoperit glasul celui ce striga tuturor pocăința. Irod se veselea la ucidere, iar noi cu dragoste împreună prăznuim junghierea Botezătorului Ioan cea fericită. Căci a apucat înainte a propovădui în iad pe Viața celor ce ședeau în întuneric și în umbra morții, pe Răsăritul cel din înălțime, pe Hristos Dumnezeul nostru, cel ce este singur mult-Milostiv.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei), asemenea

Ceea ce ai încăput în pântecele tău pe Dumnezeu cel neîncăput, pe Cel ce S-a făcut om pentru iubirea de oameni și amestecarea noastră din tine a luat și a îndumnezeit-o în chip vădit, nu mă trece cu vederea acum, Preacurată, pe mine cel necăjit, ci mă miluiește degrab și din toată vrăjmășia și vătămarea celui viclean mă izbăvește.

La binecuvântarea pâinilor

Troparul ierarhului Ioan, glasul al 4-lea: Ucenic prea ales al Sfinților mitropoliți Varlaam și Dosoftei ai Moldovei, prin rânduiala lui Dumnezeu ai fost ierarh sfânt și minunat, episcop al Hușilor și arhiepiscop al Romanului. Păzind dreapta credință ai păstorit turma lui Hristos și în sfințenie viețuind ai binecuvântat sfintele mănăstiri Râșca și Secu. Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre! (de două ori)

Și: Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te! Ceea ce ești plină de har, Marie, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău, că ai născut pe Mântuitorul sufletelor noastre. (o dată).

Dacă nu se face Litie, după Stihoavnă, la Tropare vom cânta astfel: Troparul Înaintemergătorului, glasul al 2-lea: Pomenirea dreptului cu laude..., al Sfântului. ierarh Ioan, glasul al 4-lea: Ucenic prea ales..., al Sfântului Ierarh Varlaam, glasul 1: Vrednic slujitor al lui Hristos..., Slavă..., al patriarhilor, glasul al 4-lea: Dumnezeul părinților noștri..., Și acum..., al Născătoarei - Învierii, glasul al 4-lea: Taina cea din veac ascunsă..., apoi Apolisul.

La Utrenie

La „Dumnezeu este Domnul...” se cântă troparul Înaintemergătorului, glasul al 2-lea: Pomenirea dreptului cu laude..., al Sfântului ierarh Ioan, glasul al 4-lea: Ucenic prea ales..., al Sfântului ierarh Varlaam, glasul 1: Vrednic slujitor al lui Hristos...,

Slavă..., al patriarhilor, glasul al 4-lea: Dumnezeul părinților noștri..., Și acum..., al Născătoarei - Învierii, glasul al 4-lea: Taina cea din veac ascunsă...

După prima stihologie, **sedelnele**, glasul al 3-lea:

Podobie: De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

În Cetatea Neamț, un sfert de veac ai viețuit și pe fiica armașului Joldea, Teodora, spre frumusețea Raiului prin osteneli sfinte, ai îndrumat-o. Pentru aceasta adunându-ne, ierarhe, lăudăm pomenirea ta cea cinstită.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, tot aceasta. ***Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei)***

Umplutu-s-au de bucurie toate marginile pământului, că în curând Născătoarea de Dumnezeu va răsări lumii din maică bătrână și neroditoare, să veselească lumea prin nașterea sa, pentru mântuirea lumii.

După a doua stiholgie, **sedelnele**, același glas:

Trupul tău cel ostenit de încercările vieții îl odihnești lângă biserica Înaintemergătorului la Secu, iar sufletul tău cel bun sălășluiește în ceruri, împreună cu îngerii și cu sfinții, ierarhe prea fericite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, tot aceasta. ***Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei)***

Acoperământul tău cel grabnic, ajutorul și mila, arat-o spre robul tău, și îmblânzește, curată, valurile gândurilor celor deșarte, și sufletul meu cel căzut ridică-l, de Dumnezeu Născătoare. Că știu, Fecioară, că poți toate câte le voiești.

Polieleul

Mărimurile, glasul 1:

Stihiră: Mărimu-te, fericite Ioane, arhiepiscop minunat, vrednic slujitor al Altarului lui Hristos.

Altă **stihiră:** Veniți toți credincioșii să lăudăm pe blândul și milostivul ierarh Ioan, zicând: pe luminătorul Moldovei.

Stihurile:
1. Auziți acestea toate popoarele; ascultați toți cei ce locuiți în lume!
2. Gura mea va grăi înțelepciune și cugetul inimii mele pricepere.
3. Doamne, iubit-am bunăcuviința casei Tale și locul sălășluirii slavei Tale.
4. Gura dreptului grăiește înțelepciune și limba lui rostește dreptate.
5. Întru pomenire veșnică va fi dreptul, de auzul rău nu se va teme.
6. Fericiți sunt cei ce locuiesc în casa Ta. În vecii vecilor Te vor lăuda.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh,

Slavă Ție, Treime Sfântă...,

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei)

Bucură-te ceea ce ești...,

Aliluia..., (de trei ori)

După Polieleu, **Sedelna**, glasul al 8-lea:

Podobie: Porunca cea cu taină luându-o întru cunoştinţă, cel fără de trup în casa lui Iosif degrab a stătut înainte, zicând celeia ce nu ştie de nuntă: Cel ce a plecat cerurile cu pogorârea, încape fără de schimbare tot întru tine. Pe care şi văzându-l în pântecele tău luând chip de rob, mă spăimântez a striga ţie: Bucură-te, Mireasă care nu ştii de mire.

Fiind râvnitor pentru dreapta credință, din copilărie ai ucenicit în Mănăstirea Râșca și apoi ai egumenit în Cetatea Neamțului. Apoi, învrednicit cu darul arhieriei, ai păstorit la Huși și la Roman, conducând pe credincioși către bucuria Raiului. Acum cu mormântul tău ocrotești Mănăstirea Secu. Pentru aceasta îți cântăm: Roagă pe Hristos Dumnezeu să dea iertare de greșeli celor ce prăznuiesc cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei)

Ușa cea cerească, chivotul cel sfânt, muntele cel cu totul sfânt, norul cel prea luminos, scara cea cerească, templul cel cuvântător, izbăvirea Evei, odorul cel mare a toată lumea, să-l lăudăm, că întru dânsa s-a lucrat mântuirea lumii și iertarea greșelilor celor de demult. Pentru aceasta strigăm către dânsa: roagă-te Fiului tău și Dumnezeu iertare de greșeli să dăruiască celor ce cu credință se închină prea sfintei nașterii tale.

Antifonul 1 al glasului al 4-lea.

Prochimen: Preoții Tăi, Doamne, se vor îmbrăca întru dreptate și cuvioșii tăi se vor bucura.

Stih: În biserici binecuvântați pe Domnul.

Toată suflarea...

Evanghelia de la Ioan (X, 9-16): Zis-a Domnul: Eu sunt ușa; prin Mine de va intra cineva, se va mântui... (Duminica a 2-a din Postul mare, Evanghelia ierarhului)

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.

15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, glasul al 2-lea

Pentru rugăciunile ierarhului Tău, Ioan, Milostive, curăţeşte mulţimea păcatelor noastre.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei)

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curăţeşte mulţimea păcatelor noastre.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule după marea mila Ta, şi după mulţimea îndurărilor Tale, curăţeşte fărădelegea mea.***

Stihira, glasul al 6-lea: Prea minunate Ioane, podoaba și strălucirea călugărilor și lauda arhiereilor, cu alesele tale osteneli ai luminat țara Moldovei, slujind credința cea adevărată. Roagă pe milostivul Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Canoanele - Canonul Înaintemergătorului (din Minei), pe 4, Canonul sfinților (al patriarhilor, din Minei), pe 4 și Canonul ierarhului, pe 4.

Canonul ierarhului

Cântarea 1

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În pământul celor blânzi ajungând, părinte, ca un blând și milostiv, îmblânzește furtuna din inimile noastre, ca întru dumnezeiască liniște fiind, să te lăudăm.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu lucrări dumnezeiești curățindu-ți sufletul, părinte Ioane, luminător oamenilor te-ai făcut. Pentru aceasta luminezi pe cei ce cu bună cuviință te fericesc.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

De la țarine și de la părinții tăi răzeși luându-te Ziditorul, plugar mai presus de toți te-a pus în ogorul Bisericii, unde ai rodit nevoința și nerăutatea, ierarhe fericite.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Din pântecele maicii tale, cuvioase părinte, Hristos te-a ales păstor, blând, sfințit și curat, propovăduitor al dogmelor și lucrător al darurilor Duhului, de Dumnezeu fericite.

Cântarea a 3-a

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luminându-ți mintea cu nepătimirea și înfrumusețând-o cu dumnezeiască smerenie, ai primit darurile Duhului, ca să conduci pe credincioșii care cu credință te cinstesc, prea sfințite.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe începătorul răutății, diavolul, biruindu-l, ai călcat în picioare păcatul iubirii de argint și miluind pe cei lipsiți, ierarhe, ți-ai adunat comoară în ceruri, părinte cuvioase.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Suindu-te în muntele nepătimirii, ai intrat în norul adâncii cugetări a celor dumnezeiești și pe lespedea inimii tale ai primit legea cea mântuitoare, ca un prea sfințit și ca un slujitor apropiat al Stăpânului tău.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe cel ce un sfert de veac în Cetatea Neamțului a egumenit, apoi la Huși și la Roman cu bună chibzuință a păstorit, și sufletele credincioșilor, ca pe niște pietre vii, în zidul Bisericii lui Hristos le-a așezat, cu dragoste să-l fericim.

Condacul și Icosul Înaintemergătorului, din Minei.

Condac, glasul al 5-lea: Mărita tăiere a Înaintemergătorului, rânduială dumnezeiască a fost, ca și celor din iad să propovăduiască venirea Mântuitorului. Să se tânguiască Irodiada, care a cerut ucidere fără de lege, că nu Legea lui Dumnezeu, nici viața cea vie a iubit, ci pe cea amăgitoare și vremelnică.

Ziua nașterii lui Irod tuturor s-a arătat necuvioasă, când în mijlocul celor ce se desfătau a fost pus înainte capul postitorului, ca o mâncare; bucuria s-a împreunat cu întristarea, și râsul s-a amestecat cu amară plângere. Căci, ducând pe tipsie capul Botezătorului, a intrat fata înaintea tuturor precum i s-a zis ei. Și, pentru înfierbântarea desfrânării, plângerea a căzut asupra tuturor celor ce se ospătau atunci cu împăratul, că nu i-a veselit pe aceia, nici pe însuși Irod, căci zice: Și s-a întristat cu întristare nu adevărată, ci amăgitoare și vremelnică.

Apoi **Sedealna** Înaintemergătorului, glas 1:

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostașii străjuindu-l, morți s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Pe Înaintemergătorul lui Hristos, pe Botezătorul și proorocul, să-l cinstim credincioșii cu curată conștiință, ca pe un mărit propovăduitor și al pocăinței învățător și ca pe un mucenic cu totul adevărat al Mântuitorului că nebunia lui Irod mustrând, capul i s-a tăiat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a patriarhilor, glasul al 4-lea:

Podobie: Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credința dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Făclia cea cu trei lumini a părinților a strălucit, luminând adunările credincioșilor, spre dumnezeiască cunoștință, risipind toată necredința celor fără de Dumnezeu, cu dogmele și cu înțelepciunea și cu multa îndrăzneală, Alexandru și Ioan împreună, și Pavel măritul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei)

Izvoare de lacrimi dăruiește-mi mie, dumnezeiască Mireasă, prin care să spăl gândurile inimii mele celei pătimașe, ceea ce ești cu totul fără prihană; și desăvârșit să sting văpaia poftei celei necuvioase, cu singură ajutorința ta, nădejdea mea și întărirea, Maica lui Hristos Dumnezeu.

Cântarea a 4-a

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Aprinzându-te de focul cel dumnezeiesc, ai ars materia patimilor cea lesne amăgitoare, fericite și cu strălucirea faptelor tale celor bune lumea ai luminat.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Părinte Ioane în locurile natale ctitorie sfântă ai început a ridica, din puțina ta agoniseală, și har dumnezeiesc primind, mereu te-ai arătat făcător de bine.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Omorându-ți pornirile trupului în aspră viață călugărească, prin post și rugăciune, te-ai făcut pildă de aleasă purtare păstoriților tăi, ridicându-i din războiul patimilor către lucrarea virtuților. Pentru aceasta, roagă-te, părinte pentru sufletele noastre.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cârjă arhierească purtând și cu chip luminat fiind împodobit, turma cea duhovnicească ai păstorit-o cu vrednicie, cu dumnezeieștile porunci deșteptând-o și spre dumnezeiască râvnă îndreptând-o, părinte fericite.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Urmând cu smerenie lui Hristos, Tămăduitorul tuturor, ai vindecat rănile tuturor celor care zăceau răpuși de bolile patimilor și de spinii ispitelor. De aceea mirându-se de puterea cea dată ție de Dumnezeu, bunule păstor, te fericesc.

Cântarea a 5-a

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Râul darurilor tale răcorește inimile, cuvioase, dăruiește tuturor sănătate din destul și pe toți îi înțelepțește spre slava lui Dumnezeu, cel ce te-a prea mărit și te-a cinstit cu multe fapte minunate.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe tine fericite, Vasile voievod, domnul evlavios al Moldovei te-a cunoscut slugă credincioasă a Împăratului ceresc. Văzând cum cârmuiești ctitoria sa din Cetatea Neamțului și cum te rogi pentru pacea întregii țări, te-a cinstit.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Urmat-ai, părinte, obiceiul lui Avraam cel iubitor de străini, deschizând tuturor intrările casei tale, și făcându-te tuturor toate, purtând grijă de cei aflați în suferințe și în nevoi, Ioane fericite.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Credința în mijlocul turmei tale ai întărit-o, propovăduind adevărata cinstire a lui Dumnezeu cel în Treime slăvit. Pentru aceasta și Biserica cinstește astăzi, după vrednicie, ziua pomenirii tale împreună cu a Înaintemergătorului și Botezătorului Domnului.

Cântarea a 6-a

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În post, în rugăciune și în lupta cu plăcerile lumești, ai urmat ostenelilor sfinte ale Înaintemergătorului. Pentru aceasta astăzi, noi toți cu evlavie te cinstim.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luminat fiind de Dumnezeu, egumenul Agafton de la Mănăstirea Râșca ți-a dat la tunderea în monahism numele măritului prooroc Ioan, pregătindu-te astfel pentru viața de post, de rugăciune și de renunțare la cele pământești.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Botezătorul Domnului te-a ocrotit în viața ta cea plină de renunțări și de fericite osteneli, iar la trecerea din viața pământească, te-a chemat să-ți odihnești trupul lângă biserica sa de la Mănăstirea Secu.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Te fericim că te-ai învrednicit să fii ocrotit și să-i urmezi celui mai mare bărbat născut din femeie, după spusa Domnului și împreună cu el să lauzi în ceruri pe Stăpânul tuturor, Ioane, fericite arhiereu.

Condacul, glasul al 2-lea:

Podobie: Cele de sus căutând de tot necazul ne izbăvim, de Dumnezeu Născătoare.

De dragostea lui Hristos fiind aprins, Sfinte ierarhe Ioane, mintea înălțându-ți în lumina Preasfintei Treimi ai dobândit lucrarea faptelor bune și smerita cugetare. Luminat fiind de Duhul Sfânt, păstor înțelept și nevoitor, roagă-te Împăratului Slavei să ne dăruiască pace și mare milă.

Icos: Veniți să-l lăudăm pe ierarhul Domnului, cel ce de la sânul maicii sale a fost sfințit, pe cel care din Vrancea a pornit, călătoria vieții bine săvârșind și la umbra bisericii de la Mănăstirea Secu împreună cu marele lui îndrumător, Varlaam mitropolitul, împreună s-a odihnit. Că acesta aducând jertfă la altarul lui Hristos, lui Dumnezeu s-a jertfit, cerând tuturor dumnezeiască iertare.

Sinaxar

În această lună, în ziua a treizecea, pomenirea Sfântului ierarh Ioan, numit de la Râșca, al cărui mormânt se află la Mănăstirea Secu, în județul Neamț

Acest vrednic fiu al neamului românesc și strălucit ierarh al Bisericii Moldovei a trăit în veacul al XVII-lea, fiind contemporan și prieten apropiat al mitropoliților Varlaam și Dosoftei.

S-a născut în ținutul Vrancei (pe atunci numit ținutul Putnei) din neam de răzeși, din bine credincioșii părinți Gheorghe și Anastasia. Din tinerețe a dorit viață călugărească.

Rudenia sa, Varlaam Moțoc, viitorul mitropolit al Moldovei, își petrecea viața călugărească în osteneli sfinte la Mănăstirea Secu. Aflând de râvna și dorința tânărului, l-a dus în obștea Mănăstirii Râșca, rectitorită de vornicul Coste Băcioc, prietenul apropiat al lui Varlaam. Aici, la Râșca, tânărul vrâncean a fost călugărit de egumenul Agafton, în jurul anului 1630.

În anul 1632 Varlaam ajunge mitropolit al Moldovei, iar după câțiva ani îl mută pe călugărul Ioan de la Mănăstirea Râșca la Mănăstirea Secu, dându-i chilia, cărțile și lucrurile pe care mitropolitul le păstra în mănăstirea sa de metanie. Ioan, care viețuise la Râșca aproximativ 18 ani, nu a uitat niciodată în viață mănăstirea în care a fost călugărit, contemporanii și urmașii numindu-l „Ioan de Râșca”.

La Mănăstirea Secu, Ioan a stat sub ascultarea egumenilor Nechifor și Ghedeon, acesta din urmă fiind ctitorul schitului - azi mănăstirea - Sihăstria, și apoi, în două rânduri, mitropolit al Moldovei.

În anul 1641, domnitorul Vasile Lupu, sfătuit de mitropolitul Varlaam, înființează în Cetatea Neamțului o mică mănăstire, cu hramul Sfântul ierarh Nicolae. În Cetate se adăposteau, în vremuri de restriște, familia domnitorului și alte familii boierești din Moldova. Aici era adăpostit și tezaurul țării. De aceea, mitropolitul Varlaam a așe-zat la egumenia acestei mănăstiri - cetate pe omul său de încredere și rudenia sa, Ioan „de la Râșca” de la Mănăstirea Secu, smerit călugăr, mare rugător și postitor.

Ioan a fost egumen în M-rea din Cetatea Neamțului până în anul 1665. El a botezat-o în 1650, pe fiica lui Joldea, armașul cetății, cea care peste ani avea să fie, marea sihastră, cuvioasa Teodora de la Sihla, și el i-a fost duhovnic și îndrumător până la vârsta de 16 ani, îndemnând-o să aleagă viața monahală.

În toți acești ani, el a povățuit cu blândețe pe străjerii Cetății, săvârșind și pentru ei Sfânta Liturghie, fie în paraclisul Cetății, renovat de Vasile voievod, fie în bisericuța metocului Cetății din satul străjerilor, ctitorită de același milostiv domnitor și care avea patron tot pe Sfântul. Nicolae. În cele din urmă zile ale mitropolitului Varlaam, egumenul Ioan din Cetate, se afla în chilia acestuia de la Secu, ascultându-i ultimele dorințe și povețe, iar după mutarea sa la Domnul l-a așezat în mormântul de lângă zidul bisericii.

În anul 1666 mitropolitul Ghedeon, aflat pentru a doua oară în scaunul mitropolitan, l-a așezat, pentru un an de zile, egumen la Mănăstirea Secu.

Unul dintre viețuitorii acestei mănăstiri, arhim. Dionisie Udișteanu, îl descrie pe egumenul Ioan astfel: *„... ucenic al mitropolitului Varlaam, bun cunoscător al limbii slavone, foarte smerit, având o viață pilduitoare și cu realizări mari în activitatea sa”.*

În anul 1667 Ioan este ales, hirotonit și instalat episcop al Hușilor, episcopie ce purta grijă de credincioșii din Țara de Jos a Moldovei, de pe ambele maluri ale Prutului. Aici, Ioan a păstorit timp de șapte ani, în vremuri grele, când turcii și tătarii prădau, deseori, aceste locuri. Vlădica Ioan era mângâietor și milostiv, gata oricând să aline orice durere. Era foarte îndrăgit și respectat de ceilalți ierarhi moldoveni, mai cu seamă de Sfântul ierarh Dosoftei, în acea perioadă episcop la Roman, iar după câțiva ani mitropolit al Moldovei.

Din anul 1674 și până la fericita sa mutare la Domnul, în anul 1685, Ioan a păstorit Episcopia Romanului, înființată de primii voievozi Mușatini ai Moldovei. Această eparhie se bucura de deosebită cinste, ierarhilor dându-li-se uneori titlul de arhiepiscop sau chiar de mitropolit al Țării de Jos. Și aici marele ierarh Ioan a dus o viață pilduitoare.

Un Pateric al sfinților din Moldo - România, manuscris din anul 1888, ni-l descrie astfel: *„Şi tot în anii aceştia şi prea sfinţitul arhiepiscop Ioan, au îndemnat pre lume a se minuna prin strălucitele şi sfintele sale nevoinţe. El mai întâi din tânără vârstă au îmbrăţişat orânduiala monahicească ... şi petrecând viaţă sfântă şi plăcută lui Dumnezeu, de acolo s-au rânduit la scaunul arhiepiscopiei Romanului în anul 1674, unde iarăşi întru neîncetate nevoinţi şi întru înalte bunătăţi strălucind minunat! Şi petrecând cu smerenie adâncă, s-au mutat la vecinica odihnă”.*

Cât timp a păstorit la Roman s-a ostenit ca, din puțina sa agoniseală să ctitorească Mănăstirea Mera, în ținutul său natal. La săvârșirea acestei frumoase fapte a fost ajutat de rudenia sa, vornicul Moțoc din Odobești. Mănăstirea Mera era destul de aproape de Mănăstirea Vărzărești, pustiită de slujitorii domnești ai lui Matei Vodă Basarab și părăsită de călugări.

Episcopul Ioan a găsit de cuviință ca la această mănăstire să așeze pe ucenica sa Teodora din Cetatea Neamțului, împreună cu alte câteva călugărițe. Purtând grijă de lucrările de la Mera, putea supraveghea și liniștea călugărițelor, ajutându-le totodată cu cele necesare traiului.

Adânc impresionat de viața curată și alesele nevoințe ale episcopului Ioan, Sfântul mitropolit Dosoftei, în cartea sa Viața și petrecerea sfinților, îl numește „arhiepiscopul cel sfânt și minunat”.

Înainte de moarte, Ioan a lăsat mitropolitului său puținele bunuri pe care le avea. În anul 1685 fericitul Ioan s-a mutat la Domnul.

Sfântul mitropolit Dosoftei, împreună cu ceilalți ierarhi ai Moldovei, i-a făcut cuvenita prohodire și l-au așezat în mormântul de lângă biserica mare a Mănăstirii Secu.

Lespedea mormântului său, peste care au trecut vitregiile vremurilor, stă și astăzi mărturie deasupra locului unde odihnesc osemintele sale.

Cuvioasa Teodora, după ce și-a condus duhovnicul pe drumul spre veșnicie, s-a retras în singurătate în Munții Sihlei, urmând pilda vieții duhovnicescului său părinte.

Simțind sfințenia vieții și ajutorul rugăciunilor sale, credincioșii dau cinstire cuvenită Sfântului Ioan „de Râșca”, pe care și noi cinstindu-l, lăudăm pe Dumnezeu cel minunat întru Sfinții Săi.

Cu ale lui sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mântuiește pe noi. Amin.

Cântarea a 7-a

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Chip luminos, podoaba ierarhilor, lauda preoților și împreună locuitorule cu îngerii, pentru rugăciunile tale învrednicește de Lumina cea neînserată pe cei ce săvârșesc acum cu bucurie pomenirea ta.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Taborul cel luminos te-ai suit cu mintea, Ioane fericite și s-a veselit sufletul tău de lucrarea harului dumnezeiesc, cel ce în catedrala Sfinților apostoli Petru și Pavel din Huși ai slujit și azi împreună cu ei întru fericire te sălășluiești.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cinstind în catedrala din Roman pe cuvioasa maică Parascheva, te-ai învrednicit apoi să te rogi împreună cu ea în fața tronului Slavei, cerând pentru noi pace și binecuvântare.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

La Mănăstirea Râșca ai primit numele Înaintemergătorului și Botezătorului Domnului, iar la Mănăstirea Secu sub aripile lui îngerești ai fost ocrotit. De aceea pe el l-ai urmat în post, în rugăciuni și privegheri, ierarhe cuvioase.

Cântarea a 8-a

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Veniți iubitorilor de prăznuire, cu alese cântări să lăudăm pe sfințitul păstor, cerând de la Milostivul Dumnezeu sănătate sufletelor și trupurilor noastre, celor ce cântăm: Binecuvântați pe Domnul toate lucrurile Domnului!

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În Împărăția lui Dumnezeu bucurându-te, fericite Ioane, împreună cu cetele cele fără de trup, nu înceta a ruga pe iubitorul de oameni și Domnul, Hristos Dumnezeu, pentru cei care cântă: Binecuvântați pe Domnul toate lucrurile Domnului!

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu înțelepciune duhovnicească și cu puterea lui Dumnezeu ai biruit ispitele, ai rușinat pe cel potrivnic și te-ai arătat biruitor întru Hristos, prea lăudate, cântând: Binecuvântați pe Domnul toate lucrurile Domnului!

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca o cunună prea luminată a Bisericii ai ajuns, purtând jugul cel ușor al lui Hristos. Întărește-ne și pe noi în sfinte osteneli și roagă pe Bunul Dumnezeu să ne fie și nouă milostiv, celor ce-I cântăm: Binecuvântați pe Domnul toate lucrurile Domnului și-L prea înălțați întru toți vecii!

Cântarea a 9-a

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

De iubire dumnezeiască fiind aprins, călătoria vieții pământești cu vrednicie ai săvârșit, biruind amăgirile diavolului. De aceea ca un luptător viteaz sârguindu-te, ai primit răsplata cea veșnică.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Veniți iubitorilor de Hristos, să fericim cu laude pe postitorul, pe milostivul și fierbinte - rugătorul către Domnul, pe Sfântul ierarh Ioan, cel care în Cer mijlocește pentru noi milă de la Dumnezeu.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Floare între florile Raiului, rourată cu lacrimile privegherii și adăpată cu apa cea vie a postului, arătându-te sfinte ierarhe, ajută-ne ca această viață trecătoare în osteneli sfinte să o săvârșim.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Roagă pe Milostivul Dumnezeu să ocrotească țara noastră, Grădină a Maicii Domnului, ca să înflorească și să rodească în ea și alți sfinți bine plăcuți Lui.

Luminânda Înaintemergătorului, din Minei:

Luminânda învierii: Cu ucenicii să ne suim în muntele Galileei, prin credinţă să vedem pe Hristos zicând: Că a luat putere a celor de sus şi a celor de jos; să ne învăţăm cum învaţă, a boteza toate neamurile în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh şi a petrece cu tăinuitorii, precum S-a făgăduit până în sfârşitul veacului.

Pe cel ce a fost cunoscut mai mare între prooroci și a fost mai ales decât apostolii, cu cântări de laude să-l încununăm, pe Înaintemergătorul darului; căci i s-a tăiat capul pentru Legea Domnului.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Luminânda ierarhului Ioan, glasul al 4-lea:

Podobie: Femeilor, ascultați ...

Să cinstim cu credință pe Ioan cel prea mărit, cel blând și smerit, cel milostiv și primitor de străini, vas prea curat al Duhului Sfânt pe care Hristos l-a răsplătit în ceruri, ca pe un vrednic prieten al Său.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei), din Minei

Ceea ce ai pierdut blestemul lumii cu dumnezeiască naşterea ta, curată, izbăveşte cu rugăciunile tale de toate primejdiile turma ta, care se roagă ție cu credință, Fecioară.

La Laude

Punem **stihirile** pe 4, glasul 1:

Podobie: Ceea ce eşti bucuria cetelor cereşti şi pe pământ oamenilor tare folositoare, prea curată Fecioară miluieşte-ne pe noi cei ce scăpăm la tine. Că nădejdile noastre, după Dumnezeu, întru tine le-am pus, Născătoare de Dumnezeu.

Cu razele duhului fiind luminat, înțelepte ierarhe, ai biruit întunericul patimilor. Și astfel fiind curățit, ai învățat cu râvnă poporul cele despre Dumnezeu și credința ai întărit.

Luminat fiind de cereștile raze, dai cu puterea lui Hristos hrană sufletelor, celor ce cu credință fierbinte săvârșesc pomenirea ta. Pentru aceea, de Dumnezeu fericite părinte, roagă-te pentru cei ce te cinstesc.

Prin fapte te-ai arătat, de Dumnezeu purtătorule, lucrător în Biserica lui Hristos. Pentru aceasta primind ca răsplată Împărăția cea de Sus, roagă-te neîncetat pentru noi, cei ce te cinstim, Sfinte Ioane, înțelepte.

Sălășluitu-S-a în sufletul tău Hristos, cu bunătatea Sa dumnezeiască, fericite Ioane, iar Preasfântul Duh te-a arătat casă și vistierie a darului, și te-a așezat în lume ca să o luminezi cu razele dumnezeieștilor învățături.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, glasul al 5-lea.

Cuvioase părinte, ierarhe prea mărit, închinându-ți tinerețile lui Hristos, de apostoleasca învățătură te-ai îndestulat și locaș dumnezeiescului Duh prin viață îmbunătățită te-ai arătat, biruind patimile și arătându-te stâlp și apărător al dreptei credințe de Dumnezeu. De aceea la slujirea arhierească ai fost chemat, păstorind cu

vrednicie eparhiile Huşilor şi Romanului. Pentru aceasta, toţi cei credincioşi te lăudăm şi te rugăm să mijloceşti înaintea lui Dumnezeu pentru cei care cu dragoste te cinstesc.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei), din Minei

Născătoare de Dumnezeu, tu eşti viţa cea adevărată, care ai odrăslit nouă Rodul vieţii; ţie ne rugăm: roagă-te, Stăpână cu Înaintemergătorul lui Hristos, să se mântuiască sufletele noastre.

Doxologia mare, troparele, ecteniile şi Apolisul.

La Sfânta Liturghie

Fericirile pe 8: Din canonul Înaintemergătorului, din Cântarea a 3-a, pe 4 iar din canonul ierarhului, din cântarea a 6-a, pe 4.

Prochimenul, glasul al 7-lea: Drepţii să se bucure de izbânda lor.

Stih: Cântaţi Domnului cântare nouă, lauda Lui în biserica celor cuvioşi.

Apostolul: Din Epistola către Efeseni (V, 8-19): Fraţilor, ca fii ai luminii să umblaţi ... (Caută luni, în săptămâna I după Rusalii).

Aliluia, glasul al 7-lea: Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta.

Stih: Nu mă lepăda pe mine de la faţa Ta şi Duhul Tău cel Sfânt nu-l lua de la mine.

Evanghelia de la Luca (VI, 17-23): În vremea aceea a stat Iisus la loc şes ... (Caută la 6 decembrie).

Chinonicul: Întru pomenire veşnică va fi dreptul, de auzul rău nu se va teme şi Apolisul.

Sursa:
http://www.sfintiromani.ro/ro/pagina/562/august_ioan_rasca_secu_slujba.html

Canon de rugăciune către Sfântul ierarh Ioan de la Râşca şi Secu, arhiepiscopul Romanului

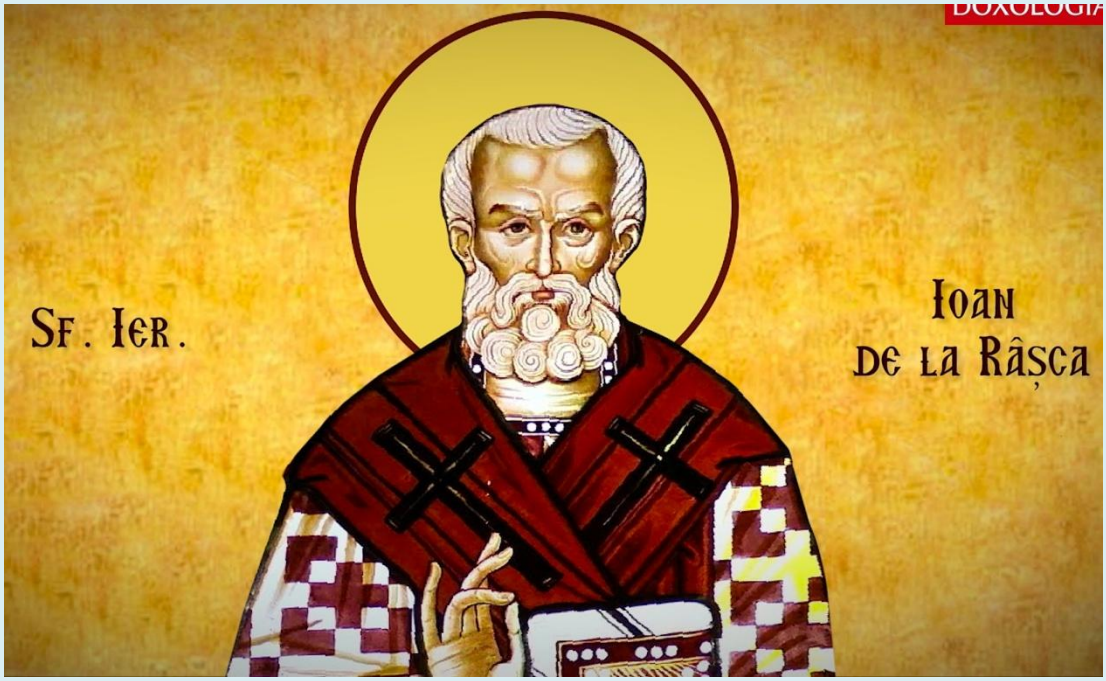

Cântarea 1

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În pământul celor blânzi ajungând, părinte, ca un blând şi milostiv, îmblânzeşte furtuna din inimile noastre, ca întru dumnezeiască linişte fiind, să te lăudăm.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu lucrări dumnezeieşti curăţindu-ţi sufletul, părinte Ioane, luminător oamenilor te-ai făcut. Pentru aceasta luminezi pe cei ce cu bună cuviinţă te fericesc.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

De la ţarine şi de la părinţii tăi răzeşi luându-te Ziditorul, plugar mai presus de toţi te-a pus în ogorul Bisericii, unde ai rodit nevoinţa şi nerăutatea, ierarhe fericite.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Din pântecele maicii tale, cuvioase părinte, Hristos te-a ales păstor, blând, sfințit și curat, propovăduitor al dogmelor și lucrător al darurilor Duhului, de Dumnezeu fericite.

Cântarea a 3-a

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luminându-ți mintea cu nepătimirea și înfrumusețând-o cu dumnezeiască smerenie, ai primit darurile Duhului, ca să conduci pe credincioșii care cu credință te cinstesc, prea sfințite.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe începătorul răutății, diavolul, biruindu-l, ai călcat în picioare păcatul iubirii de argint și miluind pe cei lipsiți, ierarhe, ți-ai adunat comoară în ceruri, părinte cuvioase.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Suindu-te în muntele nepătimirii, ai intrat în norul adâncii cugetări a celor dumnezeiești și pe lespedea inimii tale ai primit legea cea mântuitoare, ca un prea sfințit și ca un slujitor apropiat al Stăpânului tău.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe cel ce un sfert de veac în Cetatea Neamțului a egumenit, apoi la Huși și la Roman cu bună chibzuință a păstorit, și sufletele credincioșilor, ca pe niște pietre vii, în zidul Bisericii lui Hristos le-a așezat, cu dragoste să-l fericim.

Condacul și Icosul Înaintemergătorului, din Minei.

Condac, glasul al 5-lea: Mărita tăiere a Înaintemergătorului, rânduială dumnezeiască a fost, ca și celor din iad să propovăduiască venirea Mântuitorului. Să se tânguiască Irodiada, care a cerut ucidere fără de lege, că nu Legea lui Dumnezeu, nici viața cea vie a iubit, ci pe cea amăgitoare și vremelnică.

Ziua nașterii lui Irod tuturor s-a arătat necuvioasă, când în mijlocul celor ce se desfătau a fost pus înainte capul postitorului, ca o mâncare; bucuria s-a împreunat cu întristarea, și râsul s-a amestecat cu amară plângere. Căci, ducând pe tipsie capul

Botezătorului, a intrat fata înaintea tuturor precum i s-a zis ei. Și, pentru înfierbântarea desfrânării, plângerea a căzut asupra tuturor celor ce se ospătau atunci cu împăratul, că nu i-a veselit pe aceia, nici pe însuși Irod, căci zice: Și s-a întristat cu întristare nu adevărată, ci amăgitoare și vremelnică.

Apoi **Sedealna** Înaintemergătorului, glas 1:

Podobie: Mormântul Tău, Mântuitorule, ostașii străjuindu-l, morți s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor Învierea. Pe Tine Te mărim, Pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, cel ce ai înviat din mormânt la Unul Dumnezeul nostru.

Pe Înaintemergătorul lui Hristos, pe Botezătorul și proorocul, să-l cinstim credincioșii cu curată conștiință, ca pe un mărit propovăduitor și al pocăinței învățător și ca pe un mucenic cu totul adevărat al Mântuitorului că nebunia lui Irod mustrând, capul i s-a tăiat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, a patriarhilor, glasul al 4-lea:

Podobie: Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmaşii Te hulesc pe Tine şi ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credinţa dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Făclia cea cu trei lumini a părinților a strălucit, luminând adunările credincioșilor, spre dumnezeiască cunoștință, risipind toată necredința celor fără de Dumnezeu, cu dogmele și cu înțelepciunea și cu multa îndrăzneală, Alexandru și Ioan împreună, și Pavel măritul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. (a Născătoarei)

Izvoare de lacrimi dăruiește-mi mie, dumnezeiască Mireasă, prin care să spăl gândurile inimii mele celei pătimașe, ceea ce ești cu totul fără prihană; și desăvârșit să sting văpaia poftei celei necuvioase, cu singură ajutorința ta, nădejdea mea și întărirea, Maica lui Hristos Dumnezeu.

Cântarea a 4-a

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Aprinzându-te de focul cel dumnezeiesc, ai ars materia patimilor cea lesne amăgitoare, fericite și cu strălucirea faptelor tale celor bune lumea ai luminat.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Părinte Ioane în locurile natale ctitorie sfântă ai început a ridica, din puțina ta agoniseală, și har dumnezeiesc primind, mereu te-ai arătat făcător de bine.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Omorându-ți pornirile trupului în aspră viață călugărească, prin post și rugăciune, te-ai făcut pildă de aleasă purtare păstoriților tăi, ridicându-i din războiul patimilor către lucrarea virtuților. Pentru aceasta, roagă-te, părinte pentru sufletele noastre.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cârjă arhierească purtând și cu chip luminat fiind împodobit, turma cea duhovnicească ai păstorit-o cu vrednicie, cu dumnezeieștile porunci deșteptând-o și spre dumnezeiască râvnă îndreptând-o, părinte fericite.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Urmând cu smerenie lui Hristos, Tămăduitorul tuturor, ai vindecat rănile tuturor celor care zăceau răpuși de bolile patimilor și de spinii ispitelor. De aceea mirându-se de puterea cea dată ție de Dumnezeu, bunule păstor, te fericesc.

Cântarea a 5-a

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Râul darurilor tale răcorește inimile, cuvioase, dăruiește tuturor sănătate din destul și pe toți îi înțelepțește spre slava lui Dumnezeu, cel ce te-a prea mărit și te-a cinstit cu multe fapte minunate.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe tine fericite, Vasile voievod, domnul evlavios al Moldovei te-a cunoscut slugă credincioasă a Împăratului ceresc. Văzând cum cârmuiești ctitoria sa din Cetatea Neamțului și cum te rogi pentru pacea întregii țări, te-a cinstit.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Urmat-ai, părinte, obiceiul lui Avraam cel iubitor de străini, deschizând tuturor intrările casei tale, și făcându-te tuturor toate, purtând grijă de cei aflați în suferințe și în nevoi, Ioane fericite.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Credința în mijlocul turmei tale ai întărit-o, propovăduind adevărata cinstire a lui Dumnezeu cel în Treime slăvit. Pentru aceasta și Biserica cinstește astăzi, după vrednicie, ziua pomenirii tale împreună cu a Înaintemergătorului și Botezătorului Domnului.

Cântarea a 6-a

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În post, în rugăciune și în lupta cu plăcerile lumești, ai urmat ostenelilor sfinte ale Înaintemergătorului. Pentru aceasta astăzi, noi toți cu evlavie te cinstim.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Luminat fiind de Dumnezeu, egumenul Agafton de la Mănăstirea Râșca ți-a dat la tunderea în monahism numele măritului prooroc Ioan, pregătindu-te astfel pentru viața de post, de rugăciune și de renunțare la cele pământești.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Botezătorul Domnului te-a ocrotit în viața ta cea plină de renunțări și de fericite osteneli, iar la trecerea din viața pământească, te-a chemat să-ți odihnești trupul lângă biserica sa de la Mănăstirea Secu.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Te fericim că te-ai învrednicit să fii ocrotit și să-i urmezi celui mai mare bărbat născut din femeie, după spusa Domnului și împreună cu el să lauzi în ceruri pe Stăpânul tuturor, Ioane, fericite arhiereu.

Condacul, glasul al 2-lea:

Podobie: Cele de sus căutând de tot necazul ne izbăvim, de Dumnezeu Născătoare.

De dragostea lui Hristos fiind aprins, Sfinte ierarhe Ioane, mintea înălțându-ți în lumina Preasfintei Treimi ai dobândit lucrarea faptelor bune și smerita cugetare. Luminat fiind de Duhul Sfânt, păstor înțelept și nevoitor, roagă-te Împăratului Slavei să ne dăruiască pace și mare milă.

Icos: Veniți să-l lăudăm pe ierarhul Domnului, cel ce de la sânul maicii sale a fost sfințit, pe cel care din Vrancea a pornit, călătoria vieții bine săvârșind și la umbra bisericii de la Mănăstirea Secu împreună cu marele lui îndrumător, Varlaam mitropolitul, împreună s-a odihnit. Că acesta aducând jertfă la altarul lui Hristos, lui Dumnezeu s-a jertfit, cerând tuturor dumnezeiască iertare.

Cântarea a 7-a

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Chip luminos, podoaba ierarhilor, lauda preoților și împreună locuitorule cu îngerii, pentru rugăciunile tale învrednicește de Lumina cea neînserată pe cei ce săvârșesc acum cu bucurie pomenirea ta.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Taborul cel luminos te-ai suit cu mintea, Ioane fericite și s-a veselit sufletul tău de lucrarea harului dumnezeiesc, cel ce în catedrala Sfinților apostoli Petru și Pavel din Huși ai slujit și azi împreună cu ei întru fericire te sălășluiești.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cinstind în catedrala din Roman pe cuvioasa maică Parascheva, te-ai învrednicit apoi să te rogi împreună cu ea în fața tronului Slavei, cerând pentru noi pace și binecuvântare.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

La Mănăstirea Râșca ai primit numele Înaintemergătorului și Botezătorului Domnului, iar la Mănăstirea Secu sub aripile lui îngerești ai fost ocrotit. De aceea pe el l-ai urmat în post, în rugăciuni și privegheri, ierarhe cuvioase.

Cântarea a 8-a

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Veniți iubitorilor de prăznuire, cu alese cântări să lăudăm pe sfințitul păstor, cerând de la Milostivul Dumnezeu sănătate sufletelor și trupurilor noastre, celor ce cântăm: Binecuvântați pe Domnul toate lucrurile Domnului!

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

În Împărăția lui Dumnezeu bucurându-te, fericite Ioane, împreună cu Cetele cele fără de trup, nu înceta a ruga pe iubitorul de oameni și Domnul, Hristos Dumnezeu, pentru cei care cântă: Binecuvântați pe Domnul toate lucrurile Domnului!

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu înțelepciune duhovnicească și cu puterea lui Dumnezeu ai biruit ispitele, ai rușinat pe cel potrivnic și te-ai arătat biruitor întru Hristos, prea lăudate, cântând: Binecuvântați pe Domnul toate lucrurile Domnului!

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca o cunună prea luminată a Bisericii ai ajuns, purtând jugul cel ușor al lui Hristos. Întărește-ne și pe noi în sfinte osteneli și roagă pe Bunul Dumnezeu să ne fie și nouă milostiv, celor ce-I cântăm: Binecuvântați pe Domnul toate lucrurile Domnului și-L prea înălțați întru toți vecii!

Cântarea a 9-a

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

De iubire dumnezeiască fiind aprins, călătoria vieții pământești cu vrednicie ai săvârșit, biruind amăgirile diavolului. De aceea ca un luptător viteaz sârguindu-te, ai primit răsplata cea veșnică.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Veniți iubitorilor de Hristos, să fericim cu laude pe postitorul, pe milostivul și fierbinte - rugătorul către Domnul, pe Sfântul ierarh Ioan, cel care în Cer mijlocește pentru noi milă de la Dumnezeu.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Floare între florile Raiului, rourată cu lacrimile privegherii și adăpată cu apa cea vie a postului, arătându-te sfinte ierarhe, ajută-ne ca această viață trecătoare în osteneli sfinte să o săvârșim.

Stih: ***Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Roagă pe Milostivul Dumnezeu să ocrotească țara noastră, Grădină a Maicii Domnului, ca să înflorească și să rodească în ea și alți sfinți bine plăcuți Lui.

Acatistul Sfântului ierarh Ioan de la Râşca şi Secu, arhiepiscopul Romanului

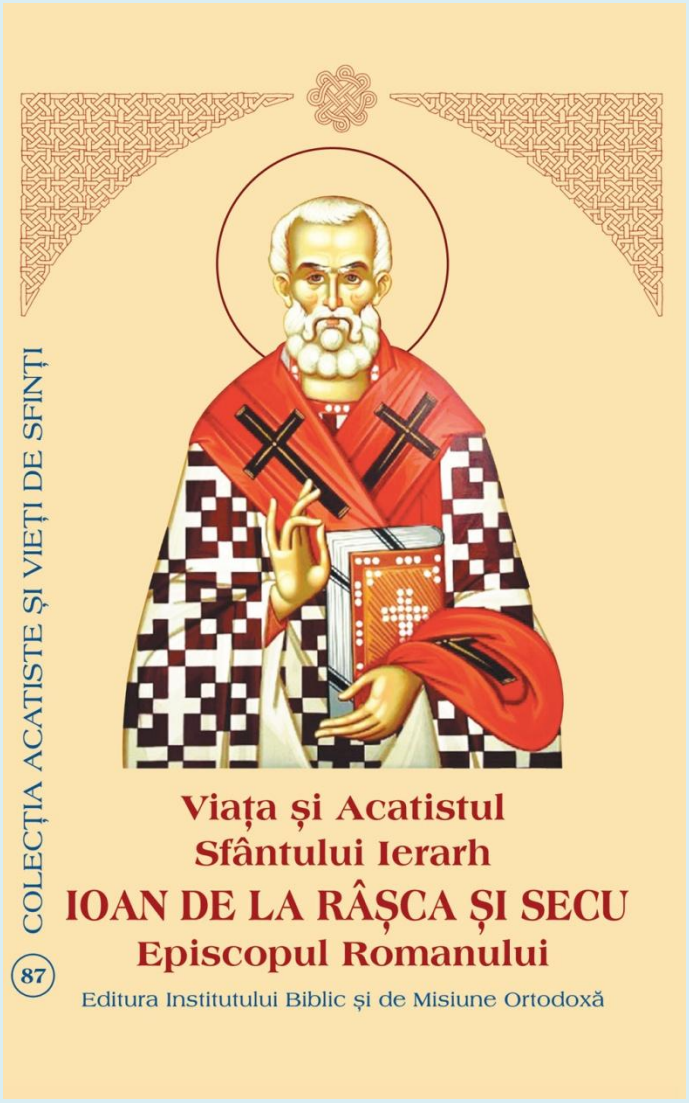

[Preotul, după ce își pune epitrahilul și felonul, deschide dvera și dă obișnuita binecuvântare din fața Sfintei Mese, zicând: Binecuvântat este Dumnezeul nostru, totdeauna, acum și puru rea și în vecii vecilor.
Strana: Amin.]

Dacă nu este preot de față, în locul binecuvântării de mai sus, diaconul, monahul sau mireanul, va rosti: Pentru rugăciunile Sfinților părinților noștri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne pe noi. Amin.

Apoi se rostesc rugăciunile începătoare:

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le împlineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

[Dacă este preot de faţă, zice: Că a Ta este Împărăţia, şi puterea, şi slava: a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Strana: Amin.]

Dacă nu va fi preot de faţă, diaconul, monahul sau mireanul, va rosti: Pentru rugăciunile Sfinţilor părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Apoi se zic troparele de umilinţă:

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Simbolul credinţei

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Doamne, miluieşte ! (de 12 ori)

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Veniţi să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la Hristos Împăratul nostru Dumnezeu.
Veniţi să ne închinăm, şi să cădem la însuşi Hristos Împăratul şi Dumnezeul nostru.

Apoi: **Psalmul 142**

1. Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru credincioşia Ta, auzi-mă, întru dreptatea Ta.
2. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta.
3. Vrăjmaşul prigoneşte sufletul meu şi viaţa mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric ca morţii cei din veacuri.
4. Mâhnit e duhul în mine şi inima mea încremenită înlăuntrul meu.
5. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit.
6. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu ca un pământ însetoşat.
7. Degrab auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-ţi întoarce faţa Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în mormânt.
8. Fă să aud dimineaţa mila Ta, că la Tine îmi este nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu.
9. Scapă-mă de vrăjmaşii mei, că la Tine alerg, Doamne.
10. Învaţă-mă să fac voia Ta, că Tu eşti Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povăţuiască la pământul dreptăţii.
11. Pentru numele Tău, Doamne, dăruieşte-mi viaţă. Întru dreptatea Ta scoate din necaz sufletul meu.
12. Fă bunătate de stârpeşte pe vrăjmaşii mei şi pierde pe toţi cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Aliluia, aliluia, aliluia, slavă Ţie, Dumnezeule! (de 3 ori).

Şi îndată se cântă, pe glasul al 3-lea: ***Dumnezeu este Domnul şi S-a arătat nouă. Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului.*** ***(de 3 ori),*** *apoi:*

Apoi, se zice **Troparul** Sfântului Sfântului ierah Ioan, de la Râşca şi Secu, episcopul Romanului (glasul al 4-lea): Ucenic prea ales al Sfinților mitropoliți Varlaam și Dosoftei ai Moldovei, prin rânduiala lui Dumnezeu ai fost ierarh sfânt și minunat, episcop al Huşilor și arhiepiscop al Romanului. Păzind dreapta credință, ai păstorit turma lui Hristos și, în sfințenie viețuind, ai binecuvântat Sfintele Mânăstiri Râșca și Secu. Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu să mântu-iască sufletele noastre.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh!

Apoi, se zice **Condacul** Sfântului ierarh Ioan, de la Râşca şi Secu, episcopul Romanului (glasul al 2-lea): De dragostea lui Hristos fiind aprins, Sfinte ierarhe Ioane, mintea înălțându-ți în lumina PreaSfintei Treimi, ai dobândit lucrarea faptelor bune și smerita cugetare. Luminat fiind de Duhul Sfânt, păstor înțelept și nevoitor, roagă-te Împăratului Slavei să ne dăruiască pace și mare milă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Nu vom tăcea, Născătoare de Dumnezeu, pururea a spune puterile tale, noi, nevrednicii. Că de nu ai fi stat tu înainte rugându-te, cine ne-ar fi izbăvit dintru atâtea nevoi? Sau cine ne-ar fi păzit până acum slobozi? Nu ne vom depărta de la tine, Stăpână, că tu izbăveşti pe robii tăi pururea din toate nevoile.

Apoi: ***Doamne, miluieşte !*** *(de 3 ori)*

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.

9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.
11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

***

Acatistul Sf. ierarh Ioan de la Râşca şi Secu, arhiepiscopul Romanului - 30 august - slujitor Dani
https://www.youtube.com/watch?v=Ag_MfUx5uNk

&&&

Condacul 1
Veniţi, toţi cei râvnitori spre cinstirea sfinţilor celor plăcuţi lui Dumnezeu, să lăudăm pe alesul ierarh „care a îndemnat lumea a se minuna prin strălucitele şi sfintele sale nevoinţe”! Să dăm slavă lui Dumnezeu cel minunat întru sfinţii Săi, iar ierarhului să-i cântăm: ***Bucură-te, Ioane, arhiepiscop sfânt şi minunat!***

Icosul 1
Milostivul Dumnezeu a binevoit ca evlaviosul nostru popor românesc să fie roditor de sfinţi, ca şi celelalte popoare creştine surori. După cerească rânduială, la soroace potrivite, aceşti sfinţi sunt împletiţi în cununa spiritualităţii noastre, ca să-i avem rugători şi mijlocitori înaintea tronului Slavei dumnezeieşti. Te-a prins şi pe tine cu mare bucurie Biserica noastră în această aleasă cunună, Sfinte ierarhe Ioane, iar noi te lăudăm:
Bucură-te, fiu prea vrednic din evlavios popor;

Bucură-te, al ţării noastre româneşti ocrotitor;
Bucură-te, cântă ţara toată a ta vrednicie;
Bucură-te, cel prea vrednic de sfântă arhierie;
Bucură-te, cel în Sfânta Sfintelor vieţuitor;
Bucură-te, în Altarului lui Hristos bun slujitor;
Bucură-te, ierarhe, de dar sfânt împărţitor;
Bucură-te, turmei tale către Rai îndrumător;
Bucură-te, al hranei sfinte pentru toţi împărţitor;
Bucură-te, cel cu mintea înălţată în Tabor;
Bucură-te, a zis ţie Îngerul de mare sfat;
Bucură-te, cel de îngeri şi de oameni lăudat;
Bucură-te, Ioane, arhiepiscop sfânt şi minunat!

Condacul al 2-lea

A rânduit Marele Creator ca din popor românesc şi în veacul al XVII-lea să strălucească mai mulţi sfinţi. Pomenim cu cinste pe Sfinţii mitropoliţi Varlaam şi Dosoftei ai Moldovei. Iar tu, Sfinte ierarhe Ioane, acestor doi mari mitropoliţi le-ai fost apropiat colaborator şi împreună - slujitor. Iar cuvioasei maicii noastre Teodora de la Sihla i-ai fost duhovnicesc îndrumător. Marelui Dumnezeu cel ce v-a chemat la sfântă comuniune Îi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Te-ai născut, alesule al lui Dumnezeu, în părţile Vrancei, în Ţara de jos a Moldovei. Te înrudeai, după trup, cu Sfântul mitropolit Varlaam Moţoc, cu care mai târziu te-ai înrudit şi duhovniceşte. Ai răsărit din evlavioşii părinţi Gheorghe şi Anastasia, ca să plugăreşti în via Domnului şi să conduci sufletele păstoriţilor spre Înviere. Iar noi cu laude te întâmpinăm:
Bucură-te, din pruncie rob ales al lui Hristos;
Bucură-te, mladă sfântă din via Ţării de jos;
Bucură-te, străjer vrednic din neamul cel răzeşesc;
Bucură-te, ostaş mândru din poporul românesc;
Bucură-te, de la Milcov, al Unirii rugător;
Bucură-te, că românii toţi te au ocrotitor;
Bucură-te, tinereţe închinată lui Hristos;
Bucură-te, pentru tineri pildă vie, spre folos;
Bucură-te, feciorelnic, rugător şi postitor;
Bucură-te, următorul sfatului părinţilor;
Bucură-te, minte sfântă într-un trup neîntinat;
Bucură-te, că de tânăr cu Hristos te-ai lăudat;
Bucură-te, Ioane, arhiepiscop sfânt şi minunat!

Condacul al 3-lea

Ruda ta, Sfântul părinte Varlaam, ajuns mitropolit al Moldovei, cunoscându-ţi râvna pentru viaţa călugărească, te-a închinoviat în obştea Mănăstirii Râşca din ţinutul Sucevei, încredinţându-te Sfântului mare ierarh Nicolae, patronul mănăstirii, spre ocrotire şi egumenului Agafton pentru îndrumare duhovnicească. Iar tu, mulţumind rânduielii lui Dumnezeu, cântai: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Ascultător şi supus întru toate, râvnitor în post şi rugăciune şi sporind în viaţă îmbunătăţită, ai primit îngerescul cin al călugăriei şi numele de Ioan, luând ocrotitor pe Înaintemergătorul şi Botezătorul Domnului. După oarecare vreme, luminat de Dumnezeu, Sfântul mitropolit Varlaam te-a mutat la mănăstirea sa de la Secu, din Munţii Neamţului, unde şi el primise cinul monahal şi ucenicise şi unde Sfântul Ioan Botezătorul este patron şi ocrotitor. Dar tu niciodată nu ai uitat mănăstirea ta de metanie. De aceea contemporanii şi urmaşii te-au numit Ioan de Râşca. Iar noi te lăudăm:

Bucură-te, că din Vrancea spre Suceava ai plecat;
Bucură-te, că la Râşca loc sfinţit tu ai aflat;
Bucură-te, de la margini către margini călător;
Bucură-te, tinereţe mistuită de sfânt dor;
Bucură-te, că tu casa şi părinţii ai lăsat;
Bucură-te, că în munte linişte ai căutat;
Bucură-te, că al Mirei blând păstor te-a ocrotit;
Bucură-te, că sihaştrii printre dânşii te-au primit;
Bucură-te, că proorocul al său nume ţi l-a dat;
Bucură-te, că la Secu, cu-a sa voie, te-a mutat;
Bucură-te, că, prin râvnă, pravila ai învăţat;
Bucură-te, că tu calea ascultării ai urmat;
Bucură-te, Ioane, arhiepiscop sfânt şi minunat!

Condacul al 4-lea

Binecredinciosul domn Vasile voievod, sfătuit de marele său prieten şi ocrotitor, Sfântul mitropolit Varlaam, a transformat biserica din Cetatea Neamţ, care avea patron pe Sfântul ierarh Nicolae, în mănăstire de călugări, aşezând-o sub îndrumarea şi ocrotirea Mănăstirii Secu. Iar sfântul mitropolit, rudenia ta, pe tine te-a rânduit să fii primul egumen al acestei micuţe mănăstiri, ca acolo, zi şi noapte, cu puţinul tău sobor să cânţi lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Ai egumenit în cetate timp de douăzeci şi cinci de ani, ostenindu-te în cele sfinte cu puţinii tăi călugări şi petrecând împreună cu străjerii şi slujitorii cetăţii. Când căutai mai multă linişte pentru pravilă, coborai la Metocul „Sfântul Nicolae” din satul străjerilor de sub poalele cetăţii, pe toţi folosindu-i, tuturor arătând calea spre Împărăţia cerurilor şi pentru toţi rugându-te. Iar noi, urmaşii celor povăţuiţi de tine, te întâmpinăm cu bine meritate laude:
Bucură-te, că pe stânca neagră tu ai fost pribeag;
Bucură-te, că-n Cetatea Neamţului ai slujit un sfert de veac;
Bucură-te, că în vremuri de restrişte aici ai stat;
Bucură-te, că tu ţara şi poporul ai vegheat;
Bucură-te, că strămoşii te-au avut sfânt rugător;
Bucură-te, că prin viaţă tu le-ai fost pilduitor;
Bucură-te, rugăciune, rug aprins însufleţit;
Bucură-te, că de dorul cerului te-ai mistuit;
Bucură-te, porumbiţă antrenată în sfânt zbor;
Bucură-te, ciocârlie cu viers sfânt viersuitor;
Bucură-te, că-n cetate pământească te-ai rugat;
Bucură-te, că Cetatea cerului ai căutat;
Bucură-te, Ioane, arhiepiscop sfânt şi minunat!

Condacul al 5-lea

Milostivul Dumnezeu a rânduit ca la mijlocul veacului al XVII-lea să se nască în satul străjerilor de sub poalele cetăţii fiica armaşului Joldea, cea care peste ani avea să fie aleasă mireasă a lui Hristos, cuvioasa maică Teodora de la Sihla, ocrotitoarea noastră. Şi prin pronia Sa te-a învrednicit Marele Creator ca tu să o afunzi în baia Botezului, ca peste ani să cântaţi împreună în Împărăţia cea de Sus: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Marele ierarh Nicolae a rânduit, prin vrerea lui Dumnezeu, ca din mica mănăstire ocrotită de el în Cetatea Neamţ să pornească spre ceruri doi sfinţi: tu, Ioane, lauda şi ocrotirea noastră şi ucenica ta aleasă, cuvioasa Teodora, aura Munţilor Carpaţi. I-ai fost îndrumător până la vârsta de şaisprezece ani şi ai îndemnat-o spre viaţa călugărească. Împreună cu ea, cu sfinţii şi cu toţi evlavioşii credincioşi te lăudăm:
Bucură-te, cuvioase, de vieţi sfinte-ndrumător;
Bucură-te, că în inimi picuri mir ocrotitor;
Bucură-te, că în baia sfântă mulţi ai afundat;
Bucură-te, că lor Mirul şi Cuminecare-ai dat;
Bucură-te, al Teodorei sfânt părinte sufletesc;
Bucură-te, a cetăţii călăuză duhovnicească;
Bucură-te, că armaşul ţie ţi s-a închinat;

Bucură-te, că străjerii într-un glas te-au lăudat;
Bucură-te, că pe Vodă spre milă l-ai îndemnat;
Bucură-te, că acesta pe cei mulţi i-a ajutat;
Bucură-te, că pe Domnul ne-ncetat L-ai lăudat;
Bucură-te, că Acesta loc în cer ţi-a aşezat;
Bucură-te, Ioane, arhiepiscop sfânt şi minunat!

Condacul al 6-lea

A hotărât Bunul Dumnezeu ca, înainte de plecarea din această lume a Sfântului mitropolit Varlaam, tu, ruda sa apropiată şi ucenic prea iubit, să fii în chilia sa de la Mănăstirea Secu, să-i asculţi ultimele dorinţe aşezate în testamentul său, să-l vezi dându-şi sufletul său cel bun în mâna Marelui Creator şi să participi la înmormântarea lui împreună cu mitropolitul Ghedeon şi cu episcopii Anastasie, Sava şi Teofan. Pentru buna Sa rânduială, dăm toţi slavă lui Dumnezeu, cântându-I: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

După un sfert de veac de osteneli în egumenia la Mănăstirea „Sfântul Nicolae" din Cetatea Neamţ, a rânduit Bunul Dumnezeu să fii chemat pentru scurt timp să conduci ca egumen Mănăstirea Secu, povăţuind cu vrednicie obştea călugărească de acolo şi rugându-te cu smerenie Sfântului măritului prooroc şi Înaintemergătorului Ioan. Iar noi îţi zicem laude cuvenite:
Bucură-te, cuvioase, om citit şi învăţat;
Bucură-te, că la muncă vrednică ai fost chemat;
Bucură-te, că la Secu mulţi călugări vieţuiau;
Bucură-te, că ei sfinte cărţi citeau şi copiau;
Bucură-te, cu proorocul împreună postitor;
Bucură-te, cu toţi sfinţii către Domnul rugător;
Bucură-te, blând călugăr, pentru toţi folositor;
Bucură-te, sfânt egumen, către cer îndemnător;
Bucură-te, viaţă aspră, petrecută-n privegheri;
Bucură-te, bun duhovnic, plin de sfat şi mângâieri;
Bucură-te, că spre ceruri rugi fierbinţi ai înălţat;
Bucură-te, că tu faţa-n lacrimi calde ţi-ai udat;
Bucură-te, Ioane, arhiepiscop sfânt şi minunat!

Condacul al 7-lea

A rânduit Milostivul Dumnezeu ca ostenelile tale sfinte să fie răsplătite şi să fii chemat la o mai înaltă slujire. Iar mitropolitul Ghedeon al Moldovei, prietenul şi ocrotitorul tău, a fost împlinitorul voii lui Dumnezeu. El te-a aşezat episcop la Epi-

scopia Huşilor şi prin mâna lui ai primit hirotonia întru arhiereu. Iar tu cu smerenie te-ai supus rânduielii lui Dumnezeu, lăudându-L din inimă cu cântarea: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

În catedrala din Huşi, cu hramul Sfinţilor apostoli Petru şi Pavel, ctitorie a Sfântului voievod Ştefan cel mare, ai fost instalat episcop. Credincioşii de pe malurile Prutului te-au primit cu bucurie. Vremurile erau grele. Turcii şi tătarii prădau ades aceste ţinuturi de margine ale Moldovei. Iar tu, alesule al lui Hristos, te-ai străduit timp de şapte ani să-ţi mângâi păstoriţii şi să le alini durerile. Pentru toate aceste sfinte osteneli îţi aducem îndreptăţite laude:
Bucură-te, din cetate către margini călător;
Bucură-te, că în Moldova lui Ştefan ai fost a lui Dumnezeu slujitor;
Bucură-te, că în vremuri grele tu ai păstorit;
Bucură-te, că-n necazuri tu pe Domnul ai slujit;
Bucură-te, că pe semeni neîncetat i-ai mângâiat;
Bucură-te, căci cu fapta şi cu sfat i-ai ajutat;
Bucură-te, că prigoane de păgâni ai abătut;
Bucură-te, că la Domnul pace ţării ai cerut;
Bucură-te, că nădejdea în apostoli îţi puneai;
Bucură-te, că printr-înşii către Domnul mijloceai;
Bucură-te, către ceruri rugător neîncetat;
Bucură-te, că de acolo multă plată ai luat;
Bucură-te, Ioane, arhiepiscop sfânt şi minunat!

Condacul al 8-lea

Nu ţi se terminase încă drumeţia prin binecuvântata ţară a Moldovei. În tainica Sa purtare de grijă Dumnezeu îţi rânduise să depui ultimele tale osteneli sfinte ca episcop al Romanului, aleasa Episcopie a Ţării de jos a Moldovei. Te-ai învrednicit să sluşeşti în Catedrala Sfintei Parascheva, ocrotitoarea Moldovei şi împreună cu ea să înalţi lui Dumnezeu cântare: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Ultimii unsprezece ani din viaţă i-ai petrecut în slujire arhierească în de Dumnezeu păzita cetate a Romanului. În osteneli, în rugăciuni, în posturi, în cercetare şi în sfat, făcându-te tuturor pildă de aleasă trăire în Hristos. Atât de sfântă îţi era viaţa, încât arhiereii, preoţii şi credincioşii se minunau, slăvind pe Dumnezeu cel ce te întărea, iar ţie îţi aduceau laude:
Bucură-te, că pe tine la noi Domnul te-a trimis;
Bucură-te, că-ţi ţii votul ostenelii cel promis;

Bucură-te, alinarea celor care-s în dureri;
Bucură-te, vistierie de bun sfat şi mângâieri;
Bucură-te, mână-ntinsă pururea spre ajutor;
Bucură-te, în catedrală mereu vrednic slujitor;
Bucură-te, că pe Sfânta Parascheva o cinsteşti;
Bucură-te, că printr-însa către cer te pregăteşti;
Bucură-te, dăruire către cel flămând şi gol;
Bucură-te, mijlocire la al Domnului Prestol;
Bucură-te, că viaţa-ntreagă Lui I-ai închinat;
Bucură-te, al Iubirii vas curat, neîntinat;
Bucură-te, Ioane, arhiepiscop sfânt şi minunat!

Condacul al 9-lea

Lăudăm pe Bunul Dumnezeu, părinte Ioane, care în purtarea Sa de grijă a binevoit să întâlnească mereu sfinţi cu sfinţi pe binecuvântatul pământ românesc. Pentru petrecerea lor împreună şi pentru rugăciunile lor împletite Marele Creator a sfinţit timpul şi spaţiul nostru. La începutul vieţii tale tu l-ai avut ocrotitor şi îndrumător pe Sfântul mitropolit Varlaam, iar acum, la sfârşit, l-ai avut prieten şi colaborator pe Sfântul mitropolit Dosoftei. Cor de sfinţi ce slăviţi pe Dumnezeu-Treimea cu neîncetată cântare: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

S-a minunat Sfântul mitropolit Dosoftei de râvna ta sfântă, de ostenelile tale şi de sfinţenia vieţii tale. De aceea a considerat că eşti vrednic încă din viaţă să fii pomenit în rândul sfinţilor odrăsliţi din neamul românesc şi te-a numit „arhiepiscopul cel sfânt şi minunat”. Noi, peste veacuri, continuând lauda lui, te cinstim aşa:
Bucură-te, bun prieten sfântului mitropolit;
Bucură-te, cel de dânsul preţuit şi mult cinstit;
Bucură-te, că el viaţa sfântă mult ţi-a lăudat;
Bucură-te, că de râvna ta cea mare s-a mirat;
Bucură-te, că la rându-ţi, dragostea i-ai preţuit;
Bucură-te, că la slujbe pe ierarh l-ai pomenit;
Bucură-te, că cinstirea cuvenită i-ai adus;
Bucură-te, că în toate i-ai fost sufragan supus;
Bucură-te, că puţina-ţi avuţie lui i-ai dat;
Bucură-te, că viaţa ţi-ai trăit sărac, curat;
Bucură-te, că în ceruri avuţii ai adunat;
Bucură-te, cel de îngeri şi de oameni lăudat;
Bucură-te, Ioane, arhiepiscop sfânt şi minunat!

Condacul al 10-lea

Din agoniseala ta de la epitrahil şi de la omofor ai râvnit să ctitoreşti Mănăstirea Mera, pe meleagurile tale natale din Vrancea, pe care acum le păstoreai. Dar banii fiind puţini, te-ai întovărăşit la această osteneală sfântă cu rudenia ta, vornicul Moţoc din Odobeşti. Te trudeai în supravegherea lucrărilor, rugându-te pentru buna înaintare a lor şi cântând neîncetat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Ostenindu-te la ctitoria de la Mera, nu ai uitat nici pe ucenica ta din Cetatea Neamţ, Teodora, hotărâtă spre viaţă călugărească. Ai aşezat-o, împreună cu alte câteva călugăriţe în Mănăstirea Vărzăreşti din vecinătate, pustiită şi părăsită de călugări. Le-ai purtat de grijă de cele materiale şi de cele duhovniceşti, iar de la ele atunci ai primit mulţumire şi de la noi acum primeşti laude:
Bucură-te, avuţie închinată lui Hristos;
Bucură-te, bogăţie folosită cu folos;
Bucură-te, temelie de loc sfânt, ctitoricesc;
Bucură-te, că strămoşii prin tine se folosesc;
Bucură-te, că bun părinte Teodora te-a numit;
Bucură-te, că în viaţă de ea mult te-ai îngrijit;
Bucură-te, că în ceruri împreună locuiţi;
Bucură-te, că de acolo pe noi toţi ne miluiţi;
Bucură-te, cel de bunuri sfânt neagonisitor;
Bucură-te, cel în lipsuri, dar ceresc miluitor;
Bucură-te, viaţă sfântă şi trup sfânt, neîntinat;
Bucură-te, îndrăznire la Cerescul Împărat;
Bucură-te, Ioane, arhiepiscop sfânt şi minunat!

Condacul al 11-lea

La adânci bătrâneţi, obosit de alergarea vieţii, cu trupul ostenit în post şi în rugăciune, ţi-ai predat sufletul în mâinile Domnului Hristos, primind cu fecioarele cele înţelepte intrare în cămara cea fericită a Mirelui, cu candela plină de mirul ostenelilor celor sfinte. Păstoriţii ţi-au cântat „Veşnică pomenire”, iar lui Dumnezeu, celui ce te-a ales şi te-a întărit: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea

Soborul ierarhilor moldoveni, în frunte cu Sfântul mitropolit Dosoftei şi cu Sfânta Teodora, ucenica ta, te-au condus pe ultimul drum al pribegiei tale, la Mănăstirea Secu cea atât de iubită de tine, acolo unde era înmormântat şi duhovnicescul tău părinte, Sfântul Varlaam mitropolitul. Cu cântări duhovniceşti te-au aşezat în mor-

mântul de lângă biserică şi Milostivului Dumnezeu, celui ce pregăteşte în ceruri sălaş aleşilor Săi au dat slavă, iar pe tine te-au lăudat, zicând:
Bucură-te, că viaţa pământească ai sfârşit;
Bucură-te, că în ceruri Domnul loc ţi-a pregătit;
Bucură-te, alăută, suspinând după Hristos;
Bucură-te, că al tău creştet s-a încununat frumos;
Bucură-te, că la Secu trupul tău s-a odihnit;
Bucură-te, că al tău suflet prea bogat s-a dăruit;
Bucură-te, trup în posturi şi în rugă ostenit;
Bucură-te, suflet mare, milostiv şi miluit;
Bucură-te, spaimă mare celor ce ne duşmănesc;
Bucură-te, bucurie sfinţilor ce ne iubesc;
Bucură-te, sfat de taină care nouă ni s-a dat;
Bucură-te, îndrăznire la Cerescul Împărat;
Bucură-te, Ioane, arhiepiscop sfânt şi minunat!

Condacul al 12-lea

Credincioşii moldoveni te-au cinstit şi ţi-au cercetat mormântul la Mănăstirea Secu. Mai ales cu prilejul pelerinajelor de la Înălţarea Domnului la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Mănăstirea Neamţ, credincioşii din toată Moldova şi de pe alte meleaguri româneşti poposeau la mormântul tău şi la cele ale cuvioşilor părinţi Partenie şi Rafail de la Mănăstirea Agapia, cinstindu-vă împreună şi cântând cu bucurie lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea

Râurile Moldovei: Putna şi Milcovul, Râşca şi Neamţu (Ozana), Prutul, Moldova şi Siretul, s-au unit în alergarea ta prin ţară cu râurile lacrimilor tale. Ai străbătut Ţara Moldovei din hotare în hotare, pretutindeni învăţând, pretutindeni miluind, pretutindeni alinând dureri trupeşti şi sufleteşti. Azi te chemăm să-ţi uneşti glasul în soborul tuturor Sfinţilor români şi să ceri de la Milostivul Dumnezeu pace şi bună sporire pentru ţara ta şi poporul tău. Iar noi, slăvind pe Cel ce ţi-a dat biruinţă, laude îţi aducem:
Bucură-te, că în Vrancea din neam vrednic te-ai născut;
Bucură-te, din pruncie credincios neabătut;
Bucură-te, că la Râşca prea frumos te-ai ostenit;
Bucură-te, că-n cetate tot pe Domnul ai slujit;
Bucură-te, pentru Secu egumen ostenitor;
Bucură-te, a Eparhiei Huşilor cârmuitor;
Bucură-te, că la Roman bun ierarh te-ai dovedit;
Bucură-te, că la Mera sfânt lăcaş ai ctitorit;

Bucură-te, ucenicul cel smerit lui Varlaam;
Bucură-te, mladă sfântă din răzeşi şi de bun neam;
Bucură-te, al Teodorei sfetnic bun şi apropiat;
Bucură-te, că în carte Dosoftei te-a lăudat;
Bucură-te, Ioane, arhiepiscop sfânt şi minunat!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
Slăvim pe Dumnezeu cel în Treime închinat şi te lăudăm pe tine, Sfânt şi minunat arhiepiscop Ioan, rugându-te să mijloceşti la tronul Slavei celei de sus pace, spor şi binecuvântare pentru poporul tău, ca împreună să cântăm cu mulţumire Împăratului cerurilor: ***Aliluia!***

Apoi se zic iarăşi Icosul 1: Milostivul Dumnezeu a binevoit…, Condacul 1: Veniţi, toţi cei râvnitori...,

Icosul 1
Milostivul Dumnezeu a binevoit ca evlaviosul nostru popor românesc să fie roditor de sfinţi, ca şi celelalte popoare creştine surori. După cerească rânduială, la soroace potrivite, aceşti sfinţi sunt împletiţi în cununa spiritualităţii noastre, ca să-i avem rugători şi mijlocitori înaintea tronului Slavei dumnezeieşti. Te-a prins şi pe tine cu mare bucurie Biserica noastră în această aleasă cunună, Sfinte ierarhe Ioane, iar noi te lăudăm:
Bucură-te, fiu prea vrednic din evlavios popor;
Bucură-te, al ţării noastre româneşti ocrotitor;
Bucură-te, cântă ţara toată a ta vrednicie;
Bucură-te, cel prea vrednic de sfântă arhierie;
Bucură-te, cel în Sfânta Sfintelor vieţuitor;
Bucură-te, în Altarului lui Hristos bun slujitor;
Bucură-te, ierarhe, de dar sfânt împărţitor;
Bucură-te, turmei tale către Rai îndrumător;
Bucură-te, al hranei sfinte pentru toţi împărţitor;
Bucură-te, cel cu mintea înălţată în Tabor;
Bucură-te, a zis ţie Îngerul de mare sfat;
Bucură-te, cel de îngeri şi de oameni lăudat;
Bucură-te, Ioane, arhiepiscop sfânt şi minunat!

Condacul 1
Veniţi, toţi cei râvnitori spre cinstirea sfinţilor celor plăcuţi lui Dumnezeu, să lăudăm pe alesul ierarh „care a îndemnat lumea a se minuna prin strălucitele şi sfin-

tele sale nevoinţe”! Să dăm slavă lui Dumnezeu cel minunat întru sfinţii Săi, iar ierarhului să-i cântăm: ***Bucură-te, Ioane, arhiepiscop sfânt şi minunat!***

Şi apoi se face Otpustul: Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu pentru rugăciunile prea curatei Maicii Tale, ale Sfântului ierarh Ioan, de la Râşca şi Secu, episcopul Romanului şi ale tuturor Sfinţilor, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin!

Sursa:
https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/rugaciuni/acatistul-sfantului-ierarh-ioan-de-la-rasca-si-secu-arhiepiscopul-romanului-30-august-165114.html

http://www.sfintiromani.ro/ro/pagina/305/august_ioan_rasca_secu_acatistul.html

***

La Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă a Patriarhiei Române a apărut, cu binecuvântarea prea fericitului părinte Daniel, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, lucrarea Viața și Acatistul Sfântului ierarh Ioan de la Râșca și Secu, episcopul Romanului, în noua colecție de „Acatiste și Vieți de Sfinți”. Sfântul ierarh Ioan de la Râșca și Secu este sărbătorit de Biserica Ortodoxă la 30 august.

Sfântul ierarh Ioan s-a născut în Țara de jos a Moldovei, în ținutul Vrancei, din neam de răzeși, din binecredincioșii părinți Gheorghe și Anastasia. Din tinerețe a dorit viața călugărească și a plecat la Mănăstirea Râșca, unde a fost călugărit de egumenul Agafton, în jurul anului 1630. Apoi a ajuns vieţuitor al Mănăstirii Secu. Ioan, care vieţuise la Râșca aproximativ 18 ani, nu a uitat însă niciodată în viață mănăstirea în care a fost călugărit, contemporanii și urmașii numindu-l „Ioan de la Rașca”

La Mănăstirea Secu, Ioan a stat sub ascultarea egumenilor Nichifor și Ghedeon, acesta din urmă fiind ctitorul Schitului Sihăstria, și apoi, în două rânduri, mitropolit al Moldovei.

În anul 1641, domnitorul Vasile Lupu, sfătuit de mitropolitul Varlaam, înființează în Cetatea Neamțului o mică mănăstire, cu hramul Sfântul ierarh Nicolae. În cetate se adăposteau, în vremuri de restriște, familia domnitorului și alte familii boierești din Moldova. Aici era adăpostit și tezaurul țării. De aceea, mitropolitul Varlaam a așezat la egumenia acestei mănăstiri-cetate pe Ioan numit „de la Râșca”, adus de la Mănăstirea Secu, călugăr smerit, mare rugător și postitor.

Ioan a fost egumen la mănăstirea din Cetatea Neamțului până în anul 1665. El a botezat-o, în anul 1650, pe fiica lui Joldea, armașul cetății, cea care avea să fie, peste ani, marea sihastră, Sfânta cuvioasă Teodora de la Sihla, și tot el i-a fost duhovnic și îndrumător până la vârsta de 16 ani, îndemnând-o să aleagă viața monahală. În toți acești ani, el a povățuit cu blândețe pe străjerii cetății, săvârșind și pentru ei Sfânta Liturghie, fie în paraclisul cetății, renovat de Vasile Lupu, fie în bisericuța metocului din satul străjerilor, ctitorită de același milostiv domnitor, și care avea ocrotitor tot pe Sfântul ierarh Nicolae. În cele din urmă zile ale Sfântului mitropolit Varlaam, egumenul Ioan „din Cetate" se afla în chilia acestuia de la Secu, ascultându-i ultimele dorințe și povețe, iar după mutarea sa la Domnul, l-a așezat în mormântul de lângă zidul bisericii.

În anul 1666, mitropolitul Ghedeon, aflat pentru a doua oară în scaunul mitropolitan, l-a așezat egumen la Mănăstirea Secu, dar în anul 1667, Ioan este ales, hirotonit și înscăunat episcop al Hușilor, Episcopie ce purta grijă de credincioșii din Țara de jos a Moldovei, de pe ambele maluri ale Prutului. Aici, Ioan a păstorit timp de șapte ani, în vremuri grele, când turcii și tătarii prădau, deseori, aceste locuri. Vlădica Ioan era milostiv, gata oricând să aline orice durere. Era foarte îndrăgit și cinstit de ceilalți ierarhi moldoveni, mai cu seamă de Sfântul ierarh Dosoftei, în acea vreme episcop la Roman, iar după câțiva ani, mitropolit al Moldovei.

Din anul 1674 și până la fericita sa mutare la Domnul în anul 1685, Ioan a păstorit Episcopia Romanului. Această eparhie se bucura de deosebită cinste, ierarhilor dându-li-se uneori titlul de „arhiepiscop" sau chiar de „mitropolit" al Țării de jos. Și aici, marele ierarh Ioan a dus o viață pilduitoare.

Un Pateric al Sfinților din Moldova, manuscris din anul 1888, ni-l descrie astfel: „Preasfințitul arhiepiscop Ioan a îndemnat pre lume a se minuna prin strălucitele și sfintele sale ne voințe. El mai întâi din tânără vârstă a îmbrățișat orânduiala monahicească și petrecând viață sfântă și plăcută lui Dumnezeu, de acolo s-a rânduit la scaunul arhiepiscopiei Romanului în anul 1674, unde iarăși întru neîncetate nevoințe și întru înalte bunătăți strălucind minunat! Și petrecând cu smerenie adâncă, s-a mutat la veșnica odihnă".

Cât timp a păstorit la Roman s-a ostenit ca, din puțina sa agoniseală, să ctitorească Mănăstirea Mera, în ținutul natal al Vrancei. La săvârșirea acestei frumoase fapte a fost ajutat de rudenia sa, vornicul Moțoc din Odobești. Mănăstirea Mera era destul de aproape de Mănăstirea Vărzărești. Episcopul Ioan a găsit de cuviință ca la această mănăstire să așeze pe ucenica sa, Teodora, de la Cetatea Neamțului împreună

cu alte câteva călugărițe. Purtând grijă de lucrările de la Mera, putea supraveghea și liniștea călugărițelor, ajutându-le, totodată, cu cele necesare traiului

Adânc mișcat de viața curată și alesele nevoințe ale episcopului Ioan, Sfântul mitropolit Dosoftei, în cartea sa Viața și petrecerea sfinților, îl numește „arhiepiscopul cel sfânt și minunat”.

În anul 1685, fericitul Ioan s-a mutat la Domnul. Sfântul mitropolit Dosoftei, împreună cu ceilalți ierarhi ai Moldovei, i-a făcut cuvenita prohodire și l-a așezat în mormântul de lângă biserica cea mare a Mănăstirii Secu. Lespedea mormântului său, peste care au trecut vitregiile vremurilor, stă și astăzi mărturie deasupra locului unde odihnesc osemintele sale.

Cuvioasa Teodora, după ce și-a condus duhovnicul pe drumul spre veșnicie, s-a retras în singurătate în Munții Sihlei, urmând pilda vieții duhovnicescului său părinte. Luând în considerare viața de sfințenie și cinstirea de care s-a bucurat încă din viață ierarhul Ioan al Romanului, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române l-a trecut în rândul Sfinților în data de 7 martie 2008, având zi de pomenire la 30 august, împreună cu Sfântul ierarh Varlaam, mitropolitul Moldovei.

(Extras din Viața și Acatistul Sfântului ierarh Ioan de la Râșca și Secu, episcopul Romanului)

„Împreună-slujitor cu Sfinții mitropoliți Varlaam și Dosoftei ai Moldovei, prin rânduiala lui Dumnezeu ai fost ales episcop al Hușilor și apoi arhiepiscop al Romanului. Păzind dreapta credință ai păstorit turma lui Hristos și, în sfințenie viețuind, ai binecuvântat sfintele mănăstiri Râșca și Secu. Sfinte Ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre!”

Troparul Sfântului Ierarh
Ioan de la Râșca și Secu

www.editurapatriarhiei.ro
ISBN 978-973-616-313-5

Imnografie

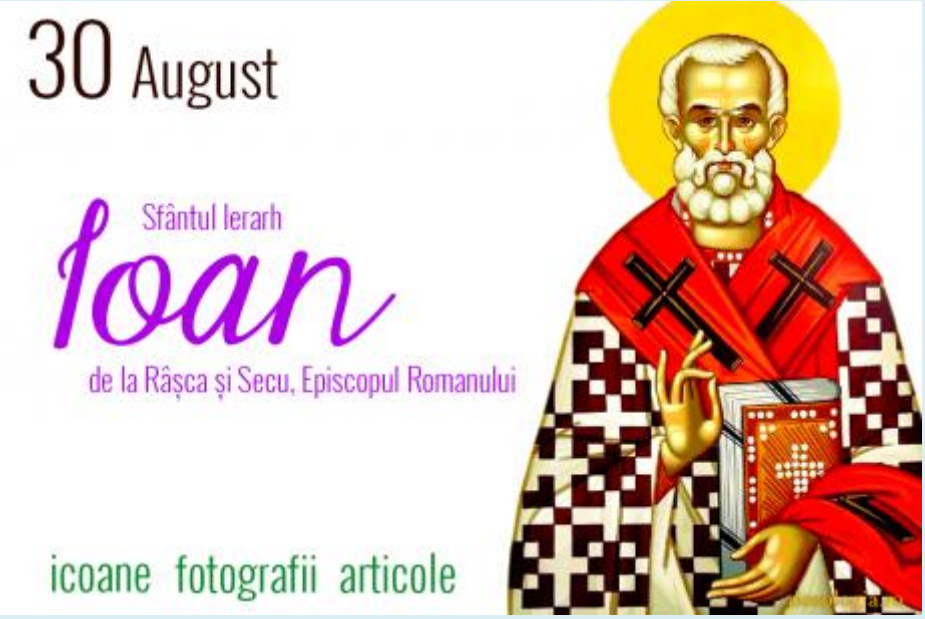

Troparul cuviosului, glasul al 4-lea - Sfântului ierarh Ioan de la Râșca și Secu, episcopul Romanului: Ucenic prea ales al Sfinţilor mitropoliţi Varlaam şi Dosoftei ai Moldovei, prin rânduiala lui Dumnezeu ai fost ierarh sfânt şi minunat, episcop al Huşilor şi arhiepiscop al Romanului. Păzind dreapta credinţă, ai păstorit turma lui Hristos şi în sfinţenie vieţuind, ai binecuvântat sfintele mănăstiri Râşca şi Secu. Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre!

Condac, glasul al 2-lea - Sfântului ierarh Ioan de la Râșca și Secu, episcopul Romanului:: De dragostea lui Hristos fiind aprins, Sfinte ierarhe Ioane, mintea înălţându-ţi în lumina Preasfintei Treimi, ai dobândit lucrarea faptelor bune şi smerita cugetare. Luminat fiind de Duhul Sfânt, păstor înţelept şi nevoitor, roagă-te Împăratului Slavei să ne dăruiască pace şi mare milă!

(Video) Troparul Sfântului ierarh Ioan de la Râșca și Secu, episcopul Romanului: **https://doxologia.ro/video-troparul-sfantului-ierarh-ioan-de-la-rasca-secu-episcopul-romanului**

Cuvinte Duhovnicesti - Ortodoxia - Sfântul ierarh Ioan de la Râșca și Secu, episcopul Romanului - 30 august: **https://www.youtube.com/watch?v=JcSW26sTyW4**

Viaţa şi nevoinţele Sfântului ierarh Ioan de la Râşca şi Secu

Troparul cuviosului, glasul al 4-lea: Ucenic prea ales al Sfinţilor mitropoliţi Varlaam şi Dosoftei ai Moldovei, prin rânduiala lui Dumnezeu ai fost ierarh sfânt şi minunat, episcop al Huşilor şi arhiepiscop al Romanului. Păzind dreapta credinţă, ai păstorit turma lui Hristos şi în sfinţenie vieţuind, ai binecuvântat sfintele mănăstiri Râşca şi Secu. Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre!

Condac, glasul al 2-lea: De dragostea lui Hristos fiind aprins, Sfinte ierarhe Ioane, mintea înălţându-ţi în lumina Preasfintei Treimi, ai dobândit lucrarea faptelor bune şi smerita cugetare. Luminat fiind de Duhul Sfânt, păstor înţelept şi nevoitor, roagă-te Împăratului Slavei să ne dăruiască pace şi mare milă!

***

Între sfinţii primelor veacuri creştine se află şi mulţi ierarhi, vrednici conducători spirituali ai credincioşilor şi totodată, pilde pentru ei de curăţie a vieţii. Însă nu toţi ierarhii cu viaţă îmbunătăţită ai acelor vremuri au rămas cunoscuţi până astăzi. Aşa este cazul, la români, cu Ioan de la Râşca - numit de către mitropolitul Dosoftei „arhiepiscopul cel sfânt şi minunat” [1]. Nici unul din documentele grăitoare, din vremea arhipăstoriei sale, nu a ajuns până la noi, pierzându-se din pricina vitregiei

[1] *Ms.. 229, chirilic românesc, în biblioteca mănăstirii Neamţu: Dicţionar de numele tuturor martirilor şi bărbaţilor mari mărturisiţi în toată creştinătatea Bisericii Ortodoxe de Răsărit, f. 66, reproduce părerile renumitului cărturar moldovean.*

vremurilor. Icoana vieţii lui sfinte şi minunate însă s-a păstrat în inima şi în sufletele credincioşilor [2].

„Frumoasa mănăstire Râşca" [3] a fost o adevărată grădină în care au crescut şi s-au format bărbaţi însemnaţi în viaţa Bisericii Ortodoxe Române din Moldova [4].
În acest locaş al lui Dumnezeu, cu sobor de oameni înţelepţi şi cu mare rîvnă de cele sfinte, a poposit din plaiurile Fălticenilor de atunci - după 1560 - un tinerel ager la minte şi cu multă dragoste pentru viaţa cea aleasă a monahilor [5]. Văzând biserica frumoasă şi pe pereţii ei - pe dinăuntru şi pe dinafară zugrăvite chipuri ale sfinţilor mucenici şi muceniţe, cuvioşi şi cuvioase, dascăli şi ierarhi şi auzind din cărţi de faptele lor prea minunate, s-a aprins cu duhul, năzuind să se asemene unora ca aceştia.

Când privea scara desăvârşirii Sfântului Ioan Sinaitul, pictată pe peretele exterior al bisericii, se într-aripa şi mai mult sufleteşte. Şi a rămas mai multă vreme între fraţii de ascultare, deprinzându-se cu treburile mănăstirii şi, la orice era pus, făcea cu toată luarea-aminte şi cu purtarea de grijă, ştiind că „Dumnezeu nu se lasă batjocorit" (Gal. 6, 7) de lenevie şi de făţărnicie. De aceea, zi cu zi păşea pe urmele Domnului nostru Iisus Hristos, adică era „cu mintea întreagă", priveghea în rugăciuni şi mai presus de toate, se silea să ţină „din răsputeri dragostea dintre fraţi", care - după cuvântul aceluiaşi apostol „acoperă mulţime de păcate" (I Petru 4, 7-8).

După rânduiala fericitului ei ctitor, la mănăstirea Râşca din zilele acelea era şi multă nevoinţă pentru cunoaşterea slovelor, apoi pentru scris şi pentru citit. La acestea cu multă dragoste se apleca şi, mai mult pe „furate" la început, le-a deprins, iar mai pe urmă a fost pus de părinţii duhovniceşti cu dinadinsul să se îngrijească de

---

[2] *Există şi au existat întotdeauna în lume un număr însemnat de sfinţi, ascunşi de ochii oamenilor şi pe care numai singur Dumnezeu îi ştie. În Vechiul Testament, Dumnezeu descoperă lui Ilie că are şapte mii de bărbaţi sfinţi necunoscuţi profetului (III Regi 19, 18). Şi din mila lui Dumnezeu aşa va fi întotdeauna. Fiecare veac are zestrea lui de sfinţi necunoscuţi, pentru care Dumnezeu ţine şi miluieşte lumea.*

[3] *N. Iorga, Istoria Bisericii româneşti şi a vieţii religioase a românilor, vol. I, Bucureşti, 1929, p. 113.*

[4] *Râşca înseamnă „pârâiaş", iar mănăstirea şi-a luat numele de la râuleţul care curge în apropierea ei. În această mănăstire, unii dintre cei care au ajuns la scaune vlădiceşti, când se retrăgeau din funcţie, se întorceau, după obiceiul din vechime, acolo unde le era metania sau „postrigulj", adică unde depuseseră voturile călugăriei. Acolo ei se bucurau de o mare cinste şi tot soborul era sub ascultarea lor.*

[5] *Arhiereu Narcis Creţulescu, Istoria sfintei mănăstiri Râşca din judeţul Suceava, Fălticeni, 1901, p. 75-77. Ierom. Ioanichie Bălan, Pateric românesc, Bucureşti, 1980, p. 116, dă numele părinţilor episcopului Ioan; Gheorghe şi Anastasia.*

cunoaşterea lor. Ajunsese în puţin timp ca nimeni altul dintre fraţii de atunci să scrie cu litere împodobite şi să citească cu multă uşurinţă din cărţile de slujbă, din cele de evlavie creştină şi din cele de istorie a neamului nostru. Deprinsese şi înţelegerea limbii slavone, traducând unele scrieri ale Sfinţilor părinţi în limba noastră românească. De aceea s-a hotărât să fie îmbrăcat în haina monahală, iar la slujba călugăriei i s-a pus numele de Ioan.

S-a bucurat din tot sufletul său că a primit acest nume ca acela al Sfântului Înainte-Mergătorul şi Botezătorul Domnului nostru Iisus Hristos, Ioan, primul vieţuitor al pustiului, adevărat înger în trup. Era bucuros de asemenea că numele acesta îl avea şi cel ce devenise, cu un veac şi jumătate înainte, podoaba Moldovei şi a cetăţii Suceava - Sfântul Ioan cel nou - mucenicul de la Cetatea Albă, care a fost pus la cazne în anii de la Hristos 1330.

În lucrarea smereniei şi a ascultării fiind, şi cu chipul blândeţii împodobindu-se, a fost rânduit şi egumeni al mănăstirii Râşca. În vremea stăreţiei lui şedeau în acea mănăstire şi unii episcopi retraşi de la nevoinţele eparhiilor lor: Ghedeon de la Rădăuţi şi Agafton al Romanului. De la aceşti îmbunătăţiţi eparhioţi mult s-a folosit cuviosul Ioan, iar de la Ghedeon a deprins meşteşugul cârmuirii mănăstirii, căci el fusese egumen prin anii 1578-1588.

Fiind conducător la Râşca părintele Ioan, împrejurări deosebite au făcut ca să se sporească eparhiile Moldovei cu încă una. Noua episcopie care s-a înfiinţat cu doi ani înainte de anul 1400 a fost cea de la Huşi. Cu rânduială dumnezeiască s-a ales ca episcop cuviosul Ioan, egumenul de la Râşca.

Pricina întemeierii episcopiei de la Huşi era aceasta: în urma răscoalei lui Aron Vodă, o parte din ţinuturile cuprinse în raialele turceşti au fost alipite la Moldova şi, astfel, aceste ţinuturi au trecut sub oblăduirea ei bisericească. În părţile amintite, care erau ameninţate de mahomedanism [6], se cerea mai multă „priveghere" din partea administraţiei bisericeşti, şi lucrul acesta îl putea face numai un episcop destoinic. Se mai adaugă şi faptul că propaganda papistă lucra, prin iezuiţi, ca să atragă Moldova la o unire cu apusenii [7]. Cu astfel de pricini - de priveghere împotriva ma-

---

[6] *Melchisedec, episcopul Dunării de Jos, Cronica Huşilor şi a episcopiei cu asemenea numire, Bucureşti, 1869, p. 90-91. Pe exemplarul nr. 719 din biblioteca mănăstirii Neamţu, la p. 101, posesorul cărţii, Narcis Creţulescu, adaugă „Răşcanu".*

[7] *Idem, Cronica Romanului, Bucureşti, 1874, p. 221-224. Vezi amănunte şi la Pr. prof. Gh. I. Moisescu şi colab., Istoria Bisericii Române, vol. I, Bucureşti, 1957, p. 369-380: Lupta Bisericii româneşti împotriva curentului prozelitist romano-catolic (1504-1632). Movileştii şi catolicismul.*

homedanismului, precum şi împotriva papismului - cel mai potrivit s-a găsit a fi cuviosul Ioan de la Râşca.

Chemat la scaunul cel nou al episcopiei Huşilor pentru viaţa şi renumele curăţiei lui, s-a ostenit ca un viteaz în războiul cel nevăzut, arătându-se biruitor în vâltoarea luptelor cu răutăţile vremii şi ale asupritorilor. De aceea mâna Domnului a fost asupra lui în toată vremea.

Rugăciunile cuviosului Ioan aduceau pe toţi la Mântuitorul Hristos; faptele lui minunau şi pe cei mai împotrivitori, iar cu puterea lui Dumnezeu a întărit pe drept-credincioşii creştini.

Biserica Sfinţii apostoli Petru şi Pavel din Huşi, zidită încă din vremea lui Ştefan cel mare şi sfânt, a recăpătat strălucirea din zilele ei de glorie. Sfintele slujbe aduceau mulţime de credincioşi; gospodăria a sporit şi s-a pus în rânduială partea administrativă.

Trăind ca sfinţii, cuviosul Ioan se făcea pildă tuturor, prin rugăciunea şi prin munca cea cinstită şi cu bun chip.

Cu blândeţe pe toţi îi cucerea. Pe urmele ostenelilor sale răsăreau ca din pământ biserici noi pe care le sfinţea, dându-le antimise pentru săvârşirea Sfintei Liturghii.

Pentru nevoile credincioşilor din eparhie alegea preoţi cucernici pe care îi ţinea la episcopie un timp precum a se învăţa cu rânduiala, cu cântarea bisericească, precum şi cu cele ale duhovniciei şi ale lucrării misionar-pastorale. Nu-şi punea mâinile pe nimeni până nu se convingea singur de înaintarea duhovnicească a celui venit pentru hirotonie.

Îndruma pe preoţii tineri să se îngrijească din toată inima să ajungă preoţi îmbunătăţiţi, învăţaţi în ale dumnezeieştilor Scripturi, cu frică de Dumnezeu, păstori folositori poporului şi patriei.

Preoţia este o lucrare îngerească, le spunea cuviosul nostru, ca oarecând cel cu Gura de Aur, ea este săvârşitoarea unei mari taine a lui Dumnezeu. Preoţia înalţă pe om până la scaunul ceresc, căci îl face să vadă tainic pe Dumnezeu înconjurat de Sfinţii îngeri, nu ca prin oglindă, ci aievea, când săvârşeşte Taina Împărtăşaniei cea pentru mântuirea lumii. După multă pregătire şi ispitire, hirotonindu-i, le dădea

carte duhovnicească în care le punea şi în scris, ca să nu le uite nicicând, îndatoririle pe care le au în slujirea lor de preoţi şi duhovnici. Se ostenea să-i cerceteze apoi la parohii, pentru care lucru se ducea călare zile şi săptămâni întregi în câte un protopopiat o dată, în alt protopopiat de mai multe ori. Pe toţi îi îndruma, îi mângâia, le binecuvânta casa şi copiii, întărindu-i cu cuvântul adevărului.

La Huşi, tânărul ierarh s-a luptat cu multele greutăţi ale începutului, străduindu-se să dea noii eparhii o organizare cât mai potrivită nevoilor de aici. Mulţimea de lucrări minunate pe care le făcea sporea credinţa, înavuţea şi adâncea viaţa creştină a păstoriţilor. Primejdiei dezbinării îi luau locul înfrăţirea şi întărirea rândurilor, silnicia se schimba în dreptate, şi cinstirea îi venea chiar şi din partea străinilor.

Cuviosul Ioan s-a învrednicit să trăiască în zilele de glorioasă împlinire a unirii românilor într-o singură ţară, sub Mihai Viteazul. Deşi plecat o dată cu ceilalţi ierarhi, îndată, la chemarea făcută de marele voievod, prin protopopul Teodor, el nu a stat în cumpănă, ci s-a întors la eparhie, la păstoriţii lui. A depus jurământul de credinţă celui care s-a putut intitula, chiar şi numai pentru puţină vreme, cu formula: „Io Mihai Voievod, din mila lui Dumnezeu Domn al Ţării Româneşti, Ardealului şi Moldovei". „Pohta ce pohtise" marele voievod au exprimat-o nu numai actele scrise, ci şi ştampila sa, în care se îngemănau stemele celor trei ţări româneşti: sus, vulturul Ţării Româneşti, la mijloc, capul de bour al Moldovei şi jos, leii Transilvaniei [8]. Pe unde a trecut marele voievod al unirii - Mihai Viteazul - s-a întărit Ortodoxia - adică „legea românească" - şi, prin ea, s-a ajuns şi la „întărirea conştiinţei unităţii spirituale a neamului românesc" [9].

Cuviosul Ioan a îmbrăţişat aspiraţiile poporului român de la începutul veacului al XVII-lea, dăruind pentru înfăptuirea lor toată priceperea şi dragostea sa. Prin înţelepciunea cuvântului şi a faptei a uşurat primirea solemnului act al unirii. În felul acesta, a devenit un ierarh bine plăcut lui Dumnezeu şi oamenilor.

Pentru că a îmbrăţişat o cauză dreaptă, Atotputernicul l-a apărat de mânia Movileştilor, rămânând în scaunul de la Huşi până către luna aprilie a anului 1605. S-a întâmplat ca episcopul Teodosie Barbovschi de la Rădăuţi să treacă în scaunul de mitropolit al Moldovei şi Sucevei şi, după rânduiala vremii, episcopul de la Huşi - Ioan - a trecut la Rădăuţi.

---

[8] *Pr. prof. dr. Niculae Şerbănescu, Biserica străbună şi prima unire politică a Ţărilor Române sub Mihai Viteazul, în Îndrumător pastoral, vol. I, Alba Iulia, 1972, p. 126.*
[9] *Ibidem, p. 131.*

Nu i-a trebuit mult ca să poată să cunoască nevoile acestei eparhii. Cu darul lui Dumnezeu şi cu stăruinţa cu care lucra, la care adăuga şi ştiinţa în cele ale cârmuirii duhovniceşti, în foarte puţin timp a pus în bună rânduială toate laturile vieţii administrativ-bisericeşti de aici.

Mult s-a nevoit cuviosul Ioan din tinereţile sale, iar ca eparhiot nu a dat „somn genelor sale" şi ostenelile cele de multe feluri i-au şubrezit sănătatea. Gândindu-se că vremea sfârşitului său este aproape, a hotărât cu bună chibzuinţă să se retragă la oarecare linişte, aşa cum o avusese cândva la mănăstirea Râşca. S-a sfătuit cu mitropolitul ţării şi a cerut iertare şi binecuvântare pentru „paretisirea sa" - adică pentru retragerea sa din scaun de bună voie şi mergerea la mănăstirea de metanie.

Mitropolitul s-a mâhnit de o hotărâre ca aceasta, dar văzând slăbiciunea trupească în care se afla cuviosul, sărutându-l cu dragoste frăţească şi mulţumindu-i pentru toată lucrarea pe care o făcuse ca episcop la Huşi şi la Rădăuţi, i-a îngăduit retragerea din scaun.

Venind la mănăstirea Râşca, adesea fostul ierarh se refugia în poiana care poartă şi astăzi numele de „Poiana lui Ioan", pe pârâiaşul Râşcuţa. Aici retrăia bucuria liniştii şi a rugăciunii celei prea frumoase şi dulci: „Doamne, Iisuse, miluieşte-mă", simţindu-se înălţat către luminile cele neapuse ale veşniciei.

A vrut însă Bunul Dumnezeu ca zilele vieţii cuviosului Ioan să se încheie în a doua jumătate a anului 1608 şi tot aici, să fie pus spre veşnica odihnă.

După obiceiul vremii, după locul metaniei sale, s-a numit cuviosul Ioan cu numele de Râşcanul sau de la Râşca.

La vremea îndătinată a dezgropării, rămăşiţele sale pământeşti s-au aflat pline de bună mireasmă şi curate de orice întinare. Au fost păstrate cu evlavie multă vreme. De aceea veneau credincioşi din toate părţile şi sărutau cu dragoste sfântă cinstitele lui moaşte, dobândind deosebit folos sufletesc.

Dar cum în veacul acela, multe întâmplări nepriincioase au fost, şi sfintele biserici au fost răvăşite, şi chiar sfinte moaşte răpite, din cele câte nu au putut fi ascunse din calea răufăcătorilor, nu ştim ce s-a întâmplat cu odorul acesta de la Râşca. De vor fi ajuns în altă parte şi vor fi în bună păstrare, încă trebuie să mulţumim Domnului.

Acest ierarh de seamă este numit în unele documente ale vremii: „prea iubitorul de Dumnezeu episcop de Huşi - Ioan” [10]. Denumirea nu este întâmplătoare, ci caracterizează pe deplin personalitatea cuviosului.

Mireasma sfinţeniei lui răzbate, peste veacuri, până la noi şi prin această calificare a documentelor. Cu tinerească putere de muncă a împlinit slujba de apostol al lui Hristos şi al neamului românesc, întrupând în lucrarea sa de ierarh chipul Mariei şi al Martei în una şi aceeaşi persoană. Pentru clerici şi pentru credincioşi, figura blândă, dar hotărâtă şi energică a ierarhului Ioan, a rămas pururea vie. Viaţa lui atât de pilduitoare, pusă în slujba unităţii credinţei ortodoxe şi a unităţii neamului românesc, a stârnit nenumărate mărturii de dragoste. La paraclisul de la mănăstirea Râşca [11], la bisericuţa de la Agapia din Deal [12], la biserica de la schitul Vovidenia al mănăstirii Neamţu [13], ca şi în alte multe locaşuri, a fost reprodusă icoana lui între celelalte chipuri de sfinţi.

Figura cuviosului Ioan de la Râşca parcă îndeamnă şi acum, cu aceeaşi dragoste pe care o avea pe când era în viaţă, la credinţă şi virtute. Cinstirea de care s-a bucurat acest bărbat sfânt în rândul contemporanilor poate că o exprimă cel mai potrivit caracterizarea amintită a mitropolitului Dosoftei, care şi după moarte îi acordă titlul de „arhiepiscop”, deşi în viaţă el nu a fost decât episcop.

Cuviosul ierarh Ioan de la Râşca a devenit „sfânt” prin frumuseţea vieţuirii lui, fiind cu adevărat şi „minunat” pentru toate cele bune pe care le-a săvârşit în Biserica Ortodoxă Română din Moldova pentru fiii săi sufleteşti.

„Poftind curăţia, că-i de cinste” [14] - cum zice Dosoftei - şi „împărţind pâinea Svintei Evanghelii în sufletele flămânde, adecă strigarea credinţei bune” [15], râvnitorul ostaş al Duhului a ajuns la dobândirea darurilor dumnezeieşti. Chiar şi prin puţinele sale cuvinte, mitropolitul cărturar a mijlocit generaţiilor următoare bucuria de „a ne îndulci sufleteşte ca în Raiul adevărat” [16] al lui Dumnezeu cu numele strămoşilor noştri care s-au ostenit cu bună nevoinţă.

---

[10] *Pr. Sc. Porcescu, Un episcop de Roman uitat, Filotei, 15 iunie - 20-27 septembrie 1600, Roman, 1943, p. 11, extras din „Cronica Romanului”, mai-iunie.*
[11] *Pictură executată în frescă după planul arhimandritului Vartolomeu Dolhan, decedat în timpul lucrării, şi continuată de ucenicul său, arhidiaconul Vartolomeu Florea.*
[12] *Lucrarea arhimandritului Varahil Moraru.*
[13] *De pictorul C. Călinescu.*
[14] *Dosoftei, mitropolitul Moldovei, Viaţa şi petrecerea Svinţilor, Iaşi, 1682, f. 152, noiembrie 24.*
[15] *Ibidem, f. 182, 30 noiembrie.*
[16] *Dosoftei, mitropolitul Moldovei, ibidem, în Cuvântul către iubitul cetitor, p. 6 nenumerotată.*

Ca adevărat „purtător de Dumnezeu” şi făcător de minuni s-a arătat pe sine turmei sale cuviosul ierarh Ioan, silindu-se să sădească şi să se păstreze în sufletele fiilor săi duhovniceşti ceea ce este veşnic şi plăcut lui Dumnezeu. Chip al curăţiei şi al gândului smerit s-a arătat acest prea luminat ostaş duhovnicesc; erou al sărăciei de bună voie şi al înfrânării s-a cunoscut; ctitor de sfinte locaşuri şi semănător de fapte bune a fost. Ca în „pomelnicul triptic de la mănăstirea Moldoviţa”[17] şi noi, cei de astăzi, minunându-ne de vrednicia acestui mare bărbat, ne rugăm: „Pomeneşte, Doamne pe robul Tău, episcopul Ioan!”.

Diac. I. Ivan

Sursa: Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române, Sfinţi români şi apărători ai Legii strămoşeşti, E.I.B.M.B.O.R., Bucureşti, 1987, p. 375-381, Sfântul Ioan de a Râşca.

[17] *Pr. Scarlat Porcescu, Pomelnicul triptic de la mănăstirea Moldoviţa, în „Mitropolia Moldovei şi Sucevei”, XXXIX (1963), nr. 7-8, p. 540.*

Arhimandritul Ioanichie Bălan - Sfântul Ioan arhiepiscopul - de ce era numit „cel sfânt și minunat”?

Foto: Oana Nechifor

În anul 1574, năvălind păgânii, au prădat numeroase sate şi mănăstiri din centrul Moldovei. Atunci, mulţi oameni au scăpat de moarte cu rugăciunea şi milostenia cuviosului Ioan. Căci adunându-se mii de săteni în curtea mănăstirii de frica turcilor, blândul egumen i-a adăpostit, i-a hrănit şi i-a mângâiat pe toţi cu nădejdea milei lui Dumnezeu.

Sfântul Ioan, arhiepiscopul de la Mănăstirea Râşca (secolele XVI-XVII)

Acest ierarh sfânt al Bisericii Ortodoxe Române era de loc din ţinutul Sucevei. Părinţii săi se numeau Gheorghe şi Anastasia. Prin anul 1560 a intrat, ca fiu duhovnicesc al episcopului Macarie de Roman, în obştea Mănăstirii Râşca, ajungând mai târziu egumen şi duhovnic. Între anii 1598-1605 a fost episcop de Huşi; apoi episcop de Rădăuţi, între anii 1605-1608, când este ales mitropolit al Moldovei. El însă, renunţând la scaun, se retrage la mănăstirea de metanie şi după puţin timp se mută la cele veşnice.

Viaţa sa, atât de sfântă, ne rămâne în mare parte necunoscută, fiind ascunsă în Hristos. Cel dintâi care l-a făcut cunoscut şi l-a cinstit ca sfânt a fost evlaviosul mitropolit Dosoftei al Moldovei.

Cuviosul Ioan de la Râşca, „arhiepiscopul cel sfânt şi minunat", cum l-a numit mitropolitul Dosoftei, a fost chemat de Hristos din tinereţe la viaţa călugărească, având ca dascăl şi povăţuitor pe episcopul Macarie de Roman, care i-a fost egumen şi duhovnic. De la el a învăţat cunoştinţa cărţii, iar de la cuvioşii duhovnici şi sihaştri din munţi a învăţat lucrarea cea îngerească a rugăciunii inimii şi paza minţii de gândurile cele deşarte, care vin de la diavoli. Astfel, în puţină vreme, a împlinit ani îndelungaţi, ajungând la măsura bărbatului desăvârşit.

Acest vas ales al Duhului Sfânt avea, îndeosebi, două mari fapte bune: rugăciunea curată însoţită de lacrimi şi o negrăită dragoste pentru Hristos şi pentru oameni. Prin aceste două bunătăţi a biruit toate ispitele vrăjmaşilor şi, curăţindu-şi mintea şi inima, a ajuns purtător de Hristos, plin de blândeţe şi smerenie. În acea vreme nu era altul mai sporit ca el în mănăstirile Moldovei. Era încă mare lucrător şi dascăl al rugăciunii inimii.

Învrednicindu-se de darul preoţiei, cuviosul Ioan s-a făcut egumen şi mare părinte duhovnicesc în Mănăstirea Râşca, căci pe toţi îi miluia şi îi mângâia cu alese cuvinte duhovniceşti şi îi povăţuia spre urcuşul cel duhovnicesc prin însăşi pilda vieţii sale.

Acest egumen a adunat în jurul său numeroşi călugări şi a desăvârşit lucrarea duhovnicească începută de episcopul Macarie la Râşca. Cerceta, de asemenea, pe sihaştrii din munţii Râşcăi, le aducea Preacuratele Taine şi zăbovea la chiliile lor, mai ales în sfintele posturi, căci în sufletul lui se odihnea Hristos. Sub povăţuirea acestui sfânt egumen, Mănăstirea Râşca ajunsese la cea mai înaltă înflorire duhovnicească.

Pentru o nevoinţă aleasă ca aceasta, cuviosul Ioan s-a învrednicit de darul facerii de minuni şi al înainte-vederii. Din această pricină, mulţi credincioşi de prin sate alergau la chilia lui, îi cereau sfintele rugăciuni, îşi mărturiseau păcatele şi primeau sănătate, căci era părinte sufletesc al tuturor şi toţi îl cinsteau ca pe un sfânt bărbat şi plin de har.

În anul 1574, năvălind păgânii, au prădat numeroase sate şi mănăstiri din centrul Moldovei. Atunci, mulţi oameni au scăpat de moarte cu rugăciunea şi milostenia cuviosului Ioan. Căci adunându-se mii de săteni în curtea mănăstirii de frica tur-

cilor, blândul egumen i-a adăpostit, i-a hrănit şi i-a mângâiat pe toţi cu nădejdea milei lui Dumnezeu. Apoi, cunoscând cu duhul că şi Mănăstirea Râşca va fi jefuită de turci, a făcut cuviosul priveghere de toată noaptea împreună cu tot soborul, a săvârşit Sfânta Liturghie şi a împărtăşit poporul cu Trupul şi Sângele lui Hristos. Iar în zorii zilei, binecuvântându-i, le-a dat hrană şi i-a trimis să se ascundă în munţi. În urmă, marele stareţ a luat clopotele ctitoreşti şi le-a aruncat în iazul mănăstirii pentru a nu le topi păgânii. Asemenea şi odoarele îngropându-le, a luat icoana Sfântului ierarh Nicolae, patronul acestui sfânt lăcaş şi, îngenunchind, a înconjurat biserica împreună cu părinţii. Apoi, sărutându-se unii cu alţii, s-au risipit în munţi, la chiliile fericiţilor sihaştri şi acolo au zăbovit ca la trei ani, până s-a liniştit ţara.

Văzând mitropolitul şi domnul Moldovei nevoinţa cuviosului egumen Ioan, în anul 1598 l-au ales episcop de Huşi, împotriva voii sale, păstorind bine turma lui Hristos timp de 7 ani, căci ducea aceeaşi petrecere ca la mănăstire şi era mereu înconjurat de popor.

A păstorit şi Episcopia Rădăuţilor încă trei ani. Apoi, fiind ales mitropolit al Moldovei şi iubind mai mult liniştea şi rugăciunea decât cinstea cea trecătoare, cuviosul arhiepiscop Ioan, cerându-şi iertare, s-a retras la fericita linişte de la Râşca. Aici, mai trăind puţin în rugăciune şi smerenie, şi-a dat sfântul său suflet în m Arhiereu Iisus Hristos.

Sfinte ierarhe Ioane, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi, păcătoşii!

(Arhimandritul Ioanichie Bălan, Patericul românesc, Editura Mănăstirea Sihăstria, pp. 181-182)

Viața Sfântului ierarh Ioan de la Râșca și Secu, episcopul Romanului

Sfântul mitropolit Dosoftei, în cartea sa „Viața și petrecerea sfinților”, îl numește arhiepiscopul cel sfânt și minunat.

***

Acest vrednic fiu al neamului românesc și strălucit ierarh al Bisericii Moldovei a trăit în veacul al XVII-lea, fiind contemporan și prieten apropiat al mitropoliților Varlaam și Dosoftei. S-a născut în ținutul Vrancei (pe atunci numit ținutul Putnei), din neam de răzeși, din bine credincioșii părinți Gheorghe și Anastasia. Din tinerețe a dorit viață călugărească.

Rudenia sa, Varlaam Moțoc, viitorul mitropolit al Moldovei, își petrecea viața călugărească în osteneli sfinte la Mănăstirea Secu. Aflând de râvna și dorința tânărului, l-a dus în obștea Mănăstirii Râșca, rectitorită de vornicul Costea Băcioc, prietenul apropiat al lui Varlaam. Aici, la Râșca, tânărul vrâncean a fost călugărit de egumenul Agafton, în jurul anului 1630.

În anul 1632, Varlaam ajunge mitropolit al Moldovei, iar după câțiva ani îl mută pe călugărul Ioan de la Mănăstirea Râșca la Mănăstirea Secu, dându-i chilia, cărțile și lucrurile pe care mitropolitul le păstra în mănăstirea sa de metanie. Ioan, care viețuise la Râșca aproximativ 18 ani, nu a uitat niciodată în viață mănăstirea în care a fost călugărit, contemporanii și urmașii numindu-l „Ioan de Râșca”.

La Mănăstirea Secu, Ioan a stat sub ascultarea egumenilor Nechifor și Ghedeon, acesta din urmă fiind ctitorul Schitului - azi Mănăstirea - Sihăstria, și apoi, în două rânduri, mitropolit al Moldovei.

În anul 1641, domnitorul Vasile Lupu, sfătuit de mitropolitul Varlaam, înființează în Cetatea Neamțului o mică mănăstire, cu hramul Sfântul ierarh Nicolae. În Cetate se adăposteau, în vremuri de restriște, familia domnitorului și alte familii boierești din Moldova. Aici era adăpostit și tezaurul țării. De aceea, mitropolitul Varlaam a așezat la egumenia acestei mănăstiri-cetate pe omul său de încredere și rudenia sa, Ioan „de la Râșca" de la Mănăstirea Secu, smerit călugăr, mare rugător și postitor.

Ioan a fost egumen la Mănăstirea din Cetatea Neamțului până în anul 1665. El a botezat-o, afundat în 1650, pe fiica lui Joldea, armașul cetății, cea care avea să fie, peste ani, marea sihastră, Sfânta cuvioasă Teodora de la Sihla, și el i-a fost duhovnic și îndrumător până la vârsta de 16 ani, îndemnând-o să aleagă viața monahală. În toți acești ani, el a povățuit cu blândețe pe străjerii Cetății, săvârșind și pentru ei Sfânta Liturghie, fie în paraclisul Cetății, renovat de Vasile voievod, fie în bisericuța metocului Cetății din satul străjerilor, ctitorită de același milostiv domnitor și care avea patron tot pe Sfântul Nicolae. În cele din urmă zile ale mitropolitului Varlaam, egumenul Ioan din Cetate se afla în chilia acestuia de la Secu, ascultându-i ultimele dorințe și povețe, iar după mutarea sa la Domnul, l-a așezat în mormântul de lângă zidul bisericii.

În anul 1666, mitropolitul Ghedeon, aflat pentru a doua oară în scaunul mitropolitan, l-a așezat, pentru un an de zile, egumen la Mănăstirea Secu. Unul dintre viețuitorii acestei mănăstiri, arhim. Dionisie Udișteanu, îl descrie pe egumenul Ioan astfel: *„... ucenic al mitropolitului Varlaam, bun cunoscător al limbii slavone, foarte smerit, având o viață pilduitoare și cu realizări mari în activitatea sa".*

În anul 1667, Ioan este ales, hirotonit și instalat episcop al Hușilor, Episcopie ce purta grijă de credincioșii din Țara de jos a Moldovei, de pe ambele maluri ale Prutului. Aici, Ioan a păstorit timp de șapte ani, în vremuri grele, când turcii și tătarii prădau, deseori, aceste locuri.

Vlădica Ioan era milostiv, gata oricând să aline orice durere. Era foarte îndrăgit și respectat de ceilalți ierarhi moldoveni, mai cu seamă de Sfântul ierarh Dosoftei, în acea perioadă episcop la Roman, iar după câțiva ani mitropolit, al Moldovei.

Din anul 1674 și până la fericita sa mutare la Domnul, în anul 1685, Ioan a păstorit Episcopia Romanului, înființată de primii voievozi Mușatini ai Moldovei. Această eparhie se bucura de deosebită cinste, ierarhilor dându-li-se uneori titlul de arhiepiscop sau chiar de mitropolit al Țării de jos. Și aici, marele ierarh Ioan a dus o viață pilduitoare.

Un Pateric al sfinților din Moldova-România, manuscris din anul 1888, ni-l descrie astfel: *„Și tot în anii aceștia și prea sfințitul arhiepiscop Ioan au îndemnat pre lume a se minuna prin strălucitele și sfintele sale nevoințe. El mai întâi din tânără vârstă au îmbrățișat orânduiala monahicească ... și petrecând viață sfântă și plăcută lui Dumnezeu, de acolo s-au rânduit la scaunul arhiepiscopiei Romanului în anul 1674, unde iarăși întru neîncetate nevoinți și întru înalte bunătăți strălucind minunat! Și petrecând cu smerenie adâncă, s-au mutat la vecinica odihnă”.*

Cât timp a păstorit la Roman s-a ostenit ca, din puțina sa agoniseală, să ctitorească Mănăstirea Mera, în ținutul său natal. La săvârșirea acestei frumoase fapte a fost ajutat de rudenia sa, vornicul Moțoc din Odobești. Mănăstirea Mera era destul de aproape de Mănăstirea Vărzărești, pustiită de slujitorii domnești ai lui Matei Vodă Basarab și părăsită de călugări. Episcopul Ioan a găsit de cuviință ca la această mănăstire să așeze pe ucenica sa Teodora de la Cetatea Neamțului, împreună cu alte câteva călugărițe. Purtând grijă de lucrările de la Mera, putea supraveghea și liniștea călugărițelor, ajutându-le totodată, cu cele necesare traiului.

Adânc impresionat de viața curată și alesele nevoințe ale episcopului Ioan, Sfântul mitropolit Dosoftei, în cartea sa „Viața și petrecerea sfinților”, îl numește arhiepiscopul cel sfânt și minunat.

Înainte de moarte, Ioan a lăsat mitropolitului său puținele bunuri pe care le avea.

În anul 1685 fericitul Ioan s-a mutat la Domnul. Sfântul mitropolit Dosoftei, împreună cu ceilalți ierarhi ai Moldovei, i-a făcut cuvenita prohodire și l-au așezat în mormântul de lângă biserica mare a Mănăstirii Secu. Lespedea mormântului său, peste care au trecut vitregiile vremurilor, stă și astăzi mărturie deasupra locului unde odihnesc osemintele sale.

Teodora, după ce și-a condus duhovnicul pe drumul spre veșnicie, s-a retras în singurătate în Munții Sihlei, urmând pilda vieții duhovnicescului său părinte.

Simțind sfințenia vieții și ajutorul rugăciunilor sale, credincioșii dau cinstire cuvenită Sfântului Ioan „de Râșca”, pe care și noi cinstindu-l, lăudăm pe Dumnezeu Cel minunat întru Sfinții Săi.

Cu ale lui sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mântuiește pe noi! Amin.

Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfinţii ierarhi Varlaam, mitropolitul Moldovei şi Ioan de la Râşca şi Secu, episcopul Romanului; Sfinţii ierarhi Alexandru, Ioan şi Pavel cel nou, patriarhii Constantinopolului

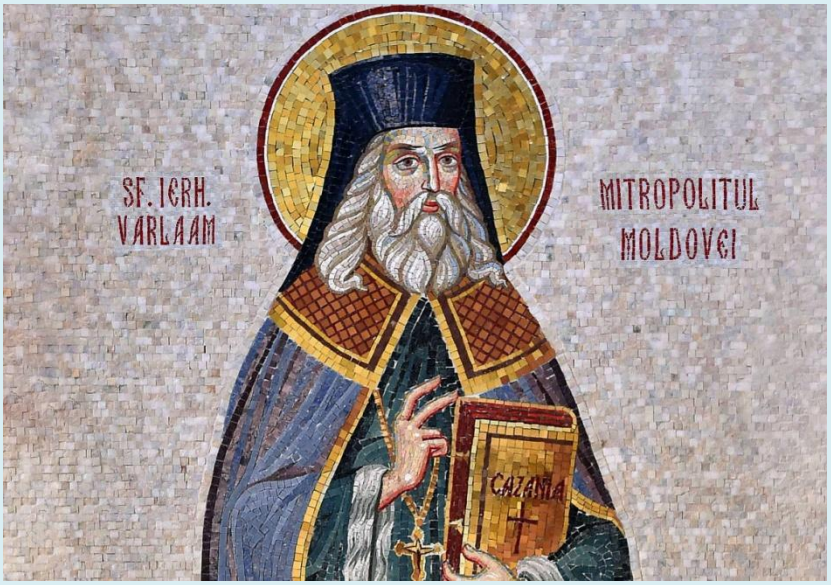

Sfântul ierarh Varlaam, mitropolitul Moldovei (†1657), s-a născut în jurul anului 1590 în Moldova. Numele său de botez a fost Vasile. De tânăr s-a călugărit la Schitul Zosin din valea Secu, unde a deprins carte, învăţând limbile slavonă şi greacă. Fiind bun povăţuitor, a fost numit egumen al mănăstirii.

Cu multă osârdie, cuviosul Varlaam s-a adâncit în tainele cărţilor, traducând „Scara” Sfântului Ioan Scărarul (1618). Apoi, pentru strădaniile şi virtuţile sale, a fost ridicat la treapta de arhimandrit.

În anul 1632 a fost chemat să păstorească Mitropolia Moldovei. A înfiinţat prima tipografie din Moldova, în anul 1640, la Mănăstirea „Sfinţii trei Ierarhi” din Iaşi. A pregătit lucrările cunoscutului Sinod de la Iaşi, din anul 1642, unde a fost adoptată Mărturisirea de credinţă a mitropolitului Petru Movilă al Kievului.

***

Astăzi îl pomenim şi pe Sfântul Ioan de la Râşca şi Secu, contemporan cu Sfântul Varlaam şi născut în zona Vrancei.

A fost dus de Sfântul Varlaam la Mănăstirea Râşca, unde s-a călugărit în anul 1630.

După ce Sfântul Varlaam a ajuns mitropolit, l-a mutat pe Ioan la Mănăstirea Secu. În 1667 a fost ales episcop al Huşilor, iar în 1674 episcop al Romanului.

S-a mutat la Domnul în 1685, fiind înmormântat la Mănăstirea Secu.

***

Tot astăzi îl pomenim și pe Sfântul Alexandru, patriarhul Constantinopolului, care a participat la Sinodul I Ecumenic de la Niceea, din anul 325

Iulian Dumitrașcu - Sinaxar: Sfinţii ierarhi moldoveni Varlaam şi Ioan

Biserica Ortodoxă îi pomeneşte astăzi pe Sfântul ierarh Varlaam, mitropolitul Moldovei, Sfântul cuvios Ioan de la Râşca şi Secu, episcopul Romanului, şi pe Sfântul ierarh Alexandru al Constantinopolului.

Sfântul ierarh Varlaam, mitropolitul Moldovei

Sfântul ierarh Varlaam, mitropolitul Moldovei, s-a născut în jurul anului 1580, într-o familie de răzeşi din Borceşti (Neamţ), sat dispărut, situat lângă Târgu Neamţ. Numele său de mirean a fost Vasile Moţoc.

De tânăr şi-a îndreptat paşii spre Schitul Zosim de pe valea pârâului Secu, unde a învăţat carte, şi-a dezvoltat talentul de vorbitor şi scriitor şi a deprins limbile slavonă, latină şi greacă.

Pe locul schitului, vornicul Nestor Ureche şi soţia sa Mitrofana au ctitorit, în 1602, Mănăstirea Secu, în care a început să funcţioneze şi o şcoală.

Tânărul Vasile Moţoc a intrat în obştea noii mănăstiri, unde a fost călugărit cu numele de Varlaam.

Fiind bun povăţuitor, ajunge pe treptele ecleziastice cele mai înalte, fiind numit egumen al mănăstirii.

Varlaam s-a ocupat în continuare cu studiul cărţilor, îndeosebi cele religioase, traducând Scara (Leastvita) Sfântului Ioan Scărarul (1618).

Mai târziu, pentru strădaniile şi virtuţile sale, el a fost cinstit cu rangul de arhimandrit.

În 1628, ca urmare a faptului că era sfetnic de încredere al domnitorului Miron Barnovschi, a fost trimis într-o misiune ecumenică la Moscova şi Kiev. Întors în ţară, primeşte vestea morţii mitropolitului Anastasie Crimca (1629) şi pe cea a înlăturării Domnitorului Miron Barnovschi, ceea ce îl determină să se retragă la Mănăstirea Secu. În scurt timp însă, în anul 1632, în timpul domniei voievodului Alexandru Iliaş, arhimandritul Varlaam a fost chemat la Iaşi şi numit în fruntea Mitropoliei Moldovei în locul mitropolitului decedat Atanasie (1629-1632).

Ca nou mitropolit, Varlaam reuşeşte să aibă multe realizări, mai ales că reuşeşte săşi atragă şi sprijinul Domnitorului Vasile Lupu.

Sprijinit şi de Sfântul mitropolit Petru Movilă al Kievului, mitropolitul Varlaam reuşeşte chiar înfiinţarea primei tipografii româneşti din Moldova, în anul 1640, pe care a instalat-o la Mănăstirea "Sfinţii trei Ierarhi" din Iaşi.

De asemenea, în 1645 a convocat un sinod al ierarhilor din Moldova şi Ţara Românească, cunoscut ca Sinodul de la Iaşi. Mitropolitul Varlaam s-a numărat, în anul 1639, între cei trei candidaţi propuşi pentru ocuparea scaunului de Patriarh Ecumenic al Constantinopolului.

În timpul mitropolitului Varlaam al Moldovei a fost zidită frumoasa şi renumita biserică a Mănăstirii "Sfinţii trei Ierarhi" din Iaşi, ctitoria cea mai cunoscută a Domnitorului Vasile Lupu.

În anul 1641, în această biserică, a adus moaştele Sfintei cuvioase Parascheva, dăruite Domnitorului Vasile Lupu de Patriarhia Ecumenică de Constantinopol.

În anul 1640, cu ajutorul Domnitorului Vasile Lupu, reuşeşte să întemeieze la Iaşi prima şcoală de grad înalt din Moldova, după modelul Academiei Duhovniceşti de la Kiev, înfiinţată acolo de Sfântul ierarh Petru Movilă.

Drept reacţie la propaganda calvină din Transilvania a redactat "Cartea care se cheamă Răspunsul împotriva Catehismului Calvinesc", prima scriere românească de polemică teologică.

În aprilie 1653 s-a retras la Mănăstirea Secu, unde a decedat în anul 1657.

La propunerea Sinodului Mitropolitan al Mitropoliei Moldovei şi Bucovinei, în data de 12 februarie 2007, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a înscris în rândul sfinţilor din calendar pe învăţatul mitropolit Varlaam al Moldovei, cu zi de pomenire la 30 august.

Sfântul cuvios Ioan de la Râşca şi Secu, episcopul Romanului

S-a născut în ţinutul Putnei (judeţul Vrancea de astăzi), în familia răzeşilor Gheorghe şi Anastasia, rudă cu Sfântul Varlaam, viitorul mitropolit al Moldovei.

Sfântul cuvios Ioan a intrat în monahism la Mănăstirea Râşca, a fost ales apoi egumen la mănăstirea cu hramul "Sfântul ierarh Nicolae" din Cetatea Neamţ (înfiinţată în 1641 de domnul Vasile Lupu), până în 1665, şi apoi, între 1666 şi 1667, a fost egumen la Secu.

A păstorit ca episcop la Huşi (1667-1674) şi la Roman (1674-1685), fiind un colaborator apropiat al Sfântului mitropolit Dosoftei al Moldovei, care-l numea, în lucrarea "Viaţa şi petrecerea svinţilor", "arhiepiscopul cel sfânt şi minunat".

Ca episcop de Roman, a pus, împreună cu vornicul Moţoc din Odobeşti, temeliile Mănăstirii Mera, din părţile Vrancei (terminată de Constantin Vodă Cantemir) şi a rectitorit Mănăstirea Vărzăreşti.

S-a mutat la cele veşnice în anul 1685, fiind înmormântat lângă biserica de la Mănăstirea Secu, în partea de nord.

Chipul său a fost pictat în frescele Paraclisului de la Mănăstirea Râşca, biserica Schitului Vovidenia şi biserica Schitului Agapia Veche.

Acesta a fost canonizat în şedinţa Sfântului Sinod din 5-7 martie 2008, cu zi de prăznuire la 30 august.

Sfântul ierarh Alexandru

A fost episcop în Constantinopol în timpul împăratului Constantin cel mare (313-337). A participat la Sinodul I Ecumenic de la Niceea din anul 325, dovedindu-se un apărător înverşunat al dreptei credinţe, pe timpul când era diacon.

Când a devenit patriarh, Sfântul Alexandru a luptat împotriva ereziilor vremii.

Tot astăzi, Biserica face pomenirea Sfinţilor ierarhi Ioan şi Pavel cel nou, patriarhii Constantinopolului, a Sfântului cuvios Fantin, făcătorul de minuni, a Sfinţilor şase mucenici din Meletina, a Sfântului cuvios Sarmata din deşertul Egiptului, a Sfintei cuvioase Vriena, a Sfinţilor şaisprezece mucenici Tivei, a Sfântului ierarh Evlavie, a Sfântului mucenic Felix, a Sfântului mucenic Furtinian, a Sfântului mucenic Septimin şi a Sfântului mucenic Ianuarie.

Sursa: Ziarul Lumina

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - †) Sfinţii ierarhi Varlaam, mitropolitul Moldovei, şi Ioan de la Râșca și Secu, episcopul Romanului; Sfinţii ierarhi Alexandru, Ioan şi Pavel cel nou, patriarhii Constantinopolului

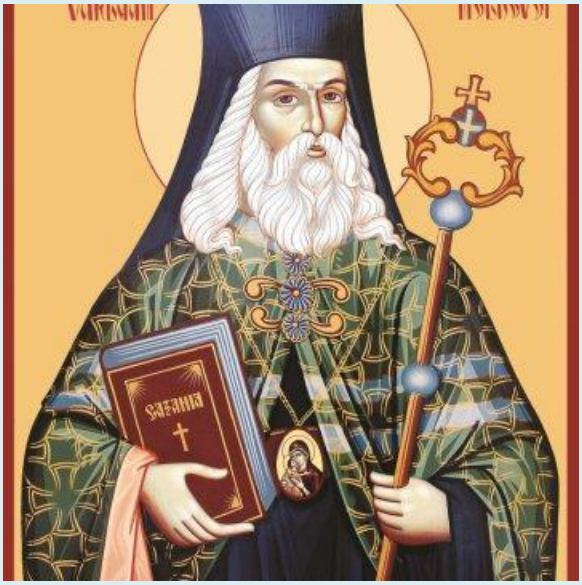

Sfântul ierarh Varlaam

Sfântul ierarh Varlaam s-a născut în jurul anului 1590 într-o familie de răzeşi din ţinutul Neamţului. Numele său de botez a fost Vasile. Din tinereţe şi-a îndreptat paşii spre Schitul Zosim de pe valea pârâului Secu, unde a învăţat limbile slavonă şi greacă.

Pe acest loc, vornicul Nestor Ureche şi soţia sa, Mitrofana, au ctitorit în anul 1602 Mănăstirea Secu, în care era şi o şcoală. Tânărul Vasile Moţoc a intrat în obştea noii mănăstiri, unde a fost călugărit cu numele de Varlaam.

Fiind bun povăţuitor, după o vreme a fost numit egumen al mănăstirii. Cu multă osârdie, cuviosul Varlaam s-a adâncit în tainele cărţilor, traducând Scara Sfântului Ioan Scărarul, în anul 1618. Apoi, pentru strădaniile şi virtuţile sale a fost ridicat la treapta de arhimandrit.

Ajungând sfetnic de încredere al binecredinciosului domnitor martir Miron Barnovschi (1626-1629; 1633), apoi egumen la Dragomirna, arhimandritul Varlaam a fost trimis la Kiev şi Moscova, în anul 1628, în vederea cumpărării de icoane pentru Mănăstirile Dragomirna şi Bârnova şi pentru biserica ctitorită de domnitor în Iaşi.

Când s-a întors în ţară, a primit trista veste a morţii marelui mitropolit Anastasie Crimca (†19 ianuarie 1629) şi pe cea a înlăturării domnitorului Miron Barnovschi, fapt pentru care s-a retras la Mănăstirea Secu.

În anul 1632, în timpul domniei lui Alexandru Iliaş (1620-1621; 1631-1633), prin lucrarea lui Dumnezeu, arhimandritul Varlaam a fost chemat să păstorească Mitropolia Moldovei, după trecerea la cele veşnice a mitropolitului Anastasie al II-lea (1629-1632).

Noul mitropolit împletea învăţătura cu rugăciunea şi cuvântul înţelept cu fapta cea bună. În timpul păstoririi sale, Mitropolia Moldovei s-a bucurat de mult ajutor din partea binecredinciosului domn Vasile Lupu (1634-1653). Sprijinit şi de Sfântul Petru Movilă, mitropolitul Kievului († 1647), mitropolitul Varlaam a înfiinţat prima tipografie românească din Moldova, în anul 1640, pe care a aşezat-o la Mănăstirea „Sfinţii trei Ierarhi" din Iaşi.

Înţelept apărător al dreptei credinţe şi al unităţii Bisericii Ortodoxe în vremuri tulburi, mitropolitul Varlaam s-a ocupat îndeaproape de organizarea Sinodului de la Iaşi, din anul 1642, care a îndreptat şi aprobat Mărturisirea de credinţă alcătuită, în anul 1638, de Sfântul mitropolit Petru Movilă al Kievului, mărturisire care punea la îndemâna clerului şi a credincioşilor ortodocşi o călăuză în lupta lor împotriva rătăcirilor de la Sfânta Tradiţie a Bisericii Ortodoxe.

Vrednicul mitropolit Varlaam al Moldovei era preţuit atât în ţară, cât şi în afara ei. Astfel, pentru evlavia şi înţelepciunea sa, el s-a numărat, în anul 1639, printre cei trei candidaţi propuşi pentru ocuparea tronului de patriarh ecumenic al Constantinopolului.

Ca un păstor bun şi harnic, mitropolitul a tipărit la Iaşi mai multe cărţi de slujbă şi de apărare a credinţei ortodoxe, şi anume: Cazania, Cele şapte Taine, Răspuns împotriva catehismului calvinesc, Pravila, Paraclisul Născătoarei de Dumnezeu şi altele.

Lucrarea sa intitulată Cazania sau Carte românească de învăţătură la duminicile de peste an, la praznice împărăteşti şi la sfinţi mari (1643), a fost prima carte românească tipărită în Moldova. Ea s-a răspândit în toate provinciile româneşti, dar mai ales în Transilvania, unind în cuget şi credinţă pe românii care locuiau de o parte şi de alta a Munţilor Carpaţi.

În timpul păstoririi mitropolitului Varlaam a fost zidită frumoasa biserică a Mănăstirii „Sfinţii trei Ierarhi” din Iaşi, ctitoria cea mai de seamă a domnitorului Vasile Lupu. În această biserică, sfinţită în anul 1639, mitropolitul Varlaam slujea adeseori şi binevestea Evanghelia lui Hristos cu râvnă şi înţelepciune.

Tot aici, la 13 iunie 1641, evlaviosul mitropolit a aşezat moaştele cuvioasei Parascheva, dăruite domnitorului Vasile Lupu de Patriarhia Ecumenică de Constantinopol, în semn de recunoştinţă pentru ajutorul oferit de el acesteia, în vremea patriarhului ecumenic Partenie I (1639-1644).

Pentru a întări credinţa ortodoxă şi a-i lumina pe tineri, mitropolitul Varlaam l-a îndemnat pe domnitorul Vasile Lupu să întemeieze la Iaşi, în anul 1640, prima şcoală de grad înalt din Moldova, după modelul Academiei duhovniceşti de la Kiev, înfiinţată acolo de Sfântul ierarh Petru Movilă.

Noul aşezământ de cultură din Moldova, în care se preda în limbile greacă, slavonă şi română, se afla în incinta Mănăstirii „Sfinţii trei Ierarhi” din Iaşi, având la început şi profesori trimişi de mitropolitul Petru Movilă.

După ce domnitorul Vasile Lupu a pierdut scaunul domnesc, în anul 1653, mitropolitul Varlaam, dornic de linişte şi de rugăciune, s-a retras la mănăstirea sa de metanie, Secu, după cum mărturiseşte cronicarul Miron Costin.

Vrednicul mitropolit a mai trăit patru ani, în smerenie, în rugăciune şi în vieţuire sfântă, strămutându-se la veşnicele locaşuri către sfârşitul anului 1657. Toate cele agonisite în timpul vieţii sale le-a dăruit Mănăstirii. El a fost înmormântat în zidul de miazăzi al bisericii Mănăstirii Secu.

Pentru râvna sa întru apărarea dreptei credinţe, pentru vieţuirea sa sfântă şi pentru lumina duhovnicească pe care a dăruit-o poporului român dreptcredincios, la propunerea Sinodului mitropolitan al Mitropoliei Moldovei şi Bucovinei, în data de 12 februarie 2007, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a înscris în rândul Sfinţilor din calendar pe învăţatul mitropolit Varlaam al Moldovei, cu zi de pomenire la 30 august.

Moaştele sale se găsesc acum aşezate în raclă, în biserica Mănăstirii Secu.

Pentru ale lui sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Sfântul ierarh Ioan

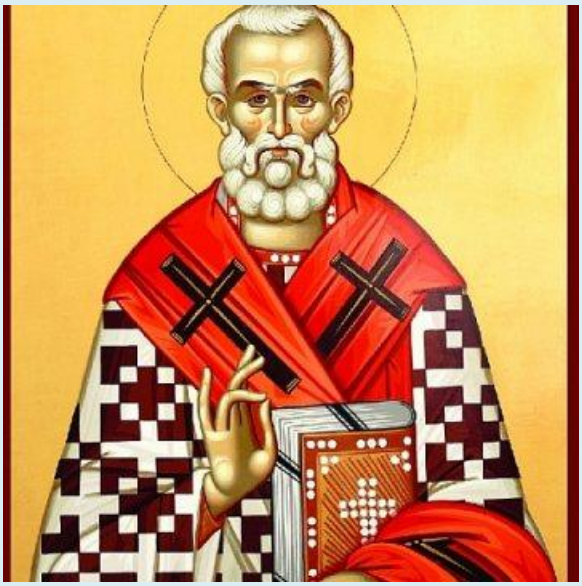

Sfântul ierarh Ioan s-a născut în Ţara de Jos a Moldovei, în ţinutul Vrancei, din neam de răzeşi, din binecredincioşii părinţi Gheorghe şi Anastasia. Din tinereţe a dorit viaţa călugărească şi a plecat la Mănăstirea Râşca, unde a fost călugărit de egumenul Agafton, în jurul anului 1630.

Apoi a ajuns vieţuitor al Mănăstirii Secu. Ioan, care vieţuise la Râşca aproximativ 18 ani, nu a uitat însă niciodată în viaţă mănăstirea în care a fost călugărit, contemporanii şi urmaşii numindu-l „Ioan de la Râşca”.

La Mănăstirea Secu, Ioan a stat sub ascultarea egumenilor Nichifor şi Ghedeon, acesta din urmă fiind ctitorul Schitului Sihăstria, şi apoi, în două rânduri, mitropolit al Moldovei.

În anul 1641, domnitorul Vasile Lupu, sfătuit de mitropolitul Varlaam, înfiinţează în Cetatea Neamţului o mică mănăstire, cu hramul Sfântul ierarh Nicolae. În cetate se adăposteau, în vremuri de restrişte, familia domnitorului şi alte familii boiereşti din Moldova.

Aici era adăpostit şi tezaurul ţării. De aceea, mitropolitul Varlaam a aşezat la egumenia acestei mănăstiri-cetate pe Ioan numit „de la Râşca”, adus de la Mănăstirea Secu, călugăr smerit, mare rugător şi postitor.

Ioan a fost egumen la mănăstirea din Cetatea Neamţului până în anul 1665. El a botezat-o, în anul 1650, pe fiica lui Joldea, armaşul cetăţii, cea care avea să fie, peste ani, marea sihastră, Sfânta cuvioasă Teodora de la Sihla, şi tot el i-a fost duhovnic şi îndrumător până la vârsta de 16 ani, îndemnând-o să aleagă viaţa monahală.

În toţi aceşti ani, el a povăţuit cu blândeţe pe străjerii cetăţii, săvârşind şi pentru ei Sfânta Liturghie, fie în paraclisul cetăţii, renovat de Vasile Lupu, fie în bisericuţa metocului din satul străjerilor, ctitorită de acelaşi milostiv domnitor, şi care avea ocrotitor tot pe Sfântul ierarh Nicolae.

În cele din urmă zile ale Sfântului mitropolit Varlaam, egumenul Ioan ,,din Cetate" se afla în chilia acestuia de la Secu, ascultându-i ultimele dorinţe şi poveţe, iar după mutarea sa la Domnul, l-a aşezat în mormântul de lângă zidul bisericii.

În anul 1666, mitropolitul Ghedeon, aflat pentru a doua oară în scaunul mitropolitan, l-a aşezat egumen la Mănăstirea Secu, dar în anul 1667, Ioan este ales, hirotonit şi înscăunat episcop al Huşilor, Episcopie ce purta grijă de credincioşii din Ţara de Jos a Moldovei, de pe ambele maluri ale Prutului. Aici, Ioan a păstorit timp de şapte ani, în vremuri grele, când turcii şi tătarii prădau, deseori, aceste locuri. Vlădica Ioan era milostiv, gata oricând să aline orice durere. Era foarte îndrăgit şi cinstit de ceilalţi ierarhi moldoveni, mai cu seamă de Sfântul ierarh Dosoftei, în acea vreme episcop la Roman, iar după câţiva ani, mitropolit al Moldovei.

Din anul 1674 şi până la fericita sa mutare la Domnul în anul 1685, Ioan a păstorit Episcopia Romanului. Această eparhie se bucura de deosebită cinste, ierarhilor dându-li-se uneori titlul de ,,arhiepiscop" sau chiar de ,,mitropolit" al Ţării de Jos. Şi aici, marele ierarh Ioan a dus o viaţă pilduitoare.

Un Pateric al Sfinţilor din Moldova, manuscris din anul 1888, ni-l descrie astfel: „Preasfinţitul arhiepiscop Ioan a îndemnat pre lume a se minuna prin strălucitele şi sfintele sale nevoinţe. El mai întâi din tânără vârstă a îmbrăţişat orânduiala monahicească şi petrecând viaţă sfântă şi plăcută lui Dumnezeu, de acolo s-a rânduit la scaunul arhiepiscopiei Romanului în anul 1674, unde iarăşi întru neîncetate nevoinţi şi întru înalte bunătăţi strălucind minunat! Şi petrecând cu smerenie adâncă, s-a mutat la veşnica odihnă".

Cât timp a păstorit la Roman s-a ostenit ca, din puţina sa agoniseală, să ctitorească Mănăstirea Mera, în ţinutul natal al Vrancei. La săvârşirea acestei frumoase fapte a fost ajutat de rudenia sa, vornicul Moţoc din Odobeşti.

Mănăstirea Mera era destul de aproape de Mănăstirea Vărzăreşti. Episcopul Ioan a găsit de cuviinţă ca la această mănăstire să aşeze pe ucenica sa, Teodora, de la Cetatea Neamţului, împreună cu alte câteva călugăriţe. Purtând grijă de lucrările de la Mera, putea supraveghea şi liniştea călugăriţelor, ajutându-le, totodată, cu cele necesare traiului.

Adânc mişcat de viaţa curată şi alesele nevoinţe ale episcopului Ioan, Sfântul mitropolit Dosoftei, în cartea sa Viaţa şi petrecerea sfinţilor, îl numeşte ,,arhie-piscopul cel sfânt şi minunat".

În anul 1685, fericitul Ioan s-a mutat la Domnul. Sfântul mitropolit Dosoftei, împreună cu ceilalţi ierarhi ai Moldovei, i-a făcut cuvenita prohodire şi l-a aşezat în mormântul de lângă biserica cea mare a Mănăstirii Secu. Lespedea mormântului său, peste care au trecut vitregiile vremurilor, stă şi astăzi mărturie deasupra locului unde odihnesc osemintele sale.

Cuvioasa Teodora, după ce şi-a condus duhovnicul pe drumul spre veşnicie, s-a retras în singurătate în Munţii Sihlei, urmând pilda vieţii duhovnicescului său părinte.

Luând în considerare viaţa de sfinţenie şi cinstirea de care s-a bucurat încă din viaţă ierarhul Ioan al Romanului, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române l-a trecut în rândul Sfinţilor în data de 7 martie 2008, având zi de pomenire la 30 august, împreună cu Sfântul ierarh Varlaam, mitropolitul Moldovei.

Pentru ale lui sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Sfântul Alexandru

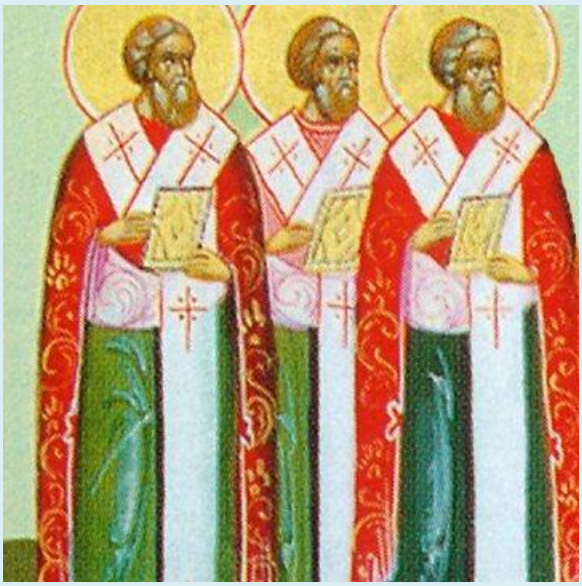

Sfântul Alexandru s-a născut în anul 239 în Calabria, din părinţi creştini, Gheorghe şi Vriena. De tânăr a vieţuit în pustnicie, nevoindu-se în rugăciuni şi posturi şi suferind multe de la păgâni în acele vremuri de prigoană. După o vreme a mers în Grecia, împreună cu doi ucenici, Vitalie şi Nichifor, iar de acolo la Bizanţ, unde păstorea Sfântul Mitrofan (306-325).

Acesta, neputând îndeplini slujirea sa din pricina bătrâneţii, l-a hirotonit pe Alexandru horepiscop în anul 314, spre a-l ajuta în îndeplinirea sarcinilor arhiereşti.

Când s-a adunat la Niceea întâiul Sinod Ecumenic, în anul 325, din porunca Sfântului împărat Constantin cel mare (306-337), arhiepiscopul Mitrofan, neputând să se ducă la acel sobor, din pricina bătrâneţii şi a slăbiciunii trupeşti, a trimis pe acest Alexandru, apărător al dreptei credinţe.

El, şezând în sobor în locul arhiepiscopului său, s-a luptat mult prin cuvânt pentru dreapta credinţă împotriva răucredinciosului Arie. După încheierea Sinodului, Alexandru întorcându-se din Niceea în Constantinopol, îngerul Domnului s-a arătat fericitului Mitrofan, spunându-i: „După zece zile îţi vei lua cununa de la Dumnezeu, iar scaunul bisericesc să-l ia, în locul tău, Alexandru, slujitorul tău”.

Deci, a venit şi dreptcredinciosul împărat, marele Constantin, împreună cu alţi părinţi, ca să cerceteze pe Sfântul Mitrofan, care era bolnav şi zăcea pe patul morţii.
Când l-a întrebat pe cine îl va binecuvânta să primească scaunul arhieresc după mutarea sa, Sfântul Mitrofan a răspuns: ,,Domnul mi-a descoperit că după mine va lua scaunul arhieresc Alexandru, împreună-slujitorul meu, cel vrednic de adevărata alegere şi de harul Duhului Sfânt". Aşa s-a şi întâmplat.

Ducându-se Sfântul Mitrofan la Domnul, a fost pus, ca al doilea ierarh al Constantinopolului, Alexandru. El a păstorit bine turma cea cuvântătoare a lui Hristos şi aducea la dreapta credinţă pe eretici şi pe păgâni, pentru că nu numai cu arienii avea mare luptă, dar şi cu filosofii păgâni.

Unii dintre aceşti filosofi, îndrăznind, se apropiau de împărat şi îl certau, că a lepădat credinţa cea veche părintească, a lepădat legile romane şi a primit o credinţă şi o lege nouă, care va fi, ziceau ei, nu spre întărire, ci spre risipirea împărăţiei. Ei rugau pe împărat să le poruncească să întrebe de credinţă pe Alexandru, episcopul lui; deci, împăratul a poruncit să se facă întrebare înaintea poporului. Alexandru, arhiereul lui Dumnezeu, fiind plin de Duhul Sfânt, a încuviinţat aceasta.

Ducându-se mulţi filosofi şi voind toţi să se întrebe cu episcopul creştin, Sfântul Alexandru i-a rugat să aleagă pe unul dintre ei mai înţelept şi bun cuvântător şi să-l pună înaintea sa la întrebare, iar ceilalţi să asculte. Şi ei au ales pe unul şi l-au pus înaintea arhiereului, iar ei singuri s-au pregătit să asculte cu luare aminte.

Începând Sfântul Alexandru, a zis către filosof: ,,În numele Domnului meu Iisus Hristos, îţi poruncesc să taci!" Şi îndată i s-a legat limba filosofului şi a rămas mut, neputând zice nimic.

Văzând aceasta, adunarea filosofilor s-a înfricoşat şi s-a ruşinat. Deci, unii dintre ei au fugit de ruşine, iar alţii au crezut în Hristos.

Filosoful cel amuţit, văzând prin ameninţare rătăcirea sa, iar credinţa creştină arătându-i-se a fi dreaptă nu prin cuvinte meşteşugite, ci prin putere dumnezeiască, a căzut la picioarele arhiereului şi i s-a dezlegat limba din amuţire, şi cu mare glas a început a slăvi pe Hristos şi s-a botezat împreună cu ceilalţi prieteni ai săi. Atunci s-a făcut bucurie împăratului şi tuturor credincioşilor, încât Dumnezeu, care a dăruit atâta putere minunată plăcutului său, era slăvit de toţi.

Trecând câţiva ani de la întâiul Sinod Ecumenic şi fiind chemat la Constantinopol ereticul Arie, a amăgit cu vicleşug pe dreptcredinciosul împărat Constantin, când l-a întrebat de crede aşa cum Sfinţii Părinţi au întărit în Sinodul din Niceea.
Iar el, având în sân o hârtie unde era scrisă credinţa eretică, îşi lovea cu dreapta pieptul, zicând: ,,Aşa cred", ca şi cum se învoia cu credinţa cea întărită în Niceea, dar în gând zicea: ,,Aşa cred, precum am scris cu mâna mea, şi cum am în sânul meu". Jurându-se înaintea împăratului că aşa crede, şi împăratul neştiind vicleşugul aceluia, a crezut cuvintele lui cele meşteşugite.

De aceea, l-a trimis la Preasfinţitul Alexandru, poruncindu-i să primească pe Arie întru împărtăşirea bisericească. Ziua de Duminică a fost rânduită ca să intre Arie în biserică spre împărtăşire.

Sfântul Alexandru însă se îndoia a-l primi, ca pe un începător de eresuri. Fiind sâmbăta spre Duminică, în acea noapte arhiereul lui Dumnezeu, Alexandru, a stăruit la rugăciune înaintea sfântului altar şi cu lacrimi se ruga lui Dumnezeu ca îndată să-i ia sufletul din trup, ca să nu vadă ziua aceea, în care Arie avea să se apropie şi să ia împărtăşirea cu Sfintele Taine.

Dar Dumnezeu, milostivindu-se spre Biserica Sa, a hotărât să piardă pe Arie de pe pământul celor vii.

Sfântul rugându-se astfel lui Dumnezeu, după ce s-a făcut ziuă, s-a apropiat ceasul sfintei slujbe. El a văzut pe Arie că venea, cu multă mândrie, de la palatul împărătesc la biserică, înconjurat de boierii care erau de eresul lui şi de o mulţime de oameni înarmaţi.

Apropiindu-se de locul ce se numea ,,Forul lui Constantin", a căzut frică asupra lui din mustrarea conştiinţei şi, de frică, i-a venit nevoia cea trupească; deci, a aflat o latrină publică, în care, intrând el, a fost lovit cu o durere cumplită la cele dinăuntru şi a crăpat în două ca şi Iuda, ieşind din el măruntaiele. Astfel a pierit cu ticăloşie, lepădându-şi sufletul cu amar.

Atunci îndată s-a înştiinţat toată cetatea de cumplita moarte neaşteptată a ereticului Arie. Deci, ereticii s-au ruşinat, iar dreptcredincioşii s-au bucurat, că Hristos, adevăratul Dumnezeu, este răzbunător asupra hulitorilor.

Preasfinţitul arhiepiscop Alexandru, auzind de aceasta, a dat mulţumire lui Dumnezeu, Cel ce S-a milostivit spre Biserica Sa.

Apoi, bine cârmuind Biserica lui Hristos ani îndestulaţi, a ajuns la adânci bătrâneţi; iar când a fost aproape de sfârşit, credincioşii au înconjurat patul păstorului lor şi-l întrebau: ,,Părinte, cui ne laşi pe noi, fiii tăi? Pe cine vei pune în locul tău, care, mergând pe urmele tale, ar putea să îndrepte bine Biserica?”

Iar el, arătând spre cei doi clerici care stăteau aproape, spre preotul Pavel şi spre diaconul Macedonie, a zis: ,,De voiţi să aveţi păstor învăţător şi strălucit prin fapte bune, alegeţi-l pe Pavel; iar de voiţi să-l aveţi numai frumos la faţă şi cu podoaba din afară cinstit, atunci alegeţi-vă pe Macedonie!”

Acestea zicând, marele arhiereu Alexandru şi-a dat sufletul în mâinile lui Hristos, în anul 337, având de la naşterea sa 98 de ani.

Pentru ale lui sfinte rugăciuni, Hristoase Dumnezeule, miluieşte-ne pe noi. Amin.

Arhimandritul Mihail Daniliuc - Viaţa unui călugăr, subiect de roman

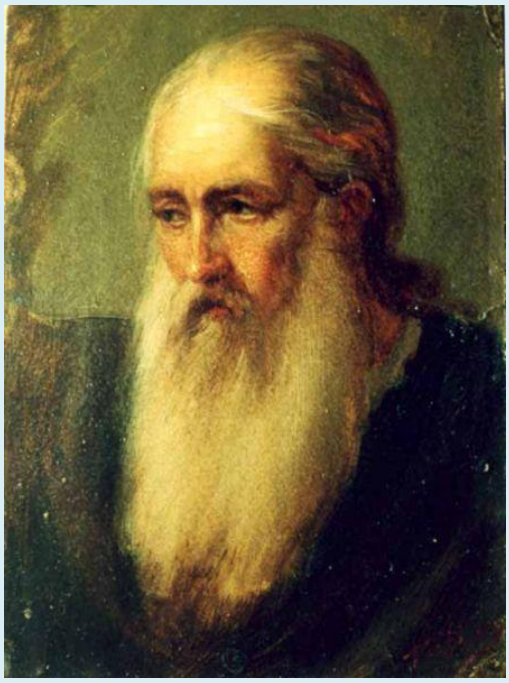

Părintele Natanail, eroul principal al romanului Demonul tinereţii, este un monah cu o vieţuire aparte. El reprezintă prototipul omului intelectual care-L caută pe Dumnezeu nu doar prin credinţă, ci şi prin comparaţii, cugetări, analogii. În tinereţile sale, student la medicină, s-a îndrăgostit de o fată, dar ea l-a părăsit. În suferinţa adâncă ce i-a brăzdat sufletul, tânărul Naum Popovici, ajutat de duhovnicul său, a depăşit ispita demonului cărnii, a trupului, a teluricului, numit de el „demonul tinereţii“ - de aici, titlul romanului - hotărând a se închinovia în obștea Schitului Vovidenia, unde paşii călugărilor răsunau într-un tact armonios, iar slujbele păreau punţi către o lume fascinantă.

Spunea cineva odinioară că lectura „este o artă. Cine ajunge să o practice se vindecă de singurătate”. Toamna și iarna simţim, mai acut ca oricând, nostalgia timpului, a clipelor de odihnă petrecute alături de cei dragi aflaţi departe, când ne oferim răgazul de a ne „preda” pe de-a-ntregul cititului.

Deoarece în fiecare an, pe 5 noiembrie, ne amintim de „Ceahlăul” literaturii române, Mihail Sadoveanu, anul acesta împlinindu-se 134 de ani de la naşterea lui, m-am gândit că ar fi potrivit să vă prezint un roman sadovenian, plămădit în tihna Vovideniei.

În urmă cu peste opt decenii, Sadoveanu devenise un oaspete obișnuit al smeritei așezări monastice de la Vovidenia. Poposea acolo spre a admira peisajul plin de farmec moldovenesc, dar şi frumuseţile spirituale ale obştii schitului, ce cu greu se lăsau descoperite, tăinuindu-se măiestrit sub mantia smereniei, îmbrăcate în discreţia rasei cernite. Cercetând meticulos oamenii şi meleagurile nemţene, Mihail Sadoveanu s-a oprit la chipul unui monah, cu care se aflase într-o relaţie de prietenie, se pare. Viaţa lui a şlefuit-o, a drămuit-o şi a aşternut-o pe hârtie, alcătuind astfel „o carte fascinantă" - după opinia criticului literar George Călinescu - deşi nu foarte cunoscută, în comparaţie cu celebrele sale scrieri.

Ne referim la romanul Demonul tinereţii, redactat în 1928, într-o excursie de câteva zile făcută la Neamţ. Muzeul Sadoveanu, din spaţiul monastic al Vovideniei, păstrează câteva pagini manuscris din acesta. Sunt de fapt, nişte foi dintr-o agendă, scrise cu creionul. Pare de necrezut, dar Sadoveanu putea nota un roman chiar pe o agendă de buzunar.

Din punctul de vedere al conţinutului, Demonul tinereţii nu constituie o excepţie: că Sadoveanu s-a preocupat constant de mănăstiri şi de viaţa călugărilor ne-o arată în chip desluşit opera sa. În vasta-i creaţie, cinul îngeresc ocupă un loc special: monahi simpli, stareţi, egumeni, arhimandriţi formează o întreagă lume. Schiturile şi chinoviile retrase, marile lavre ctitorii voievodale au constituit pentru scriitor nepreţuite oaze de linişte, dar şi izvoare nesecate de inspiraţie.

Să amintim câteva exemple: în romanul Vremuri de bejenie, scriitorul realizează un portret cu totul memorabil stareţului Ioan, călugăr cu viaţă sfântă. El nu este altcineva decât viitorul episcop Ioan, trecut în rândul sfinţilor de Sfântul Sinod al Bisericii noastre Ortodoxe cu numele de Sfântul Ioan de la Râşca şi Secu.

Apoi, părintele Antonie de la Schitul Bourului, în cartea La noi, la Viişoara; monahul Ionaftan, în lucrarea Peste munte, un călugăr simplu, nevinovat, care nu cunoştea răutăţi şi nu ştia să se prefacă; pustnicul Antonie, un bătrân plin de poezie, în Ţara de dincolo de negură; ieromonahul Veniamin, în Poveştile de la bradul strâmb; alt ieromonah Veniamin, în scrierea Lacrimile ieromonahului Veniamin; părintele Anagnost, din Cântecul Mioarei. O adevărată obşte întâlnim în cunoscutul roman Fraţii Jderi: Nicodim Jder, vieţuitor şi el la Schitul Vovidenia, apoi Stratonic, Ifrim, Ioanichie; de asemenea, reţinem din această trilogie epopeică figura luminoasă a arhimandritului Amfilohie Şendrea, unul dintre sfetnicii cei mai apropiaţi ai domnitorului Ştefan cel mare.

Părintele Natanail, eroul principal al romanului Demonul tinereţii, este un monah cu o vieţuire aparte. El reprezintă prototipul omului intelectual care-L caută pe Dumnezeu nu doar prin credinţă, ci şi prin comparaţii, cugetări, analogii. În tinereţile sale, student la medicină, s-a îndrăgostit de o fată, dar ea l-a părăsit. În suferinţa adâncă ce i-a brăzdat sufletul, tânărul Naum Popovici, ajutat de duhovnicul său, a depăşit ispita demonului cărnii, a trupului, a teluricului, numit de el „demonul tinereţii“ - de aici, titlul romanului - hotărând a se închinovia în obștea Schitului Vovidenia, unde paşii călugărilor răsunau într-un tact armonios, iar slujbele păreau punţi către o lume fascinantă. După călugărie, Naum primește numele de Natanail, dovedindu-se ascultător și râvnitor către cele sfinte. De aceea a fost hirotonit ieromonah, unul smerit și rugător.

În tihna unei zile, primind vizita fostei iubite, îşi face o retrospectivă a vieţii, întărindu-şi decizia luată în deplină cunoştinţă de cauză şi nicidecum sub imperiul durerii pricinuite de eşecul iubirii sale tinereşti. Omul Popovici Naum se despărţise de trecut, renăscând duhovniceşte la o existenţă deosebită. Trecutul, rămas numai ca o urmă de venin, avea menirea să dovedească realitatea celor de mult apuse. Fostul medicinist descoperă în tihna chiliei sale noi valenţe ale liniştii şi păcii venite din rugăciune.

Romanul se încheie cu plecarea eroului sadoveanian la un pustnic, ieroschimonahul Iosif, „de sus, din munte“, spre a se spovedi. Drumul capătă valoare iniţiatică, reprezentând urcuşul duhovnicesc continuu al personajului, ce se depărtează încă o dată de „demonul tinereţii“.

Să reţinem că părintele Natanail nu urcă în munte cu alt scop, decât acela de a se spovedi. Aşadar, demonul cărnii, ispita lumii acesteia, se poate birui nu doar prin forţe proprii, ci prin pocăinţă şi rugăciune, care ni-L aduc pe Hristos aproape, chiar în taina fiinţei noastre.

Pe lângă firul epic captivant, romanul reţine atenţia prin descrierea împrejurimilor voievodalei lavre nemţene şi ale Schitului Vovidenia: „… nu departe de ctitoria veche, muşatină (Mănăstirea Neamţ), după ce treci o culme, stă ascuns într-o văiugă Schitul Vovidenia. Împrejuru-i se înşiră câteva căsuţe de monahi. Biserica cu cinci turnuri, când îşi trimite glasurile, deşteaptă mai multe ecouri în pădurea de aproape. … Cântă toaca la Vovidenie în trei soroace; pentru monahi, pentru munţi, pentru singurătăţi, pentru păduri şi fiare şi parcă printr-o fină adiere se pune în armonie cu toate, cu tot ce o înconjoară şi cu Dumnezeu. Jivinele ieşite din poieni, din farmecul de piatră al întunericului cu capetele înălţate, cu ochii neclintiţi, aşte-

ptară să sune clopotele, al căror înţeles rămânea ascuns pentru ele din veacuri în veacuri“.

Aşadar, Sadoveanu rămâne un scriitor remarcabil, cu preocupări vaste, ale cărui viaţă şi operă ne oferă încă lucruri surprinzătoare.

Mănăstirea Râșca

Mănăstirea Râșca (Hram: „Sfântul Nicolae“; Râșca, județul Suceava, România) Mănăstirea Râșca este o mănăstire de călugări amplasată în satul Râșca (din județul Suceava), la o distanță de circa 15 kilometri de orașul Fălticeni.

Biserica mănăstirii este una dintre bisericile medievale din nordul Moldovei pictate în exterior, fiind singura pictată în stil bizantin.

Aici se ajunge de pe Drumul Național Roman-Fălticeni, urmând drumul din partea stânga din dreptul comunei Vadu Moldovei și trecând apoi prin satele Bogdănești și Râșca.

Mănăstirea se află la baza unui deal împădurit de pe pitoreasca vale a pârâului Râș-ca, afluent al râului Moldova.

Mănăstirea Râșca este rezultatul mai multor etape succesive de construcții. Ea își trage originea în Mănăstirea Bogdănești, care fusese zidită în jurul anului 1363 de către domnitorul Bogdan I al Moldovei (1359-1365), ca să slujească ca biserică domnească în vecinătatea târgului Baia atunci întemeiat. Distrusă din temelie și pustiită de către tătari în 1510 și 1512 și apoi în 1538 de către turcii lui Soliman

Magnificul, ea nu a mai putut fi reconstruită. Revenit pe tronul Moldovei în anul 1541, domnitorul Petru Rareș (1527-1538, 1541-1546) a luat hotărârea, la îndemnul mitropolitului Grigorie Roșca, să construiască în apropiere, pe un deal aflat dincolo de râul Râșca o altă mănăstire, unde să mute întreaga obște de la Bogdănești. Domnitorul a dat bani episcopului de Roman, PS Macarie (cronicarul), după cum reiese dintr-o traducere târzie a pisaniei, să zidească o nouă biserică în stilul obișnuit al epocii. În construirea bisericii, PS Macarie a fost ajutat de către logofeții Ioan și Teodor Balș.

Mănăstirea Râșca a devenit metoc al Mănăstirii Probota. Biserica construită era de dimensiuni modeste și avea hramul Sf. Ierarh Nicolae. Ea a fost împodobită ca pe una din ctitoriile lui Petru Rareș, cu picturi în frescă realizate de grecul Stamatello Kontras din Zante. De asemenea, au fost construite ziduri împrejmuitoare cu creneluri și turn, pentru a sluji la nevoie ca cetate. Sfințirea mănăstirii a avut loc la 9 mai 1542, fiind aduse atunci moaștele Sfântului Nicolae.

După mai bine de o jumătate de secol de la construirea sa, între anii 1611-1617, marele vornic al Țării de Jos, Costea Băcioc, soția sa, Candachia și fiica lor, Tudosca (prima soție a lui Vasile Lupu), a pus la dispoziție averea sa pentru refacerea complexului mănăstiresc, adăugând vechii biserici (după cum stă scris în inscripția pusă de el deasupra intrării sudice) un pridvor masiv care a dublat aproape dimensiunile clădirii.

Interiorul noii construcții a fost împărțit prin două arcuri transversale, însoțite de un brâu răsucit, în travee, deasupra celei mai largi, înălțându-se, prin mijlocirea unui rând de arcuri oblice, cea de-a doua turlă a bisericii. Cu prilejul acestor lucrări de extindere, a fost refăcută probabil și turla veche a naosului, schimbându-se radical înfățișarea biserici lui Petru Rareș. El a dispus repararea pe cheltuiala sa și a celorlalte corpuri ale mănăstirii: chiliile și clopotnița, precum și zidul înconjurător. Inițial o ctitorie domnească de proporții modeste, mănăstirea s-a dezvoltat ulterior, devenind una dintre cele mai reprezentative așezări monahale din trecutul Moldovei. Biserica a fot prădată în mai multe rânduri.

La începutul secolului al XVIII-lea, Mănăstirea Râșca începând să decadă și să devină pustie atât datorită prădăciunilor efectuate de tătari, cât și ca urmare a închinării Mănăstirii Probota în 1677 de către mitropolitul Dosoftei către Ierusalim. Deși era metoc al Probotei, călugării de la Mănăstirea Râșca nu recunosc această închinare, mănăstirea devenind de sine stătătoare, supusă doar Mitropoliei Moldovei.

În perioada stăreției egumenului Calistru Ene (1750-1778), mănăstirea începe să fie refăcută treptat. Biserica este reparată în anul 1766, dar nemaireușind să-și recupereze nici vechiul tezaur al odoarelor cu care fusese înzestrată și nici vechea arhitectură a clădirilor mănăstirești care au fost în cea mai mare parte reconstruite.

Între anii 1798-1799, egumenul Chiril reface chiliile mănăstirești, apoi în anul 1815 egumenul Sofronie zidește un paraclis lângă egumenia veche, care este stricat apoi de egumenul Grigore Crupenschi. Mănăstirea a fost prădată de către turci în anul 1821, „când numai zidul au rămas".

Pe vremea mitropolitului Veniamin Costachi (1803-1842), stareț fiind arhimandritul Isaia (1821-1842), în perioada 1823-1827, după cum arată și inscripția pusă atunci, s-au executat numeroase lucrări de renovare a bisericii. A fost dărâmat zidul despărțitor dintre pronaos și naos, ferestrele au fost lărgite fiind întărite cu gratii, intrarea sudică în pridvorul construit de Costea Băcioc a fost zidită, creându-se în schimb alta nouă pe latura vestică, iar vechea pictură a bisericii a fost refăcută.

Totodată, s-a ridicat un pridvor mai mic lângă zidul vestic al bisericii și un proscomidiar la nordul altarului, iar între cele două turle vechi a fost construită o a treia, din lemn. Aceste din urmă adaosuri au fost înlăturate cu prilejul lucrărilor de restaurare a bisericii, care au urmat puternicului incendiu din 1921. De asemenea, el a pus să fie zugrăvite pe peretele nordic al pridvorului, tabloul ctitorilor: Petru Rareș și familia sa, precum și pe episcopul Macarie.

Prin poziția ei retrasă, Mănăstirii Râșca i s-a dat și destinația de a fi închisoare pentru călugării vagabonzi și îndeosebi pentru boierii răzvrătiți împotriva domnitorului Moldovei.

Din ordinul domnitorului Mihail Sturdza (1834-1849), în anul 1844, a fost închis timp de șase luni (22 iulie - 9 decembrie 1844), într-o încăpere din turnul clopotniță de la Râșca marele istoric și om de stat Mihail Kogălniceanu (1817-1891), surghiunit pentru vederile sale politice inovatoare. În perioada arestului său, el a fost păzit permanent de un sergent, un caporal și patru soldați. În această perioadă, Kogălniceanu a scris „Fragmente scoase din cronicile Moldovei și Valahiei, pentru a sluji la istoria lui Petru cel Mare, Carol al X-lea, Stanislav Lezinschi, Dumitru Cantemir și Constantin Brâncoveanu", publicată la Iași în 1845, în două volume.

În anul 1872, s-au executat aici lucrări de reparații ale mănăstirii. S-au realizat acoperișurile cu bulb de pe turnul porții și de pe cuhne, s-a dărâmat pridvorul, s-a

închis intrarea de pe latura de sud și s-a deschis intrarea dinspre vest și s-a repictat biserica.

În perioada marelui război pentru întregirea neamului (1916-1918), călugării din această mănăstire au mers ca infirmieri pe câmpul de luptă pentru îngrijirea răniților, iar chiliile mănăstirii au servit ca spital militar, îngrijit de călugării bătrâni, pentru ca "toți în acel vremuri grele pentru țară, ca buni români, să-și facă datoria" (după cum scrie pe o placă de marmură amplasată pe clădirea bisericii în anul 1931).

În anul 1921, în timpul starețului Pancratie Fasolă, a avut loc un mare incendiu care a ars acoperișul bisericii, casa de oaspeți și chiliile cu întreaga gospodărie, astfel încât mănăstirea era amenințată cu pustiirea.

Din îndemnul și cu stăruința mitropolitului Pimen Georgescu al Moldovei (1909-1934), mănăstirea a fost refăcută între anii 1923-1931 prin munca și osârdia călugărilor, ajutați de popor și de autorități, fiind terminată reconstrucția celor distruse în anul 1931, în timpul stăreției arhimandritului Paisie Cozma. În memoria acestui eveniment a fost amplasată pe clădirea bisericii placa de marmură menționată anterior.

Noi lucrări de restaurare au avut loc la Mănăstirea Râșca între anii 1965-1968 și 1972-1991 prin purtarea de grijă a mitropoliților Moldovei Iustin Moisescu și Teoctist Arăpașu deveniți ulterior patriarhi ai României.

Printre monahii care au viețuit aici menționăm pe monahii Antonie Plămădeală (viitor mitropolit al Ardealului) și Calinic Dumitriu (stareț al acestei mănăstiri între anii 1990-1991 și viitor episcop).

Printre odoarele bisericii, menționăm o părticica din moaștele Sfântului Nicolae, o părticică din moaștele Sfântului Serafim de Sarov și o părticică din lemnul Sfintei Cruci, donată de Biserica Ortodoxă Greacă.

La această mănăstire s-a nevoit și Sfântul Ioan de la Râșca și Secu. Sfântul Ioan a fost călugărit de egumenul Agafton, în jurul anului 1630 la Mănăstirea Râșca. În anul 1632, Varlaam ajunge mitropolit al Moldovei, iar după câțiva ani îl mută pe călugărul Ioan de la Mănăstirea Râșca la Mănăstirea Secu, dându-i chilia, cărțile și lucrurile pe care mitropolitul le păstra în mănăstirea sa de metanie. Ioan, care viețuise la Râșca aproximativ 18 ani, nu a uitat niciodată în viață mănăstirea în care a fost călugărit, contemporanii și urmașii numindu-l „Ioan de Râșca“.

Icoane

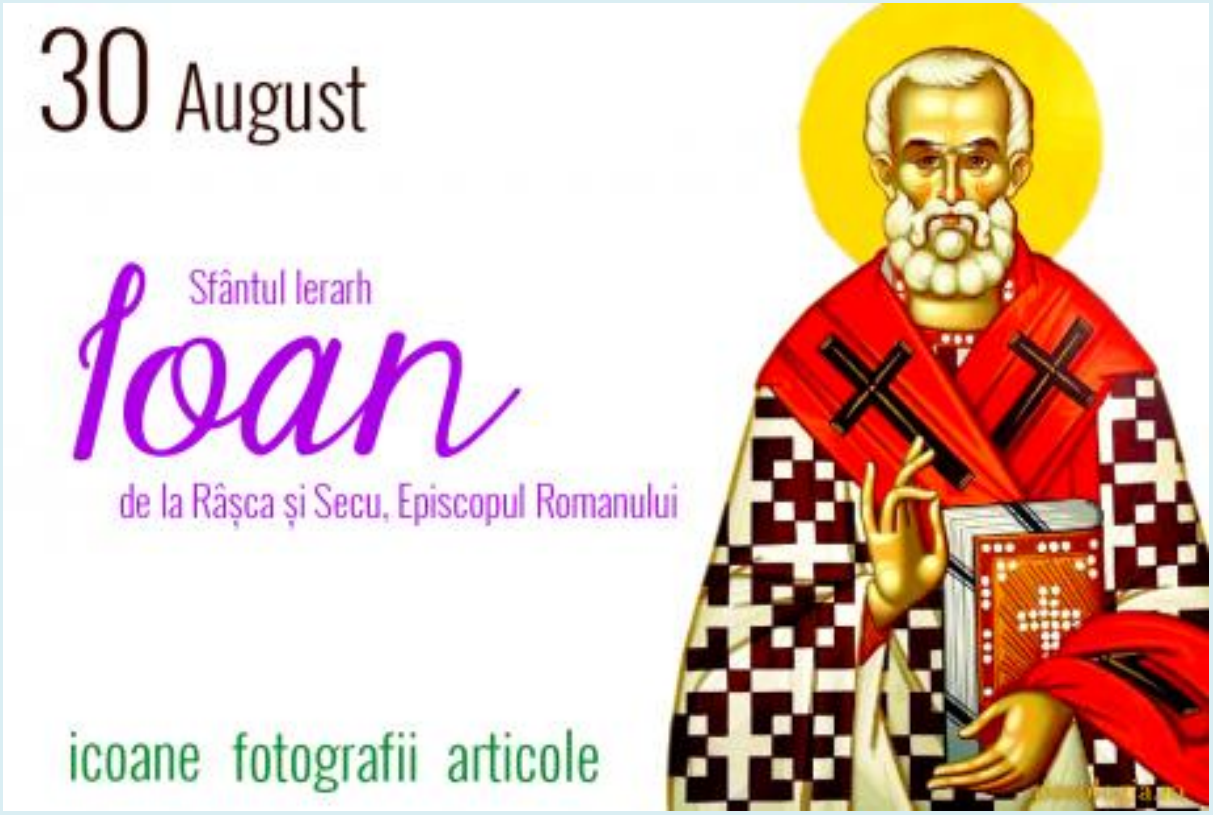
30 August
Sfântul Ierarh
Ioan
de la Râșca și Secu, Episcopul Romanului
icoane fotografii articole

SFÂNTUL
IERARH
IOAN
DE LA RÂȘCA

SFÂNTUL
IERARH
IOAN
DE LA RÂȘCA

SFÂNTUL
IERARH
IOAN
DE LA RÂȘCA
30 august

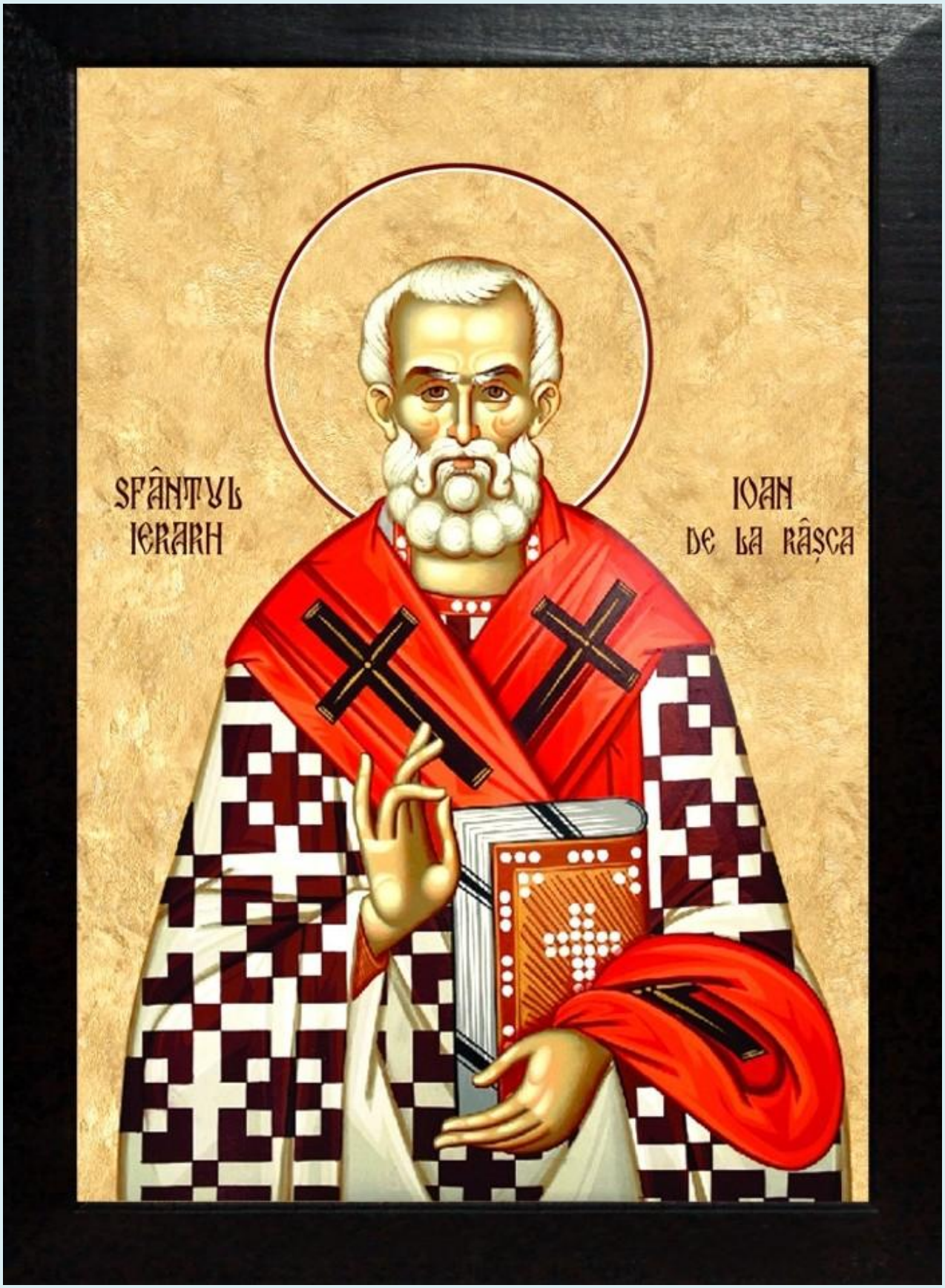
SFÂNTUL
IERARH
IOAN
DE LA RÂȘCA

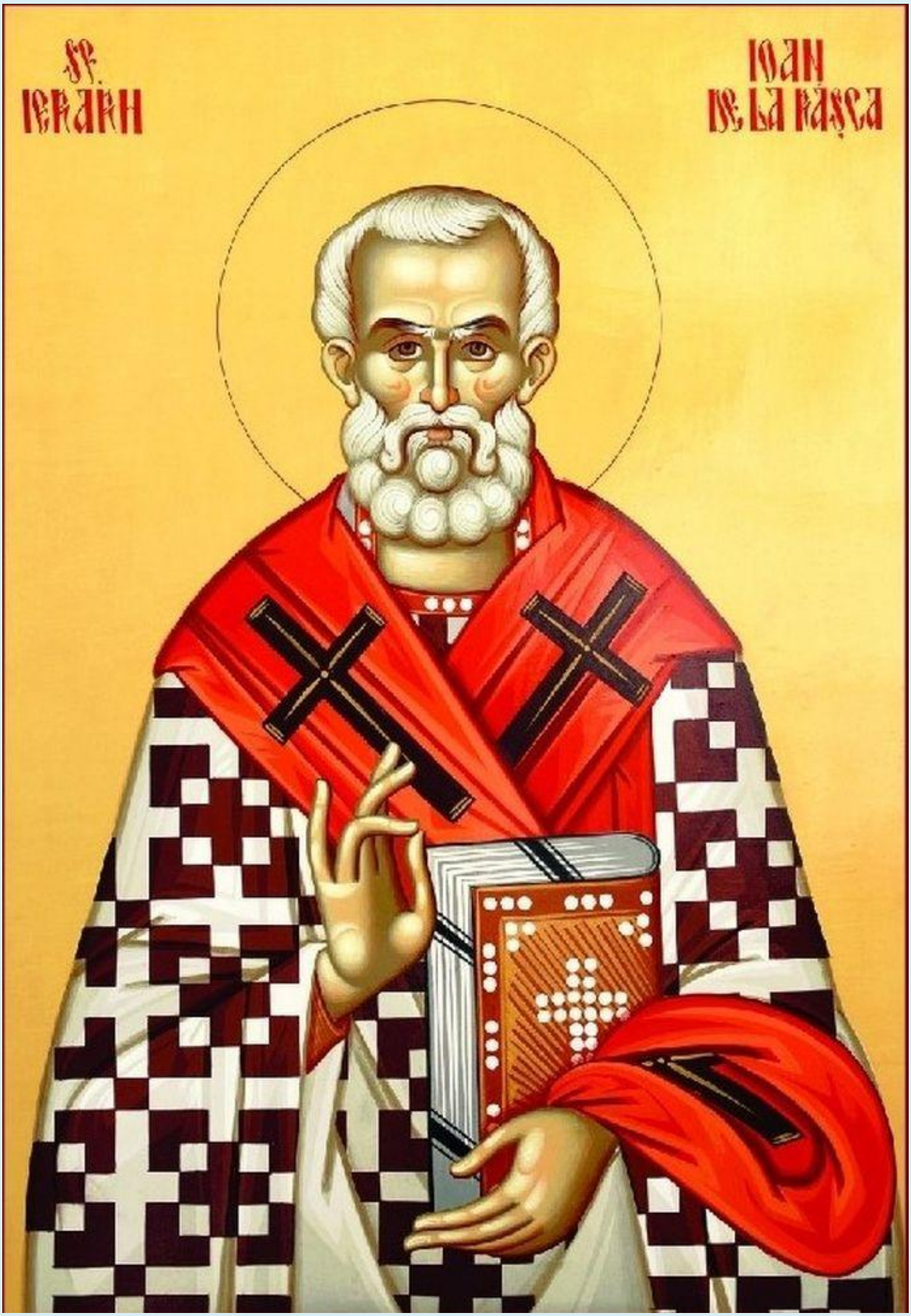
Sf.
Ierarh
Ioan
de la Rașca

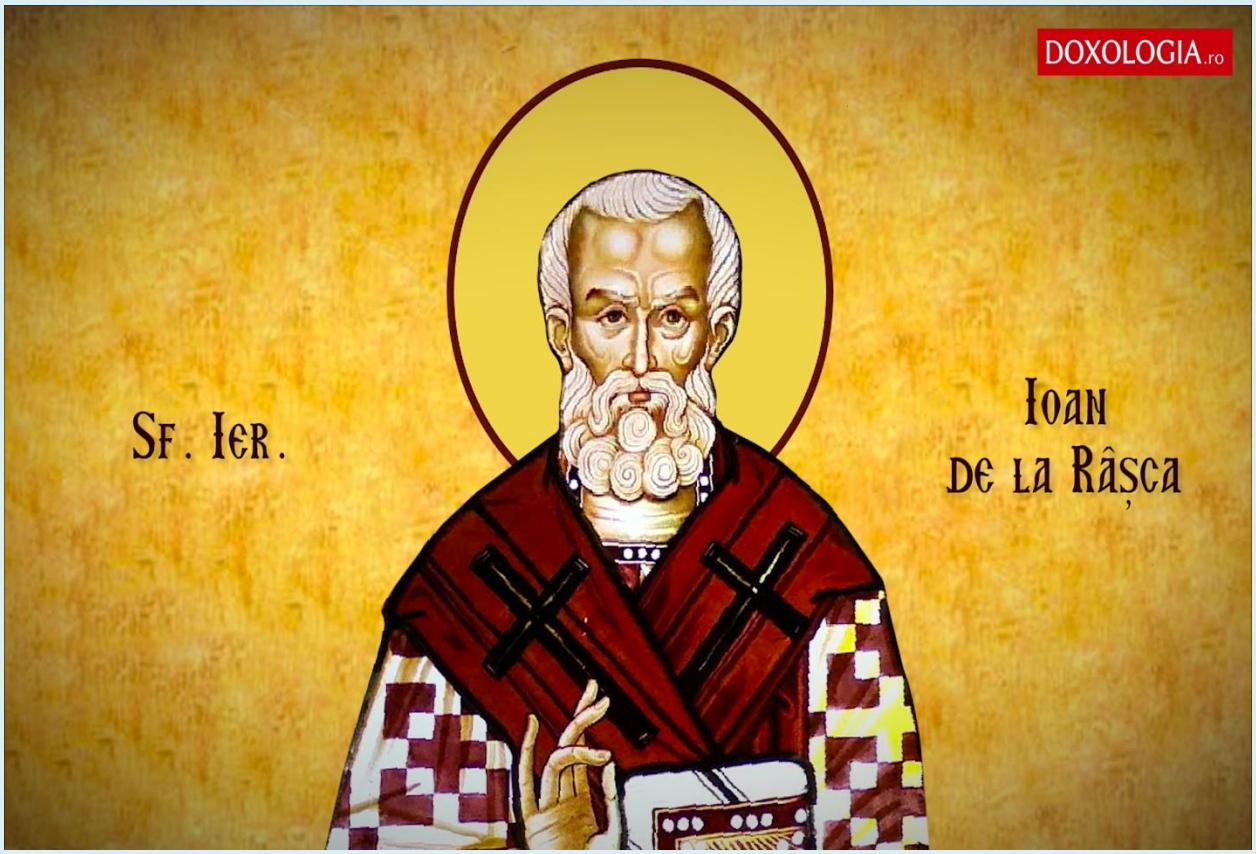
DOXOLOGIA.ro
Sf. Ier.
Ioan
de la Râșca

VARLAAM
© doxologia.ro

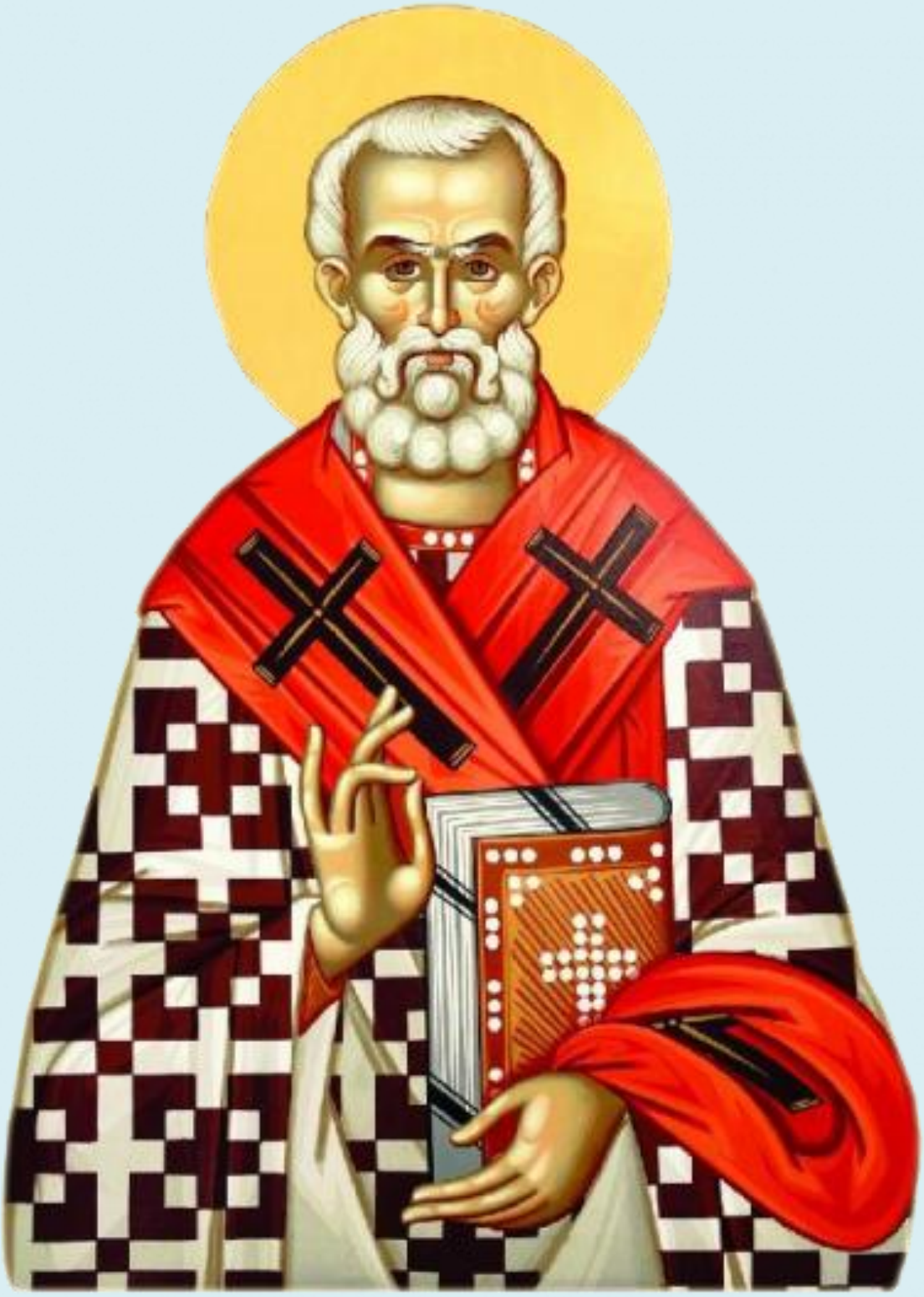

Bucură-te, Sfinte Ioane, arhiepiscop sfânt şi minunat!